

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต๒

บุญคริ สวนแก้ว

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย
มกราคม ๒๕๕๘
(ใช้เดือนเป็นชื่อหน้าวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย)

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาวุฒิราชวิทยาลัย

มกราคม ๒๕๕๗

(ฉบับที่เป็นของมหาวิทยาลัยมหาวุฒิราชวิทยาลัย)

บ 14247

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้พิจารณาสารนิพนธ์
ของ นายบุญศรี สวนเกตุ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหากรุษราชนิเวศน์ ได้

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.วิมลพร สุวรรณเสนห์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(พระครุวิจิตรปัญญาภรณ์, ดร.)

..... กรรมการ

(ดร.วิมลพร สุวรรณเสนห์)

..... กรรมการ

(ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์)

..... กรรมการ

(ดร.กุศล ศรีสารคาม)

..... กรรมการ

(ดร.ธีรวัฒน์ ถินเสนดี)

คณะกรรมการศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหากรุษราชนิเวศน์

..... รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(พระมหาสมมคร มหาไวโร)

วันที่ 17 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556

ประกาศคณูปการ

สารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2” สำเร็จได้ เพราะผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก พระราชปริยัติวิมล รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัยวิทยาเขตรอยเอ็ด ที่ได้เปิดสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษา จึงขอกราบ น้อมถวายขอบคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.วิมลพร สุวรรณเสนห์วี, ดร. กฤตยากร ลดาวัลย์ ที่ได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่มีความเมตตา เสียสละเวลาเพื่อให้ความรู้ คำแนะนำ และชี้จุดเห็นด้วย ตลอดจนชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอขอบพระคุณ ดร.ประพิศ ไบรณมูล,นายอธิรักษ์ ยันรัมย์, นางสาวธัญพร วาเสนัง ที่ กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอบคุณ เป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ นายจตุพร บุญระดม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ที่ได้อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ด้วยดี และขอขอบคุณประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทุกท่านที่ช่วยกรุณาตอบแบบสอบถามใน การทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอบคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยเจ้าหน้าที่ห้องสมุด/บรรณารักษ์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ราชภัฏร้อยเอ็ดทุกท่านที่อนุเคราะห์ และให้ความสละเวลาในการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ให้คำชี้แจง และบริการด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยจึงขอบคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ช่วยเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งให้กับผู้วิจัย คุณค่าและประโยชน์อันเพิ่มมากจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเป็น เครื่องแสดงความกตัญญูกตเวทิตา เพื่อบุชาแด่ บุพพาราชย์ พระคุณบิดามารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การศึกษาอบรมสั่งสอน ศติปัญญาและคุณธรรมเป็นเครื่องนำสู่ความสำเร็จครั้งนี้

บุญศรี สวนเกตุ

5520750532006: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; ศย.ม.(การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การบริหารงานบุคคล/สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บุญครี สวนเกตุ: การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 (PERSONNEL ADMINISTRATION IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER SURIN ELEMENTARY EDUCATION SERVICE OFFICE AREA 2) คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: วิมลพร สุวรรณเสนทวี, ปร.ค., ภดุญากร ลดาวัลย์, ปร.ค., 151หน้า., ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในปีการศึกษา 2556 ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 151 คน และครุภู่สอน จำนวน 337 คน จำนวนทั้งสิ้น 488 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.66 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบหาค่าที่ ($t - test$ แบบ Independent samples) และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ($F - test$ แบบ One way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากโดยมีการปฏิบัติ 3 อันดับแรกเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการออกจากราชการ

ปัญหาริหารงานบุคคลของในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยโดยมีปัญหา 3 อันดับแรกเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการออกจากราชการ

การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครุภู่สอนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า มีปัญหา 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับ ได้แก่ การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ

ปฏิบัติราชการ แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวินัยและการรักษาวินัย ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งและด้านการออกจากราชการไม่แตกต่าง

การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลจำแนกตามสถานภาพผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้าน พ布ว่าด้านการวางแผน อัตรากำลังกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งและด้านการออกจากราชการ แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและด้านวินัยและการรักษาวินัยไม่แตกต่าง

ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีการปฏิบัติน้อยกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 – 20 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 21 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 – 20 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 21 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ

แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนพบว่า ได้เสนอแนะ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งโดยเรียงลำดับจากจำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะมากไปหน้าอยู่ได้แก่ การจัดสรร อัตรากำลังให้ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ควรมีครุสันบสนุนการสอนครบถ้วนทุกกลุ่มสาระ ในสถานศึกษา การวิเคราะห์การกิจของสถานศึกษาเพื่อกำหนดอัตรากำลังของสถานศึกษาควรให้ บุคลากรหลายฝ่ายมีส่วนร่วม ควรมีดำเนินการการโรง, ช่างครุภัณฑ์ในสถานศึกษาทุกแห่ง

5520750532006: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PERSONNEL ADMINISTRATION ELEMENTARY SCHOOLS

BOONSRI SOUNKET : PERSONNEL ADMINISTRATION IN ELEMENTARY SCHOOLS
UNDER SURIN ELEMENTARY EDUCATION SERVICE OFFICE AREA 2 ADVISOR COMMITTEE:
WIMONPORN SUWANSANTAVEE, Ph.D., KITTIYAKRON LADAWAN, Ph.D., 151 P., B.E.
2013.

This research was of objectives to make the comparative study on states, problems and guidelines on personnel administration at elementary schools attached to Surin Elementary Education Service Office Area 2, as classified by variables of statuses and work experiences. The sampling group employed for the research comprised education personnel in academic year B.E. 2556, acting as school administrators, numbering 15 individuals; teachers, adding up to 337 individual; totaling 448 subjects. The instrument used for the research was Likert-type questionnaires, possessing IOC between 0.66 and 1.00 and the reliability for the whole entry at 0.97. The statistics manipulated for data analyses encompassed percentage, mean, standard deviation, testing the hypothesis through t-test (Independent Samples) and F-test (One-way ANOVA).

The research's results revealed the following findings

States of personnel administration at elementary schools attached to Surin Elementary Education Service Office Area 2 were rated at the 'high' scales in the overall aspect and a single one. The first three aspects having implemented in descending order of means included: 1) reinforcement of efficiency in duty performance, 2) disciplines and disciplinary retention, and staffing planning and position assignment, and 3) leave of official service.

Problems of personnel administration at elementary schools attached to Surin Elementary Education Service Office Area 2 were rated at the 'low' scales in the overall aspect. The first three problems having encountered in descending order of means included 1) staffing planning and position assignment, 2) selection and recruitment and reinforcement of efficiency in duty performance and 3) leave of official service.

Comparison of states of personnel administration in elementary schools, as classified by variables of school administrators' and teachers' statuses showed no significant difference in

the overall aspect. When taking a single aspect into account, the first one of three problems showed statistical significance at .05; whereas other two aspects of: 1) disciplines and disciplinary retention, and 2) staffing planning and position assignment and leave of official service proved opposite.

The comparative results of problems of personnel administration as classified by variables of school administrators' and teachers' statuses showed no significant difference both in the overall aspect and a single one. When taking a single aspect into account, the aspects of 1) staffing planning, position assignment, recruitment and leave of official service showed statistical significance level at .05, while those of reinforcement of duty performance proved otherwise.

The comparative results of states of personnel administration in elementary schools in the overall aspect and a single one showed statistical significance level at .05, namely personnel with work experiences below 10 years had practiced less than those with work experiences between 11 and 20 years and those with work experiences below 21 years respectively.

The comparative results of problems of personnel administration in elementary schools in the overall aspect and a single one showed statistical significance level at .05, namely personnel with work experiences below 10 years had practiced less than those with work experiences between 11 and 20 years and those with work experiences below 21 years respectively.

Guidelines on developing personnel administration in elementary schools, based on school administrators' and teachers' opinions, were found suggesting that aspects of: 1) staffing planning and position assignment in descending order of frequencies that staffing allocation should meet schools' requirement, 2) there should have teachers to support teaching for every core subject group in schools in order to set staffing rates in schools, 3) analyzing schools' tasks for assigning schools' staffing rates should have personnel from different parts participate, and 4) there should have janitors and steel furniture mechanics in every schools.

สารบัญ

หน้า

ประกาศคุณปการ บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ภ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	10
2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล	26
2.3 การบริหารงานบุคคล	35
2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2.	51
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย	58
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
3.3 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	60
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	62
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	66
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
5.1 สรุปผล	105
5.2 อภิปรายผล	106
5.3 ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เขี่ยบทราบตรวจสอบเครื่องมือ	118
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เขี่ยบทราบตรวจสอบเครื่องมือ	120
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.	126
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	128
ภาคผนวก จ คำศัพท์นิความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)	144
ภาคผนวก ฉ คำอ่านภาษาไทยของแบบสอบถาม	149
ประวัติย่อของผู้วิจัย	151

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2	51
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฎิสภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวม	68
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฎิสภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	69
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฎิสภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	71
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฎิสภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	73
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฎิสภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านวินัยและการรักษาวินัย	75
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฎิสภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการออกจากราชการ	77
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 โดยภาพรวม	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

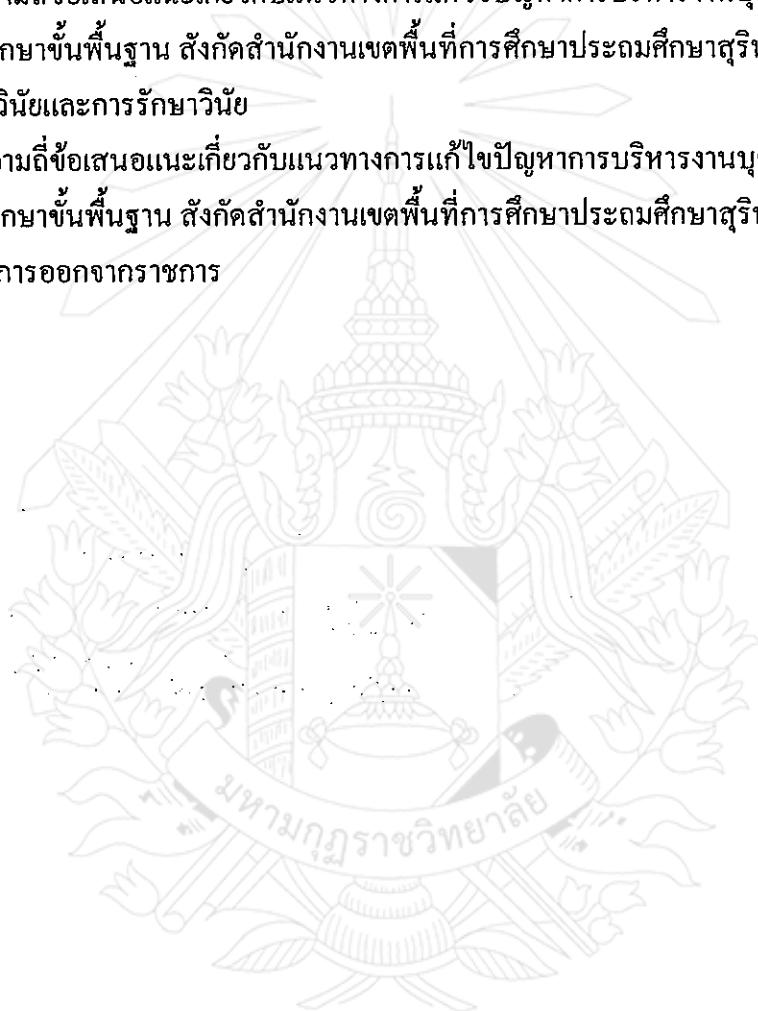
ตารางที่	หน้า
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	79
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านการสรรหาและการบรรจุเด็กตั้ง	81
4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	83
4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านวินัยและการรักษาวินัย.....	85
4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านการออกจากราชการ	87
4.14 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยรวม	88
4.15 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยรวม	89
4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสภาพการบริหารงานบุคคลในสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน	90
4.17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามประสบ- การณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน.	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	93
4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน	94
4.20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	96
4.21 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม	97
4.22 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	98
4.23 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	99
4.24 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัจจัยการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	100
4.25 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัจจัยการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.26 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	102
4.27 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านวินัยและการรักษาวินัย	103
4.28 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการอحكامการค่าใช้จ่าย	104

สารบัญภาพ

ภาพที่

2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในมาตรา 49 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิ์เสมอ กัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อุ่งอาจทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 80 ระบุไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษาและนวัตกรรม และใน (3) ระบุว่ารัฐต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครุและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกรักของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลและสังคม โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้และถือว่าผู้เรียนมีความสามารถที่สุด กระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามเกณฑาระบบทั่วไปของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือ การจัดการศึกษาอบรม ให้เกิดคุณธรรม นำความรู้และการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุด เพื่อให้เกิดการพัฒนาในลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ คือ เก่ง ดี มีสุข (อุดม เซย์กิวธ์, 2544, หน้า 38)

ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คือ การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคม ได้อย่างสันติสุข สามารถเก็บหุนการพัฒนาประเทศ ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของประเทศ โดยนัยดังกล่าวความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาจึงเน้นการพัฒนาบุคคลใน 4 ด้าน อย่างสมดุลและกลมกลืนกัน ได้แก่ ด้านปัญญา บุคคลที่ได้รับการศึกษาพึงเป็นผู้มีปัญญา คือ รู้จักเหตุและผล รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี คุณและโทษ สิ่งที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ รู้จักแก้ปัญหาได้อย่างฉลาด รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและหลากหลาย มีความคิดสร้างสรรค์ ไฟร์เรียนไฟร์ เพื่อความก้าวหน้าทางความรู้และวิทยาการต่างๆ รู้คุณค่าของภูมิปัญญาและ

วัฒนธรรมของสังคมไทย และรู้จักเลือกรับวิทยาการและวัฒนธรรมจากภายนอก ด้านจิตใจ บุคคลที่ได้รับการศึกษาเพิ่มรู้จักฝึกจิตใจของตนให้มีความเจริญงอกงามทางคุณธรรม มีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ มีสมานฉะและความอดทนหนักแน่นอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่การงานและการดำรงชีวิต ด้านร่างกาย บุคคลที่ได้รับการศึกษาเพิ่มมีร่างกายเจริญเติบโตเหมาะสมสมกับวัย รู้จักดูแลรักษาร่างกายให้เหมาะสมสมกับการงานและอาชีพ และด้านสังคม บุคคลที่ได้รับการศึกษาเพิ่มมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในครอบครัว องค์กรและสังคม รู้จักการช่วยเหลือเกื้อกูลประโยชน์แก่กันและกันโดยไม่มีเห็นแก่ตัว สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการติดต่อสื่อสารกับนานาประเทศได้สามารถรับรองเอกสารและวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย ตระหนักและปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบที่พึงมีต่อผู้อื่น ต่อสังคมและต่อมวลชนบุญชาติ รู้จักและเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ตามระบบประชาธิปไตยอันมี พระมหาภิกษุตริย์เป็นประมุข รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ตลอดจนร่วมส่งเสริมนบทบาทของประเทศไทยในโลกตามแนวทางที่เหมาะสม (สำนักงานเลขานุการครุศาสตร์, 2545, หน้า 185-186)

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการผลิตหรือดำเนินกิจการของหน่วยงานที่จะได้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการและการวางแผนที่ดี ทั้งนี้เพื่อการวางแผนบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญ คือ ทำให้องค์การสามารถพยากรณ์เกี่ยวกับเงื่อนไขต่างๆ ในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ซึ่งถ้าได้คาดการณ์ก็จะมีการเตรียมการ เพื่อรับรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ปัญหาที่องค์การจะต้องเผชิญในอนาคตด้านกำลังคนลดความรุนแรงลง ได้ ยังผลให้องค์การสามารถจัดปริมาณ ประเภท และระดับทักษะของทรัพยากรมนุษย์ในองค์การและบุคลากรมีการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิผล (Effectiveness) และประสิทธิภาพ (Efficiency) โดยได้รับผลประโยชน์สูงสุดในระยะยาว องค์การสามารถวางแผนความก้าวหน้าในอาชีพของพนักงานในแต่ละกลุ่มงานและในแต่ระดับความรับผิดชอบ ได้ช่วยให้พนักงานมีความพึงพอใจในการทำงาน องค์การทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีการปรับใช้กำลังคนให้สอดคล้องตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้เข้ากับกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์องค์การ แผนทรัพยากรมนุษย์ที่สมบูรณ์เปรียบเสมือนเป็นหัวใจของการปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ (สุนันทา เลาหนันทน์, 2545, หน้า 88-89)

ตามที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิตบุคคล ซึ่งเป็นผลให้การกิจอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารบุคคล ปรับเปลี่ยนไปเช่นกัน

ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง โดยให้อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาและผู้อำนวยการ สถานศึกษาที่เป็นอำนาจโดยแท้ตามกฎหมายกำหนด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาในภารกิจของสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ซึ่งเป้าหมายของจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคน ให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยมีการพัฒนาที่เน้นรวมกันช่วงวัยพัฒนาคนตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ ตรงตามความต้องการทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรมและจิตสำนึกรักที่พึงประสงค์และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการและมีความสุขในการเรียนรู้ ครุศาสตร์รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เตรียมการสอนและสื่อที่ผสมผสานความรู้สาขากลับภูมิปัญญาไทย จัดบรรยายภาค เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การส่งเสริมการสร้างกลไก เพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยและเรียนรู้อย่างค่อนข้างตลอดชีวิต ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย โดยการได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม แนะนำซึ่งการพัฒนาคุณภาพ และขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยที่การบริหารงานบุคคลตามแนวการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของโรงเรียนอยู่ในภารกิจของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเขตการปกครองที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาบุคลากร รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดกรอบการบริหารบุคคลไว้ดังนี้ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองภารกิจ ของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎ ระเบียบ เป็นไป

ตามหลักธรรมากิษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่ง จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในการกิจลักษณะ คือ การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การ สรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษา วินัย และการออกจากราชการ แต่งงานบริหารบุคคลเป็นงานที่ซุ่มยากและซับซ้อน เพราะต้องทำงาน เกี่ยวกับคน ซึ่งมีความรู้ความสามารถต้องดูถูกมีความสำนึกระ霆ต่างกัน และที่สำคัญเป็นสิ่งมีชีวิต จิตใจ มีอารมณ์ ผู้บริหารจึงต้องประสบกับปัญหาต่างๆ ในกระบวนการบริหารบุคคล ซึ่งปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการวางแผนการบริหารบุคคล ปัญหาการสรรหาและการแต่งตั้งบุคคล ปัญหาการ พัฒนาบุคคล ปัญหาการประเมินการปฏิบัติงาน ปัญหาการให้บุคคลรับผิดชอบงาน และปัญหาการ ควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศบุคคล (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 51-52)

จากสภาพการและปัญหาดังกล่าวมาจึงมีความสนใจศึกษาวิจัยการดำเนินงานเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อ สถานศึกษาและต่อผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนพัฒนาและ ปรับปรุงการประยุกต์ใช้ระบบบริหารบุคคล อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคน ดี มีความรู้และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุขต่อไป อีกทั้งสามารถนำมาใช้เป็น ข้อมูลสำหรับพิจารณาปรับปรุงการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและ ประสบการณ์ในการทำงาน

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพ การบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 แตกต่าง กัน

1.3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ ปัญหา การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 แตกต่างกัน

1.3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 แตกต่างกัน

1.3.5 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เป็น 2 ส่วน คือ ขอบเขตเนื้อหา และขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การวิจัยครั้งนี้มุ่งวิจัยสภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ตามขอบข่าย และภารกิจของงาน 5 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 24) ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) ด้านการสรุห้าและการบรรจุแต่งตั้ง 3) ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) ด้านวินัยและการรักษาวินัย และ 5) ด้านการออกจากราชการ

1.4.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,952 คน จำแนกตามสถานภาพ (ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 246 คน 2) ครูผู้สอน จำนวน 2,706 คน และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน (ดังนี้ 1) ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 1,181 คน, 2) 11 – 20 ปี จำนวน 709 คน และ 3) 21 ปีขึ้นไป จำนวน 1,062 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 ได้มาโดยการกำหนดการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเกณฑ์ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครชช์และมอร์

แกน (Krefcie & Morgan บุญชุม ศรีสะอาด,2545 , หน้า 43 และ 81) จำนวน 488 คน จำแนกตาม สถานภาพ (ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 151 คน และ 2) ครุภัณฑ์ จำนวน 337 คน จำแนกตามประสบการณ์ (ดังนี้ 1) ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 182 คน, 2) 10 – 20 ปี จำนวน 136 คน และ 3. 20 ปีขึ้นไป จำนวน 170 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรด้าน “ได้แก่” 1. สถานภาพ และ 2 ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม “ได้แก่” สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ตามข้อมูล และการกิจงาน 5 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 24) ดังนี้

1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง,
2. ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง,
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ,
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย และ
5. ด้านการออกจากราชการ

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

“ได้แก่” ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – กันยายน 2556

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผน พัฒนาและปรับปรุง การดำเนินงานในการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5.2 เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวางแผน พัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อไป

1.5.3 เป็นข้อมูลและข้อเสนอแนะสำหรับผู้บังคับบัญชา率为ตับสูงขึ้นไป ในการพิจารณา กำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริม การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะงานวิจัย ที่ผู้วิจัยต้องการที่จะนิยามเพื่อให้เป็น ที่เข้าใจตรงกัน ดังนี้

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมี ระบบและให้ทรัพยากรดลอดจากเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

การบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานราชการ บำรุงรักษา การพัฒนา ตลอดจนการให้พื้นที่งาน เพื่อให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความพึงพอใจของบุคคลในหน่วยงาน

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติงานบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาตามขอบข่ายและภารกิจงาน 5 ประการ ได้แก่

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง หมายถึง การบริหารงานบุคคลในเรื่องการวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคน การกำหนดตำแหน่ง การขอเลื่อนตำแหน่งบุคลากร ทางการศึกษาและวิทยฐานะข้าราชการครู

2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง หมายถึง การบริหารงานบุคคลในเรื่องการดำเนินการสรรหา เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กรณีได้รับมอบอำนาจจากอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) เนตพื้นที่การศึกษา การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว การแต่งตั้ง ป้าย โฉน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การบรรจุเข้ารับราชการ การรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่ง

3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ หมายถึง การบริหารงานบุคคลในเรื่อง การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีดือจ่ายเงินเดือน เงินวิทยฐานะและค่าตอบแทนอื่น งานทะเบียนประจำต่อนุญาตให้ข้าราชการไปต่างประเทศ งานของอนุญาต ลาอุปสมบท งานของพระราหามาเพลิงศพ การลาศึกษาต่อ ยกย่องเชิดชูเกียรติและให้ได้รับเงินวิทยพัฒนา และการจัดสวัสดิการและดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

4. วินัยและการรักษาวินัย หมายถึง การบริหารงานบุคคลในเรื่อง กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง กรณีความผิดวินัยร้ายแรง การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ และการเสริมสร้างและป้องการกระทำความผิดวินัย

5. การออกจากราชการ หมายถึง การบริหารงานบุคคลในเรื่อง งานออกจากราชการ การให้ออกจากราชการกรณีไม่พื้นที่ดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือไม่ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มค้ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดการออกจากราชการ กรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป การให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้ออกจากราชการเพราเหตุรับราชการนานหรือเหตุทดแทนกรณีมีผลทันท่วงทัน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาของรัฐในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สภาพการบริหารงานบุคคล หมายถึง การปฏิบัติ การจัดทำ การดำเนินการในการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ปัญหาการบริหารงานบุคคล หมายถึง อุปสรรค ข้อขัดข้องหรือสิ่งที่ขัดขวางการปฏิบัติในการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

บุคลากร หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยยึดเอาตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบเป็นหลัก

สถานภาพ หมายถึง การจำแนกบุคลากรสถานศึกษาในอำเภอวัฒนาบุรี อำเภอสนม อำเภอโนนนารายณ์ อำเภอท่าตูม และอำเภอชุมพลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยยึดเอาตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นหลัก จำแนกเป็น

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ในอำเภอวัฒนาบุรี อำเภอสนม อำเภอโนนนารายณ์ อำเภอท่าตูม และอำเภอชุมพลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยยึดเอาตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นหลัก

ครุภัณฑ์สอน หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆ ในสถานศึกษาของรัฐ ในอำเภอวัฒนาบุรี อำเภอสนม อำเภอโนนนารายณ์ อำเภอท่าตูม และอำเภอชุมพลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยยึดเอาตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นหลัก

ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง การประกอบอาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆ และกระบวนการในการดำเนินงานทางด้านการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์

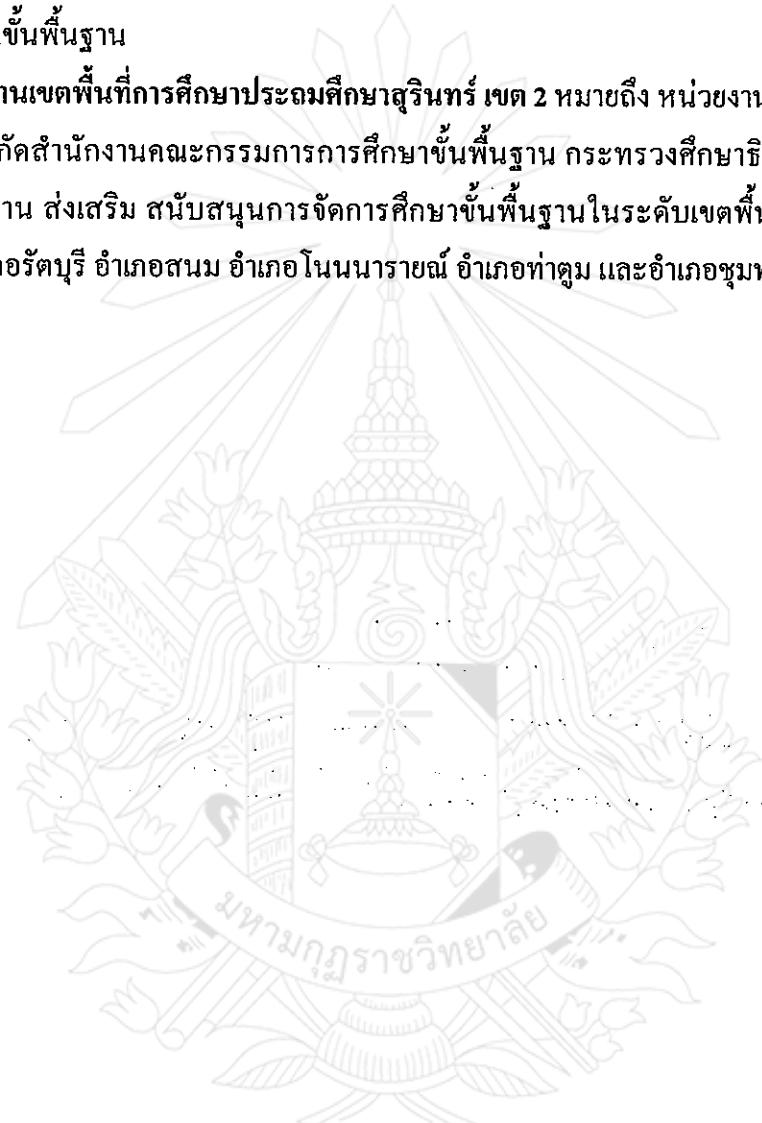
ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี หมายถึง การประกอบอาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆ และกระบวนการในการดำเนินการทางด้านการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ตั้งแต่เริ่มต้นทำงานจนถึง 10 ปี

ประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี หมายถึง การประกอบอาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆ และกระบวนการในการดำเนินงานทางด้านการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ตั้งแต่ 11 ปี จนถึง 20 ปี

ประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป หมายถึง การประกอบอาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆ และกระบวนการในการดำเนินงานทางด้านการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ 20 ปี ขึ้นไปจนถึง 60 ปี

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาของรัฐ ในอำเภอราษฎร์ อำเภอสันม อำเภอโนนราษฎร์ อำเภอท่าตูม และอำเภอชุมพลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 หมายถึง หน่วยงานทางราชการ ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่กำกับดูแล ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย อำเภอราษฎร์ อำเภอสันม อำเภอโนนราษฎร์ อำเภอท่าตูม และอำเภอชุมพลบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแบ่งหัวข้อเรื่องตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
- 2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
- 2.3 การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.4 การบริหารงานบุคคล
- 2.5 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

คำว่า การบริหาร (Administration) มีรากศัพท์มาจากภาษาลาติน “Administrae” หมายถึง ช่วยเหลือ (Assist) หรืออำนวยการ (Direct) การบริหารมีความสัมพันธ์หรือมีความหมายใกล้เคียงกับ คำว่า “Minister” ซึ่งหมายถึง การรับใช้ หรือผู้รับใช้รัฐ คือ รัฐมนตรี สำหรับความหมายดังเดิมของคำว่า Administer หมายถึง การติดตามดูแลสั่งต่างๆ วิชาชีวะ วิชาชีวนิภารณ์ (2549, หน้า 3-10)

การบริหาร ได้มีนักวิชาการและนักบริหารการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ปีเตอร์ เอฟ คลัคเกอร์ (Peter F Drucker, 1958, อ้างถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน, 2546, หน้า 27) กล่าวว่า ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น

เฮอร์เบรต เอ ไซมอน (Herbert A Simon, 1947 , อ้างถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน, 2546, หน้า 27) กล่าวว่า กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือพยายามอย่างร่วมกัน

เฟรเดอร์ริก ดับบลิว เทเลอร์ (Frederick W Taylor, 1887, อ้างถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน, 2546, หน้า 27) ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า งานบริหารทุกอย่าง จำเป็นต้องกระทำโดยมี หลักเกณฑ์ ซึ่งกำหนดจากการวิเคราะห์ศึกษาโดยรอบรอบ เพื่อให้มีวิธีที่ดีที่สุด ในอันที่จะ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตมากยิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (Sergiovanni)

การบริหาร หมายถึงศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำงานเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหาร ไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามจุดหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเด็ดขาด (Simon)

การบริหาร คือ การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Barnard)

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างโดยย่างหนัก ที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการรอรับมีระบบ และให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2542, หน้า 1)

บรรณ์ ศรีดอนไฝ (2524 , หน้า 1) กล่าวว่าการบริการ หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการนำเอาทรัพยากร คน เงิน วัสดุ การจัดการมาดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประพันธ์ สุริหาร (2536 , หน้า 1) กล่าวว่าการบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคล ตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างโดยย่างหนักหรือพยายามอย่างที่บุคคลกำหนด โดยใช้กระบวนการรอรับมีระบบและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม สรุปคือ การทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยความพยายามหรือการกระทำการของคนอื่น (Management is getting things done through other people)

บุญช่วย ศิริเกษ (2540, หน้า 3-4) กล่าวว่าการบริหาร คือ การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยวิธีการดำเนินการตามกระบวนการบริหาร

พิรศิทธิ์ คำนวนศิลป์ (2543 , หน้า 24) กล่าวว่า การบริหารคือ การทำให้งานต่าง ๆ ลุล่วง หรือสำเร็จโดยอาศัยบุคคลอื่นเป็นผู้นำ

วีโรมน์ สารรัตน์ (2546 , หน้า 1) กล่าวว่าการบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่ทางงานบริหารที่สำคัญคือการวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลังจากการปรับปรุง โครงสร้างการบริหารกระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 แล้ว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ ได้กำหนดขอบข่ายและการกิจ

การบริหารและการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยงาน 4 ด้าน และเสนอแนะแนวทางปฏิบัติในแต่ละด้าน ไว้อย่างละเอียด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-37)

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสาระสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.3 การจัดโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ที่ได้กำหนดให้มีในหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยาบาลนูรณาการ เนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการ ใช้ หลักสูตรให้เหมาะสม

1.1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร

1.1.6 ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.1.7 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

1.2 การพัฒนาระบวนการเรียนรู้ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1.2.1 ส่งเสริมให้ครุภัติดำเนินการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2.2 ส่งเสริมให้ครุภัติกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเชิญ สถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัจจุบัน การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและไฝรู้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาความรู้ต่างๆ ให้ สมดุลกันปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรมทั้งนี้โดยจัดบรรยายภาค สื่อแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้อือต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอนตามความเหมาะสม

1.2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียน การสอนร่วมกันหรือแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม

1.2.4 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.3.1 การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลสถานศึกษา

1.3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3.3 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้น การประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติ และผลงาน

1.3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่นๆ ตามแนวที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1.3.5 พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

1.4 การวัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีแนวปฏิบัติ ดังนี้

14.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา

14.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในเด็กและกลุ่มสาระการเรียนรู้

14.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนเผยแพร่องค์ความรู้ ผลงานวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่น

1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.5.1 ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อ เพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

1.5.2 ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแล พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน

1.5.3 จัดหาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ

1.5.4 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับ สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

1.5.5 การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1.6.1 สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งใน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

1.6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

1.6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสาน ความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

1.6.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการ จัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.7 การนิเทศการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1.7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการ yen การสอนภาษาในสถานศึกษา

1.7.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย แหล่งมาสัมภับสถานศึกษา

1.7.3 ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

1.7.4 ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและ กระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

1.7.5 การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษา ภาษาในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น และการเรียนการสอนของสถานศึกษา

1.8 การแนะนำแนวทางการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1.8.1 จัดระบบแนะนำแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภาษาในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับ ระบบคุณลักษณะเด่นผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน

1.8.2 ดำเนินการแนะนำการศึกษา โดยความร่วมมือของครุทุกคนในสถานศึกษา

1.8.3 ติดตามและประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแห่งเนวารศึกษาภายในสถานศึกษา

1.8.4 ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ ด้านการแห่งเนวารศึกษากับสถานศึกษา และเครือข่ายการแห่งเนวารศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

1.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1.9.1 จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.9.2 กำหนดการประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

1.9.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการป้องกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

1.9.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา

1.9.6 ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

1.9.7 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษา เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1.10.1 การศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

1.10.2 จัดให้มีความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะ ทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท่องถิ่น

1.10.3 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท่องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.10.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท่องถิ่น

1.11 การประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการศึกษาอื่น มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1.11.1 ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งนิรเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา

1.11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กร ต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่นักศึกษา ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1.12.1 สำรวจและการศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของนักศึกษา ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.12.2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ ในการจัดการศึกษาของนักศึกษา ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของนักศึกษา ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ด้านการบริหารงบประมาณ

2.1 การจัดทำและเสนอของงบประมาณ มีขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้

2.1.1 การวิเคราะห์และพัฒนา นโยบายทางการศึกษา

2.1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา

2.1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมสมการเสนอของงบประมาณ

2.2 การจัดสรรงบประมาณ มีขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้

2.2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา

2.2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ

2.2.3 การโอนเงินงบประมาณ

2.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและทำรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ดังนี้

2.3.1 การตรวจสอบ ติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงานการประเมินผล การใช้เงินและผลการดำเนินงาน

2.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้

- 2.4.1 การจัดการทรัพยากร
- 2.4.2 การระดมทรัพยากร
- 2.4.3 การจัดหารายได้และผลประโยชน์
- 2.4.4 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 2.4.5 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา
- 2.5 การบริหารการเงิน มีขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้
  - 2.5.1 การเบิกเงินจากคลัง
  - 2.5.2 การรับเงิน
  - 2.5.3 การเก็บรักษาเงิน
  - 2.5.4 การจ่ายเงิน
  - 2.5.5 การนำส่งเงิน
  - 2.5.6 การกันเงินไว้เบิกเหลือมปี
- 2.6 การบริหารการบัญชี มีขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้
  - 2.6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน
  - 2.6.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
  - 2.6.3 การจัดทำและจัดทำแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
- 2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ มีขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้
  - 2.7.1 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
  - 2.7.2 การจัดทำพัสดุ
  - 2.7.3 การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง
  - 2.7.4 การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจ้างนาญวัสดุ
- 3. ด้านการบริหารงานบุคคล
  - 3.1 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง มีขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้
    - 3.1.1 การวิเคราะห์และการวางแผนอัตรากำลัง
    - 3.1.2 การกำหนดตำแหน่ง
    - 3.1.3 การขอเดือนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะข้าราชการครู
  - 3.2 การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง มีขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้
    - 3.2.1 ดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กรณีได้รับมอบอำนาจจาก อ.ก.ค.ส. เอกพื้นที่การศึกษา
    - 3.2.2 การจ้างสูกจ้างประจำและสูกจ้างชั่วคราว

- 3.2.3 การแต่งตั้ง ข้าย โอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.2.4 การบรรจุกลับเข้ารับราชการ
- 3.2.5 การรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่ง
- 3.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ มีขอบข่ายการดำเนินงานดังนี้
- 3.3.1 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 3.3.2 การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 3.3.3 การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว
  - 3.3.4 การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีดือจ่ายเงินเดือน
  - 3.3.5 เงินวิทยฐานะและค่าตอบแทนอื่น
  - 3.3.6 งานทะเบียนและค่าตอบแทน
  - 3.3.7 งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
  - 3.3.8 การขอเมืองประจําตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- 3.4 วินัยและการรักษาวินัย มีขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้
- 3.4.1 กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง
  - 3.4.2 กรณีความผิดวินัยร้ายแรง
  - 3.4.3 การอุทธรณ์
  - 3.4.4 การร้องทุกข์
  - 3.4.5 การเสริมสร้างและการป้องกันการกระทำผิดวินัย
- 3.5 การออกจากราชการ มีขอบข่ายการดำเนินงาน ดังนี้
- 3.5.1 การลาออกจากราชการ
  - 3.5.2 การให้ออกจากราชการ กรณีไม่พ้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด
  - 3.5.3 การออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป
  - 3.5.4 การให้ออกจากราชการ เพราะเหตุรับราชการนานหรือเหตุผลแทน
  - 3.5.5 การให้ออกจากราชการไว้ก่อน
  - 3.5.6 กรณีมีผลพินิจม้วนมอง
  - 3.5.7 กรณีได้รับโทษจำคุกโดยคำสั่งศาล หรือ รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาลงโทษให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
4. ค้านการบริหารงานทั่วไป

4.1 การดำเนินงานธุรการ มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.1.1 ศึกษาวิเคราะห์สภาพงานธุรการของสถานศึกษาและระเบียน กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

4.1.2 วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ ลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โดยอาจนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสม

4.1.3 จัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้

4.1.4 จัดหา Hardware และ Software ให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้านธุรการได้ตามระบบที่กำหนดไว้

4.1.5 ดำเนินงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้องรวดเร็ว ประหัต และความคุ้มค่า

4.1.6 ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงงานธุรการ ให้มีประสิทธิภาพ ระเบียน กฎหมายที่ถูกต้อง

4.1.6.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526

4.1.6.2 ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544

4.2 งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

4.2.1 รวบรวมประมวล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่จะใช้ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2.2 สนับสนุนข้อมูล รับทราบหรือดำเนินการตามมติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2.3 ดำเนินงานด้านธุรการในการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2.4 จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งมติที่ประชุมให้ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบ ดำเนินการหรือถือปฏิบัติแล้วแต่กรณี

4.2.5 ประสานการดำเนินงานตามมติที่ประชุมในเรื่องการอนุมัติ อนุญาต สั่ง การ เร่งรัด การดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษา

4.3 งานพัฒนาระบบและเครื่องข่ายข้อมูลระบบสารสนเทศ มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.3.1 สำรวจระบบเครื่องข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.3.2 จัดทำระเบียนเครื่องข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.3.3 จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารการจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา

4.3.4 พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติภารกิจ

4.3.5 จัดระบบข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง

4.3.6 นำเสนอด้วยแพร์เซ็นต์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์

4.3.7 การประเมินและประสานงานระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและปรับพัฒนาเป็นระยะๆ

4.4 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.4.1 จัดให้มีระบบการประสานงานและเครือข่ายการศึกษา

4.4.2 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.4.3 ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา

4.4.4 เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ

4.4.5 กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

4.4.6 ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4.5 การจัดระบบการบริหาร มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.5.1 การจัดระบบการบริหาร มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.5.1.1 ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ การดำเนินงาน ปริมาณ คุณภาพ และสภาพของสถานศึกษา

4.5.1.2 วางแผนออกแบบการจัดระบบโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในระบบการทำงานและการบริหารงานของสถานศึกษา

4.5.1.3 นำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา

4.5.1.4 ประธานและประชาชนพันธ์ให้ส่วนราชการตลอดจนประชาชนทั่วไปทราบ

4.5.1.5 ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการที่กำหนด

4.5.1.6 ติดตามประเมินผลปรับปรุงการจัดระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพ

4.5.2 การพัฒนาองค์กร มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.5.2.1 ศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ จำเป็นในการพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา

4.5.2.2 กำหนดแนวทางการพัฒนาองค์กรให้ครอบคลุม โครงสร้าง ภารกิจ บุคลากร เทคโนโลยีและกลยุทธ์ ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความจำเป็นของ สถานศึกษา

4.5.2.3 ดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ ความสามารถที่เหมาะสมกับโครงสร้างภารกิจเทคโนโลยีและกลยุทธ์ของสถานศึกษา

4.5.2.4 กำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด ในการปฏิบัติงานของ บุคลากร

4.5.2.5 ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามแนวทางการพัฒนาองค์กร เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องและอย่างสม่ำเสมอ

4.5.2.6 นำผลการประเมิน ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กร และ กระบวนการปฏิบัติงาน ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.6.1 สำรวจข้อมูลค้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

4.6.2 วางแผนกำหนดนโยบาย และแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา มาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

4.6.3 ระดมจัดทำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้งานค้านต่างๆ ของสถานศึกษา

4.6.4 สนับสนุนให้บุคลากรนำนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการ บริหารและพัฒนาการศึกษา

4.6.5 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะใน การผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

4.6.6 ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์และพัฒนาการผลิตการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการ ศึกษา

4.6.7 ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

4.7 การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.7.1 สำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นของ ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

4.7.2 จัดระบบส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในการบริหารงาน ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

4.7.3 จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนและอำนวย ความสะดวกในการปฏิบัติงานทุกด้าน

4.7.4 ติดตาม ประเมินผลการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการ ปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านต่าง ๆ

4.7.5 นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การสนับสนุนและอำนวย ความสะดวกด้านต่างๆ ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ

4.8 การบริหารจัดการอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.8.1 กำหนดแนวทางวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และสภาพ แวดล้อมของสถานศึกษา

4.8.2 บำรุง ดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย เหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์

4.8.3 ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้

4.8.4 สรุป ประเมิน และรายงานการใช้อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา

4.9 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.9.1 ประสานงานกับชุมชนและห้องถิน ในการสำรวจข้อมูล จำนวนนักเรียนที่ จะเข้ารับการบริการทางการศึกษา ในเขตบริการของสถานศึกษา

4.9.2 จัดทำสำมะโนผู้เรียนที่เข้ารับการบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

4.9.3 จัดระบบข้อมูลสาระสาเหตุจากสำมะโนผู้เรียน เพื่อให้สามารถนำข้อมูล มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**4.9.4 เสนอข้อมูลสารสนเทศจากการสำรวจในเขตพื้นที่การศึกษา
รับทราบ**

4.10 การรับนักเรียน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.10.1 ให้สถานศึกษาประสานงานการดำเนินการแบ่งเขตพื้นที่บริการการศึกษา
ร่วมกัน และเสนอข้อคิดถึงให้เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบ

4.10.2 กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษา โดยประสานงานกับเขต
พื้นที่การศึกษา

4.10.3 ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด

4.10.4 ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ในการติดตามช่วยเหลือ
นักเรียน

4.10.5 ประเมินผลและรายงานผลการรับนักเรียนเข้าเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

4.11 การส่งเสริมประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย มี
แนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.11.1 สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งใน
ระบบและนอกระบบ

4.11.2 กำหนดแนวทางและการเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาการศึกษา
ของสถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความ
ต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา

4.11.3 ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือทั้ง 3 รูปแบบ
ตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา

4.11.4 ประสานเชื่อมโยง ประสานความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัด
การศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.11.5 ติดตามประเมินผลการส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษา ทั้งใน
ระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

4.12 การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.12.1 วางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนของ
สถานศึกษา โดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน

4.12.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มี
ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

4.12.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้
คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝรือย่างต่อเนื่อง

4.12.4 สรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข การส่งเสริมกิจการนักเรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมเกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

4.13 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.13.1 ศึกษาความต้องการในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาของชุมชน

4.13.2 วางแผนประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและสื่อมวลชนในท้องถิ่น

4.13.3 จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานประชาสัมพันธ์

4.13.4 พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ ให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษา

4.13.5 สร้างกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ในหลากหลายรูปแบบ โดยยึดหลักการ มีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาสัมพันธ์

4.13.6 ติดตาม ประเมินผลประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ทราบถึงผลที่ได้รับและนำไป ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้เหมาะสมต่อไป

4.14 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.14.1 กำหนดแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษา ของบุคคล ชุมชน องค์กรและหน่วยงานอื่น

4.14.2 ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือใน การจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.15 การจัดระบบการควบคุมในหน่วยงาน มรแวนทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.15.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาตามโครงสร้างและการกิจของสถานศึกษา

4.15.2 วิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงาน กำหนดปัจจัยเสี่ยงและจัดลำดับ ความเสี่ยง

4.15.3 กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานของสถาน ศึกษา

4.15.4 วางแผนการจัดระบบการควบคุมในสถานศึกษา

4.15.5 ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นำมาตรการป้องกันความเสี่ยงไปใช้ใน การควบคุมการดำเนินงานตามการกิจ

4.15.6 ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์มาตรฐานและวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

4.15.7 ประเมินผลการดำเนินการควบคุมภายใน ตามมาตรการที่กำหนดและปรับปรุงให้เหมาะสม

4.16 งานบริการสาธารณะ มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.16.1 จัดให้มีระบบการบริการสาธารณะ

4.16.2 จัดระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเพื่อให้บริการต่อสาธารณะ

4.16.3 ให้บริการข้อมูล ข่าวสารและบริการอื่นๆ แก่สาธารณะตามความเหมาะสมต่อผู้มารับบริการ

4.16.4 พัฒนาระบบการให้บริการแก่สาธารณะ ให้มีประสิทธิภาพ เกิดความพึงพอใจต่อผู้มารับบริการ

4.16.5 ประเมินความพึงพอใจงานบริการสาธารณะจากผู้มาขอรับบริการ นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาระบบงานบริการสาธารณะ

4.17 งานที่ไม่ได้ระบุในงานอื่น มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.17.1 จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานตามความเหมาะสมและศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน

4.17.2 ให้ผู้รับผิดชอบงานวางแผนการปฏิบัติงานและดำเนินงานให้เสร็จสิ้นตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

4.17.3 กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย

4.17.4 ประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย
นอกจากนี้ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2545 (2545) ได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการของสถานศึกษา

2. ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการสถานศึกษามอบหมาย

3. สร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ทั้งทางกาย สติปัจจญา อารมณ์ สังคม และจิตใจให้กับผู้เรียน

4. เสนอระเบียบปฏิบัติของข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่นำร่องไว้

5. กำกับดูแลและควบคุมให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ให้ปฏิบัติตามธรรมเนียมปฏิบัติของสถานศึกษา

6. กำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา โดยปรึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา

7. เป็นผู้นำในการนำปรัชญา เป้าหมาย แผนพัฒนาโครงการ และกิจกรรมของสถานศึกษาไปปฏิบัติให้บังเกิดผล

8. เป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกิจกรรมร่วมหลักสูตร

9. เป็นผู้นำในการประเมินคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา

10. เป็นผู้นำในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและด้านอื่นๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเด็ก

11. เป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และองค์กรอื่น บุคลากรทางการศึกษา ทุ่มเทและอุทิศตนเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็ก

12. เป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และองค์กรอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน

13. บังคับบัญชา ควบคุมและคุ้มโดยทั่วไปซึ่งภารกิจและราชการของสถานศึกษา รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนามะและวัฒนธรรม เหตุพื้นที่นำร่องปฏิบัติการศึกษาภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ที่นิยมบังคับใช้ในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน มีบทบาทในการบริหารงานต่างๆ ของสถานศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานกำหนด โดยแบ่งออกเป็น 4 งานหลัก แต่ละงานจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นคุณภาพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารบุคคล

2.2.1 ความหมายของการบริหารบุคคล (Personnel management)

นักบริหารที่มีเชื่อเดิม โถงดังทั้งในระดับโลกและของประเทศไทย ได้พยายามให้ความหมายของคำว่า การบริหารงานบุคคล ไว้ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันมากมายในที่นี้ ผู้ที่ศึกษาจะได้นำเสนอเฉพาะที่เห็นว่าสนใจและควรค่าแก่การศึกษา ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง ดำเนินการ จัดการ งาน หมายถึง การงาน เป็นการเป็นงาน บุคคล หมายถึง เนพาะตัว บุคลากร หมายถึง ตำแหน่งหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเดียวกับบุคคล เช่น ในกระบวนการจัดตั้ง เสื่อนขัน เสื่อนเงินเดือน เป็นต้น หรือผู้ปฏิบัติงานหน้าที่แต่ละหน่วยงาน

บุญเลิศ ไพรินทร์ (2538, หน้า 11) ได้สรุปความหมายของการบริหารทรัพยากรุ่นนี้ว่า เป็นกระบวนการในการกำหนดนโยบายและแผน รวมถึงกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องการ

วางแผนกำลังคน การกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน เพื่อให้องค์การได้มีช่องบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติ เข้ามาปฏิบัติงานในองค์การให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ รวมทั้งมี การใช้บุคคลเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตรงกับงาน ช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ ของทั้งส่วนบุคคลและองค์การ และยังรวมถึงกระบวนการทางวินัย การรักษาวินัย และการให้ผล ประโยชน์เกือบถ้วน จนกระทั่งบุคคลพ้นจากงานไปในที่สุด

พะยอม วงศ์สารศรี (2538, หน้า 5) ได้เรียนรู้ว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ศิลปะ และกลยุทธ์ดำเนินการสร้าง คัดเลือกและบรรจุบุคคลากรที่มี คุณสมบัติเหมาะสมให้ปฏิบัติงานในองค์การ พร้อมทั้งส่งเสริมเพื่อพัฒนาและบำรุงรักษาให้ ผู้ปฏิบัติงานได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ มีสุขภาพดี ทั้งกายและใจ พร้อมที่จะทำงานแล้วยังรวม ไปถึงการแสวงหาวิธีการ ที่จะช่วยให้สมาชิกผู้พ้นจากงานด้วยเหตุทุพลภาพ เกี้ยวนอกอาชญากรรม หรือเหตุ อื่นใดที่เกี่ยวกับงาน ให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

วิชัย สมะโชคดี (2542, หน้า 3) ได้นิยามว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการในการพัฒนา การนำไปประยุกต์ใช้งาน ตลอดจนการประเมินนโยบายการดำเนินการ วิธีปฏิบัติและโปรแกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละบุคคลในองค์กร

สุนันทา เลาหันทน์ (2542, หน้า 1-5) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นกระบวนการตัดสินใจและการปฏิบัติการ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลากรทุกระดับในหน่วยงาน เพื่อให้ เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ที่จะส่งผลสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์การ และ กระบวนการต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน ได้แก่ การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การวิเคราะห์งาน การ สร้าง คัดเลือก การฝึกอบรมและการพัฒนา การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจ่าย ค่าตอบแทน สวัสดิการ และผลประโยชน์เกือบถ้วน สุขภาพและความปลดภัย พนักงานแรงงาน สัมพันธ์ การพัฒนาองค์การตลอดจนการวิจัยทรัพยากรมนุษย์

เสนาะ ติยะร์ (2539, หน้า 8) การบริหารงานบุคคล คือ การบริหารงานทางด้านการวางแผน การขัดรูปงาน การอำนวยการและการควบคุมหน้าที่ต่างๆ ทางด้านบุคคลากร เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์การ ของผู้ปฏิบัติงานทุกคนและสนองความต้องการของสังคมอย่างมี ประสิทธิภาพและเหมาะสมที่สุด เมื่อพิจารณาในเบื้องต้นวัตถุประสงค์อาจให้คำจำกัดความของการ บริหารงานบุคคลว่า เป็นกระบวนการในการพัฒนา นำไปใช้และประเมินนโยบาย ระเบียบปฏิบัติ วิธีการ และโครงการเกี่ยวกับบุคคลในองค์การ การบริหารบุคคลเป็นกระบวนการที่ทำให้ได้คน ใช้ คนและบำรุงรักษาคนที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสม

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ แคลคูล (2538, หน้า 181) ได้อธิบายกรอบแนวคิดว่า การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การวางแผน การขัดขององค์การ การอำนวยการและการควบคุมเกี่ยวกับการ

สรรหา การพัฒนา การจ่ายค่าตอบแทน การประสานประโภชน์ การรำรงรักษาและการพั้นงานของทรัพยากรมนุษย์ โดยมีจุดหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ของทั้งส่วนบุคคล องค์การและสังคมโดยส่วนรวม หลักการที่สำคัญของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คือ การจัดบุคคลเข้าทำงานให้เหมาะสมกับงาน โดยมุ่งตอบสนองวัตถุประสงค์หลัก คือ การใช้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ศิวะพร มัณฑุกานนท์ และคณะ (2530, หน้า 1) ได้นิยามว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นการวางแผน นโยบาย ระเบียบ และกรรมวิธีในการดำเนินการเกี่ยวกับบุคคลที่ปักในองค์กร เพื่อให้ได้งานที่เหมาะสมและบำรุงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ ให้มีปริมาณเพียงพอในอันที่จะปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

ศิริอร ขันตหัตถ์ (2545, หน้า 7) งานบริหารประกอบด้วยงานหลักอันเป็นงานสำคัญขององค์การงานบริหารบุคคล การสร้างบรรยายกาศของหน่วยงานให้อยู่ในระดับ Kong หากพิจารณาความจำเป็นในการสร้างทักษะให้แก่ผู้บริหาร เพื่อเตรียมพร้อมในการบริหารงานนั้น ประกอบด้วย ความคิด ค้านมนุษย์สัมพันธ์ และค้านเทคนิคเฉพาะค้าน ผู้บริหารส่วนใหญ่มีงานสำคัญคือ การวินิจฉัยสั่งการและแก้ปัญหาต่างๆ

สรุปว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความสามารถ เหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงาน ราชการบำรุงรักษา การพัฒนา ตลอดจนการให้พื้นจากงาน เพื่อให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความพึงพอใจของบุคคลในหน่วยงาน

ชงชัย สันติวงศ์ (2535, หน้า 49-50) (อ้างถึงใน เบนรี ฟายอล Henri Fayol) การบริหารประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ตามหน้าที่การบริหาร 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องคาดการณ์ ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อภาระต่างๆ ขององค์การและกำหนดขั้นเป็นแผนการปฏิบัติงาน หรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเจ้าไว้ เพื่อสำหรับเป็นแนวทางการทำงานในอนาคต

2. การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง การจัดรูปโครงสร้างหรือโครงของ การบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอย่างหรือของตำแหน่งต่างๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน รวมถึงการกำหนดลักษณะการติดต่อประสานงานตามลำดับขั้นตอนของหน้าที่สูงต่ำต่างกัน

3. การจัดบุคคลากร (Staffing) หมายถึง การจัดคนเข้าทำงานเริ่มจากการสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา บำรุงรักษา การสอนขั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พื้นจากตำแหน่ง

4. การบังคับบัญชา (Directing) หมายถึง การสั่งงานหลังการพิจารณาโดยรอบรอบแล้ว รวมถึงการติดตามมีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

5. การประสานงาน (Coordination) หมายถึง การประสานงานภายในองค์กรให้เข้ากันได้ เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยดี ไม่มีการซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน แต่ให้ทุกฝ่ายประชาสัมพันธ์กัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่างๆ ทราบความเคลื่อนไหว ความเป็นไปเป็นระยะ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบความก้าวหน้าของงานในหน่วยงาน การราย การบันทึกให้เป็นหลักฐาน มีการวินิจฉัยและการประเมินผลพร้อมกับตรวจสอบ เป็นระยะ

7. การจัดงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงานปีงบประมาณการเงิน การวางแผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีและควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงิน โดยรอบครอบและรัดกุม

ดังนั้น สรุปได้ว่า การบริหาร (Administration) หมายถึงการปกครอง (Government) การดูแลรักษาบุคคลและองค์กรตลอดจนการดำเนินงานหรือการจัดการ (Management) กิจกรรมต่างๆ ขององค์กรให้สำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย หรือนโยบาย โดยผ่านกระบวนการบังคับบัญชา (Supervision and control) การพิจารณาวินิจฉัย (Consideration) การตัดสินใจ (Decision) และการสั่งงาน (Command) โดยใช้งบประมาณและเวลาอย่างที่สุด แต่งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความพึงพอใจ

2.2.2 ความสำคัญของการบริหารงานบุคคล

องค์การในทุกวันนี้นับว่าได้มีปัจจัยทางระบบจากอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมอันมา ซึ่งผลกระทบการบริหารงานบุคคลในองค์กรโดยตรง การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เหตุที่เห็นกันอยู่ในปัจจุบัน ทั้งในส่วนที่เป็นเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การและสถาปัตยกรรม ล้วนแต่เห็นชัด แจ้งว่า จะมีผลกระทบทำให้การบริหารบุคคลต้องมีความสำคัญยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก จากแนวคิดหลายรูปแบบผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางที่สนใจ ดังนี้

บรรยงค์ โภจนา (2543, หน้า 20-21) ความสำคัญของการบริหารงานบุคคลนั้นจะทวีขึ้นเรื่อยๆ ตราบใดที่เรายอมรับความจริงว่าทรัพยากรมนุษย์นั้นสำคัญยิ่งกว่าปัจจัยการผลิตอื่นๆ แม้จะมีเครื่องจักรเข้ามามีบทบาทในการดำเนินการมากยิ่งขึ้น และใช้วิทยาการสูงขึ้น มีวิสัยทัศนารถยดหยด เช่นเพียงใด ก็ไม่ใช่นำเครื่องมาแทนที่คน ไม่ใช่เข้ามาแทนที่นายคน เพราะคนต้องเป็นนายเครื่อง วันยังค่ำ คือ เป็นผู้สร้าง ผู้ใช้เครื่อง

1. เพราะมีการแข่งขันกันมากขึ้น
2. รัฐเดิมเห็นความสำคัญของการใช้คน ภายใต้เงื่อนไขของยุคสมัยทางเศรษฐกิจสังคม และการเมือง

3. ความซับซ้อนและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เกิดการประดิษฐ์คิดค้นวิธีการ และเครื่องมือ เครื่องใช้ มารับใช้อานวยความสะดวกสบายให้แก่การดำรงชีวิตของมนุษย์

4. พลังของสถาบันแรงงานที่เติบโตและแข็งแรงขึ้น เป็นแรงผลักดันให้นายจ้างให้ ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารบุคคลเพิ่มขึ้น

5. องค์กรใหญ่โตซับซ้อนมากขึ้น

6. บทบาทของการจัดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เพราะต้องการผู้บริหารมืออาชีพ เพื่อมาบริหารงานยามวิกฤต ได้ หรือจัดการงานได้ตามสถานการณ์ โดยใช้สาขาวิชาการเพื่อแก้ ปัญหา

7. พฤติกรรมศาสตร์ก้าวหน้าและเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานมากขึ้น

กระบวนการบริหารงานประกอบด้วย POSDC คือ Planning, Organizing, Staffing, Directing และ Controlling ตัว S สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ปฏิบัติขั้นตอนอื่นๆ ทั้งหมดของ กระบวนการบริหารดังนั้น เมื่อจัดตั้งองค์การแล้วต้องมีคนทำงาน โดยหากคนมาทำงานนั้นเอง การ จัดคนลงไปในงาน (Staffing)

ธีรยุทธ พึงเทียร และสุรพล สุยะพรหม (2543, หน้า 3-4) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการ บริหารงานบุคคลขององค์การ อาจสรุปได้ดังนี้คือ

1. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงและความผันผวนทางเศรษฐกิจของประเทศที่ เกือบจะควบคุมแก้ไขไม่ได้ ทำให้มีผลกระทบต่อสภาพการผลิตธุรกิจตลอดไปจนถึงปัญหาระดับ ราคาน้ำมันที่สูงขึ้นจากราคาน้ำมันและต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ทำให้มีสภาพความเป็นอยู่ของ ประชาชนยากลำบากยิ่งขึ้น และทำนองเดียวกันกับปัญหาทางด้านการจ่ายตอบแทนที่เพียงพอ สำหรับคนงานเพื่อความทันกับค่าครองชีพ ก็ถูกมองเป็นปัญหาหนักอกที่ทุกหน่วยงานจะต้องแก้ไข เพื่อให้ผลผลิตต่าง ๆ ดูดีขึ้นจากวิธีการของการบริหารงานบุคคลที่สามารถทำให้ถูกต้อง

2. ปัจจัยทางด้านเทคนิควิทยาการ การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมากของเทคโนโลยีที่ส่งผล ให้เทคนิควิธีการทำงานต้องเปลี่ยนไปนั้น มีผลกระทบโดยตรงต่อสถานภาพการทำงานในองค์กร มากขึ้นกว่าแต่ก่อน เครื่องจักรสมองกล และเครื่องมืออัตโนมัติหลายชนิด ได้ถูกยอมรับและ นำเข้ามาทำงานแทนคนด้วยเหตุผลความจำเป็นหลายประการ ซึ่งในกรณีเช่นนี้ การต้องการแก้ไข ให้การอบรม และจัดสรรหน้าที่งานตลอดจนปรับปรุงกำลังคนในจุดต่าง ๆ ใหม่นับว่าเป็นสิ่งที่ต้อง ทำ ซึ่งเป็นปัญหาด้านการออกแบบงานใหม่ให้ถูกต้อง หรือการต้องเร่งพัฒนาคนงานให้มีความ สามารถในช่วงเวลาสั้นนั้น นับได้ว่าสิ่งที่ยุ่งยากที่ต้องใช้เทคนิคต่างๆ และการดำเนินงานด้วยวิธีการ พิเศษหลาย ๆ ประการจึงจะได้ผล

3. ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยที่เกิดกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมนี้จะมีความสำคัญมากเป็นพิเศษ ในสังคมปัจจุบันที่คนมีการศึกษามากขึ้น ความต้องการต่าง ๆ ย่อมมีมากขึ้นและเปลี่ยนชนิดไป ความพอใจในงานและคุณภาพชีวิตนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของคนในยุคปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ได้มีผลทำให้หักครดิและค่านิยม ตลอดจนสิ่งของต่างๆ ของคนในยุคใหม่ โดยเฉพาะคนหนุ่มสาว ต่างไปจากเดิมเป็นอย่างมาก การเข้าใจได้ถูกต้องและมีศิลปะในการรุ่งเรืองที่ไม่ซ้ำแบบเดิม นับว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การที่สามารถเพชริญกับปัจจัยทางด้านสังคม ให้เป็นเรื่องสำคัญที่องค์กร สร้างมาตรฐานมุ่งความสนใจในสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานด้านการบริหารงานบุคคล คือ

1. ต้องพยายามเข้าใจถึงความต้องการทางจิตวิทยา
2. ต้องพิจารณาและยกระดับความสามารถของวิชาชีพด้านการบริหารบุคคล

3. ต้องให้ความสนใจกับการวิจัยศึกษาปัจจัยทางด้านการบริหารบุคคล เรื่องนี้นับว่าขาดแคลนเป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าหากให้ความสนใจ กับวิจัยปัจจัยทางบุคคลซึ่งที่จะด้านเรื่อยไปแล้วในระยะเวลาการได้ข้อเท็จจริงหรือความรู้มากขึ้น จะช่วยให้การบริหารงานบุคคลมีคุณภาพและทำได้ผลมากยิ่งขึ้น

สรุปว่า ความสำคัญของการบริหารงานบุคคล เป็นหัวใจของการบริหาร ไม่ว่าเป็นหน่วยงานประเภทใดหากมีการบริหารงานบุคคลบกพร่อง หน่วยงานนั้นจะเจริญก้าวหน้าได้ยาก เพราะว่าบุคคลเป็นผู้ปฏิบัติงาน ผลงานจะดีหรือเสียอยู่ที่บุคคลที่ทำงานนั้น ถ้าบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานวัญไม่ดี ไม่มีกำลังใจ ไม่มีสมรรถภาพผลงานก็จะบกพร่อง

2.2.3 ขอบข่ายการกิจกรรมบริหารงานบุคคล

หากจะกล่าวถึงขอบข่ายการกิจกรรมบริหารงานบุคคล โดยทั่วไปจะมีความหลากหลาย หลากหลายแตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอเฉพาะที่เห็นว่าสนใจ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดคัดถูกประสงค์ของการบริหารงานบุคคล ไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้การดำเนินงาน ด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อส่งเสริมนักศึกษาให้ความรวดเร็ว ความสามารถ และมีจิตสำนึกรักการศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณอย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

4. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่ายและการกิจของบริหารงานบุคคลในโรงเรียนมี 5 ประการ ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. วินัยและการรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

เกรียงศักดิ์ เจียวยิ่ง (2543, หน้า 22) ได้ทักษะกระบวนการบริหารบุคคลไว้เป็นขั้นๆ ดังต่อไปนี้ การวางแผนกำลังคน (Manpower Planning) ซึ่งจะเกี่ยวกับงานหลักในเรื่องการคาดคะเน กำลังคน การทำโครงสร้างขององค์กร การเตรียมกำลังคนที่มือญี่ ภารคาดคะเนความเปลี่ยนแปลง กำลังคนในปัจจุบัน การทำโปรแกรมสนับสนุนและเพิ่มพูนกำลังและการวางแผนควบคุมกำลังคน การสรรหาบุคลากร (Recruitment of Personnel) ซึ่ง ได้แก่ การรวบรวมรายละเอียดของผู้สมัคร การขัดกระบวนการคัดเลือกต่างๆ การจูงใจบุคลากรในหน่วยงาน (Induction of Personnel) ได้แก่ การปรับตัวเข้ากับชุมชนของบุคลากรในหน่วยงาน การประเมินค่า การปฏิบัติงานของบุคลากร (Appraisal of Personnel Performance) ได้แก่ แผนการประเมินค่าการปฏิบัติงานต่างๆ การจัดการ ประสานงานการพิจารณาต่างๆ การพัฒนาการประสานงาน การประเมินผลการพัฒนา ผลตอบแทน ให้กับบุคลากร (Compensation of Personnel) ได้แก่ เงินเดือน ค่าแรง รายได้ที่มีใช้เงินเดือน เงินปัน พล สวัสดิการ (Security) การให้สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยความปลอดภัยและเงินเดือน เงินปัน พล สวัสดิการ (Security) การให้สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยความปลอดภัยและบริการต่างๆ การ จ้าง การซื้อขาย และการฝึกเป็นอิสระทางวิชาการ การให้บริการต่อเนื่องแก่บุคลากร (Continuity of Personnel service) ได้แก่ การให้การศึกษาเพิ่มเติม

พวยอม วงศ์สารศรี (2537, หน้า 5) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกระทำการกิจคือ การวางแผนอย่างมากและการออกแบบเบื้องต้นที่สำคัญกับบุคลากรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ โรงเรียน การวางแผนจัดทำกำลังครู การกำหนดคุณสมบัติ การอบรมหมายหน้าที่รับผิดชอบให้กับ ครูในตำแหน่งต่างๆ อายุเหมาะสม การพิจารณาเลื่อนขั้นตำแหน่ง การทำความคึกความชอบ การ ลงโทษทางวินัยด้วยความเป็นธรรม การจัดทำโครงการของงานต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับครูและนักเรียน ตามลำดับความจำเป็น การแสวงหาครูเข้ามาทำงาน โดยการสอบคัดเลือกและจัดการเกี่ยวกับ ปัจจุบันเทคโนโลยีและการให้มีการทดลองปฏิบัติราชการ การรวบรวมทะเบียนประวัติ การเลื่อนขั้น

เงินเดือน และการเสนอตำแหน่งของครูในโรงเรียน รวมทั้งการซ้าย การโอนข้าม การให้มีการฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติงาน เพื่อปลูกฝังความรู้ทางวิชาการ และเป็นแรงกระตุ้นให้คนทำงานต้องปรับปรุงตนเอง การให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นหน้าที่หมวดวิชาครูประจำชั้น ครูประจำวิชาเป็นระยะ ๆ การบำรุงรักษาสุขภาพ ความปลอดภัยของครูและบุคลากรอื่น ในโรงเรียน ใช้ความยุติธรรมเป็นหลักในการปกครองบังคับบัญชา

เพ็ญศรี วายawanนท์ (2533, หน้า 4) ได้กล่าวถึงภาระหน้าที่ของการบริหารบุคคล ซึ่งมีข้อข้างๆ ได้แก่ การวางแผนและการดำเนินนโยบาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวกับตัวบุคคล การจัดองค์กรในการบริหารงานบุคคล การวางแผนกำลังคน หรือการวางแผนพนักงาน การกำหนดตำแหน่ง การกำหนดอัตราเงินเดือนและค่าจ้าง การสรรหาบุคคล การทำทะเบียนประวัติ การซ้ายโอน การฝึกอบรมและการพัฒนาประเมินผลการปฏิบัติงาน การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง การรักษาสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน การจัดสวัสดิการ การพ้นจากงานและการจัดระบบบำเหน็จบำนาญ การปกครองบังคับบัญชา วินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พนักงานสัมพันธ์ การวิเคราะห์และการวิจัย

ธงชัย ติยาเว (2539, หน้า 7) กล่าวว่า การกิจของผู้บริหารทุกคน ที่มุ่งปฏิบัติในกิจกรรม รวมทั้งปวงที่เกี่ยวกับบุคลากร เพื่อให้ปัจจัยด้านบุคคลขององค์กรเป็นทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ สูงสุดตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลสำคัญต่อเป้าหมายขององค์กร

เสนาะ ติยาเว (2537, หน้า 6-7) ได้นิยามไว้ว่า คำว่าการบริหารงานบุคคลในภาษาไทยได้ใช้แตกต่างกันหลายคำ เช่น หน่วยราชการมักจะใช้คำว่า กองการเจ้าหน้าที่ หรือแผนการเจ้าหน้าที่ ในรัฐวิสาหกิจบางแห่งใช้คำว่า บุคลาภิบาล ในกราทหารใช้คำว่า กำลังพล แม้แต่ในภาษาอังกฤษก็มีอยู่หลายคำ แต่ส่วนมากจะใช้คำว่า Personnel administration กับ Personnel Management และในอื่นๆ อีกหลายคำ แต่ละคำก็ใช้ในความหมายเดียวกัน แต่ในรายละเอียดแล้ว มีความหมายแตกต่างกัน เช่น แรงงานสัมพันธ์ (Labor relation) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับลูกจ้างที่มุ่งถึงการทำสัญญาจ้างแรงงาน การทดลองข้อพิพาทแรงงาน การปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาตามกฎหมายการเจรจาต่อรองเป็นคำที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ของฝ่ายผู้บริหารของบริษัทกับฝ่ายสหภาพกรรมกร ซึ่งอาจเป็นตัวแทนของฝ่ายนายจ้าง และตัวแทนของฝ่ายคนงานที่เกี่ยวข้องกับการจ้าง

อุตสาหกรรมสัมพันธ์ (Industrial relation) หมายถึง การรวมเอาความหมายของแรงงาน สัมพันธ์แล้วข้าง หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้าง ลูกจ้างและรัฐบาล คำนี้ใช้สำหรับองค์กร พลิตไม่เหมาะสมกับธุรกิจที่ไม่ทำการผลิต เช่น ธนาคาร ร้านค้าปลีก โรงพยาบาล

พนักงานสัมพันธ์ (Employee relation) มีความหมายกว้าง รวมถึงความสัมพันธ์ทุกอย่าง ระหว่างบริษัทและคน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่ม หรือแต่ละบุคคลและไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานประเภทใด ทั้งที่ทำการผลิตและไม่ทำการผลิต หรือหน่วยงานของรัฐบาล หรือหน่วยงานที่ให้บริการ

นอกจากนี้ยังมีคนอื่นๆ ที่มีความหมายถึงงานเกี่ยวกับบุคคล เช่น การบริหารกำลังคน (Manpower management) ซึ่งเป็นคำที่ใช้ได้ทั้งธุรกิจที่ทำการผลิตหรือไม่ได้ทำการผลิตสินค้า คำว่า Human engineer เป็นถึงระบบความสัมพันธ์ระหว่างคนกับเครื่องจักร และคำว่าการบริหารแรงงาน Labor management กับ Personnel service อาจใช้ได้ใกล้เคียงกับความหมายของการบริหารบุคคล

อุทัย หริษฐ์ โต (2532, หน้า 42) ให้ความหมายสรุปว่า การปฏิบัติงานเกี่ยวกับบุคคลหรือ เจ้าหน้าที่ในองค์การ ได้แก่ การหนึ่ง นับตั้งแต่การสรรหาคนเข้างาน การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโอน การย้าย การฝึกอบรม การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การปักครองบังคับบัญชา การดำเนินการทางวินัย การให้พื้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการจ่ายบำเหน็จ บำนาญเมื่อพ้นจากงานไปแล้ว

ในขอบเขตคำนิยามการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

1. การกำหนดความต้องการบุคลากร
2. การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน
3. การควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศบุคลากร
4. การพัฒนาและรักษาบุคลากร
5. การประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะหัวหน้างานและผู้นำในการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล ดังนี้ จัดโครงสร้างการบริหารงานบุคคล ให้เป็นระบบ ปูรูนิเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบ การปฏิบัติงานของโรงเรียน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคนให้ชัดเจน มอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร ควบคุมกำกับติดตามและนิเทศบุคลากรในการปฏิบัติงานของบุคลากร ดำเนินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะๆตามลักษณะของงาน ดำเนินการเกี่ยวกับเข้ารับราชการและออกจากราชการของบุคลากรในสถานศึกษา

การบริหารงานบุคคลมีปัจจัยพื้นฐานว่า คนจะต้องยอมรับเกียรติภูมิและค่าของแต่ละคน เป็นหลัก จะต้องยอมรับในสิทธิส่วนบุคคล บุคคลส่วนใหญ่ของแต่ละคนและจะต้องยกย่องความเหมาะสมของฐานะของแต่ละคน ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างจะต้องรักษาไว้อย่างดี จะกดขี่ลูกจ้างเป็นเสื่อมทางไม่ได้ ยิ่งในสมัยปัจจุบันนี้จะถือว่า นายจ้างมีอิทธิพลต่อลูกจ้างโดยสมบูรณ์ เช่น สมัยก่อนไม่ได้ และในทำนองเดียวกันฐานะของลูกจ้างก็ไม่ใช่ว่าจะมีอิทธิพลเหนือนายจ้าง ทั้งสองฝ่ายต่างมีฐานะเท่าเทียมกัน จะต้องพึ่งพาอาศัยกัน การปฏิบัติของฝ่ายนายจ้างต่อคนงานอย่างเหมาะสม การปรับปรุงส่งเสริมสมรรถภาพของคนงาน จะทำให้คนงานอุทิศกำลังกายและความสามารถให้เก่งมากที่สุด

กล่าวอย่างสรุป การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการที่ทำให้ได้คน ใช้คนและบำรุงรักษาคนที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสม นั่นคือ หน้าที่ทางด้านการรับสมัคร การคัดเลือก การฝึกอบรม การพัฒนาตัวบุคคล การรักษาและเป็นบัน្ត การให้สวัสดิการ การโยกข้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการกิจการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา หมายถึง การใช้ทรัพยากรมนุษย์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ผู้บริหารงานบุคคลทำหน้าที่เกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ร่วมกับฝ่ายบริหารอื่น และเป็นผู้รับผิดชอบประสานความร่วมมือในการบริหารงานบุคคล ให้เป็นระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จหน้าที่การบริหารทรัพยากรมนุษย์ 6 ประการ คือ การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การสรรหาและการคัดเลือกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจ่ายค่าตอบแทนและการให้ประโยชน์ก่อภูมิ ความปลอดภัยและสุขภาพของทรัพยากรมนุษย์ พนักงานและแรงงานสัมพันธ์ หน้าที่ประกันสุดท้ายคือ การวิจัยทรัพยากรมนุษย์

2.3 การบริหารงานบุคคล

คนหรือทรัพยากรมนุษย์ เป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าที่สุดขององค์กร จนกล่าวได้ว่า ทรัพยากรมนุษย์ เป็นสินทรัพย์ที่มีทั้งคุณค่าและเกียรติภูมิ ทั้งนี้ เพราะทรัพยากรมนุษย์ จะทำหน้าที่บริหารทรัพยากรอื่นๆ จนกระทั่งถูกยกเป็นผลผลิต ดังนั้นองค์กรใดที่สามารถสรรหา พัฒนาและซึ่ง ไว้วางบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสม องค์กรนั้นย่อมมีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ในการฝึกศึกษานี้ ผู้ศึกษามุ่งการศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาขอบข่ายและการกิจของงานบุคคลในสถานศึกษา ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

1.1 การวิเคราะห์และการวางแผนอัตรากำลังคน

แนวทางการปฏิบัติ

1.1.1 การกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับการกิจของสถานศึกษา

1.1.2 จัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามเกณฑ์ที่กรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด

1.1.3 นำเสนอแผนอัตรากำลังเพื่อขอความเห็นชอบต่ออนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก..ค.ศ.) เขตพื้นที่การศึกษา

1.1.4 นำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ

1.2 การกำหนดตำแหน่ง

แนวทางการปฏิบัติ

1.2.1 สถานศึกษาจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ศึกษา

1.2.2 นำแผนอัตรากำลังมากำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อเสนอ อนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) เขตพื้นที่การศึกษาหรือกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) แล้วแต่กรณี พิจารณาอนุมัติ

1.3 การขอเลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะข้าราชการครู แนวทางการปฏิบัติ

1.3.1 สถานศึกษาขอรับปรุงวิทยฐานะขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่ง ขอกำหนดตำแหน่งเพิ่มจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.3.2 ประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่ง ขอกำหนดตำแหน่งเพิ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

1.3.3 ส่งคำขอรับปรุงกำหนดตำแหน่ง เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่ง ขอกำหนดตำแหน่งเพิ่มจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และหรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีพิจารณาอนุมัติ และเสนอผู้มีอำนาจแต่งตั้งและการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง กับการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญพอสังเขป ได้ดังนี้

องค์การจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสมนาปฎิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ตรงตามเวลาที่ต้องการ เพื่อปฏิบัติภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ การได้มามีช่องบุคลากรดังกล่าว จะเกี่ยวกับกิจกรรม คือ การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ โดยการวางแผนทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการทบทวนเงื่อนไขของความต้องการทรัพยากรมนุษย์ของหน่วยงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรที่มีคุณสมบัติและทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานมีเพียงพอเมื่อถึงเวลา ที่ต้องการ สำหรับการสรรหาเป็นกระบวนการที่มุ่งคึงดูดใจให้ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่ง

งานจากแหล่งต่างๆ ให้มาสมัครงาน การคัดเลือกเป็นกระบวนการที่องค์การตัดสินใจเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมที่สุดเพื่อบรรจุในตำแหน่งงานที่ว่าง ความสำเร็จของกิจกรรมวางแผนทรัพยากรมนุษย์ เป็นสิ่งสำคัญต่อการปฏิบัติภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการผลิตหรือการดำเนินกิจการของหน่วยงาน การที่ได้รับทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมีการวางแผน ทั้งนี้ เพราะการวางแผนทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญ ดังนี้

1. ทำให้องค์การสามารถที่จะพยากรณ์เกี่ยวกับเงื่อนไขต่างๆ ในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ซึ่งถ้าได้มีการคาดการณ์ ก็จะได้มีการเตรียมมาตรการเพื่อรับรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ปัญหาที่องค์การจะต้องเผชิญในอนาคต ด้านกำลังคนลดความรุนแรงลง ได้ ยังผลให้องค์การสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

2. ทำให้องค์กรสามารถที่จัดปริมาณ ประเภทและระดับทักษะของทรัพยากรมนุษย์ในองค์การให้เหมาะสมกับงานในระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจต่างๆ ที่กำหนดไว้ ซึ่งจะเป็นผลทำให้ห้องค์การและบุคลากรมีการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิผล (Effectiveness) และประสิทธิภาพ (Efficiency) โดยได้รับประโยชน์สูงสุดในระยะยาว

3. ทำให้องค์การสามารถวางแผนความก้าวหน้าในอาชีพของพนักงานในแต่ละกลุ่มงาน ในแต่ละระดับความรับผิดชอบ ได้ ช่วยให้พนักงานมีความพึงพอใจในการทำงาน

4. เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้เข้ากับกระบวนการวางแผน เชิงกลยุทธ์ขององค์การ แผนทรัพยากรมนุษย์ที่สมบูรณ์เปรียบเสมือนเข็มทิศที่นำการปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ อาจกล่าวได้ว่า การวางแผนทรัพยากรมนุษย์จะทำให้มีการใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องค์การ และช่วยแก้ปัญหาด้านกำลังคนที่เกิดขึ้น ทำให้การดำเนินงานขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิผล (Effectiveness) และประสิทธิภาพ (Efficiency) ตลอดเวลา ส่วนการวางแผนการกำหนดตำแหน่งที่คิณั จะมีการกำหนดการวางแผนในการแต่งตั้งตำแหน่งงานในระดับผู้บริหารเป็นการล่วงหน้า เป็นแผนงานทั้งในระยะสั้นในเวลา 1-5 ปี และการวางแผนในระยะยาว 5-10 ปี โดยอาศัยข้อมูลจากจำนวนบุคลากร ประวัติบุคลากร คุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การทำงานการฝึกอบรม การศึกษาดูงานและการศึกษาต่อ และผลงานที่ปรากฏแล้ว นำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาบุคลากร ให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน โดยผ่านโปรแกรมการฝึกอบรม โปรแกรมการส่งบุคลากรไปดูงานและศึกษาต่อทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อเตรียมบุคลากรไว้ล่วงหน้าสำหรับการพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ให้มีศักยภาพการทำงานที่ได้ผลดีมากขึ้น และในโอกาสเดียวกันจะสามารถคัดเลือกบุคลากรที่ดีให้ดำรงตำแหน่งงาน

ที่สูงขึ้น เพื่อเป็นการรักษาบุคลากรที่ดีไว้ ทำงานกับองค์การได้เป็นเวลานานมากที่สุด นับได้ว่าเป็น การส่งเสริมและเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้เกิดแก่บุคลากรทุกระดับ ทุกคนขององค์การได้อย่างคือ ก็ ค่วย

โดยการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ให้ความหมายของ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนด ตำแหน่ง ไว้ว่า หมายถึง การบริหารงานบุคคลในเรื่อง การวิเคราะห์และการวางแผนอัตรากำลังคน การกำหนดตำแหน่ง การขอเลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะข้าราชการครู

2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง

2.1 คำเนินการสรรหาเพื่อบรรบบุคคลเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษารัฐได้รับมอบอำนาจจาก อ.ก.ค.ศ. เอกพื้นที่การศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

2.1.1 การสอนแข่งขัน การสอบคัดเลือก และการคัดเลือกในกรณีจำเป็นหรือมี เหตุพิเศษในตำแหน่งครูผู้ช่วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นในสถานศึกษาให้คำเนินการตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2.1.2 การบรรจุแต่งตั้งผู้อำนวยการหรือผู้เชี่ยวชาญระดับสูง

2.1.2.1 ให้สถานศึกษาเสนอเหตุผลความจำเป็นอย่างชัดเจนต่อการเรียนการ สอนของสถานศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบจาก อ.ก.ค.ศ. เอก พื้นที่การศึกษาและขออนุมัติต่อ ก.ค.ศ.

2.1.2.2 แล้วให้สถานศึกษาคำเนินการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งวิทย ฐานะและได้รับเงินเดือนตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด

2.2 การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว

แนวทางการปฏิบัติ

2.2.1 กรณีการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว โดยใช้เงินงบประมาณได้ คำเนินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังหรือตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

2.2.2 กรณีการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว กรณีอื่นนอกเหนือจาก สถานศึกษา สามารถดำเนินการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวของสถานศึกษาได้ โดยใช้เงิน รายได้ของสถานศึกษา ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด

2.3 การแต่งตั้ง ขยายน้ำราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.3.1 การขยายน้ำราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาหรือ เอกพื้นที่การศึกษาอื่น

แนวทางการปฏิบัติ

2.3.1.1 เสนอคำร้องขอ้ายไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินการเสนอ อ.ก.ค.ส.เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาอนุมัติของผู้ประسังค์ขอัยแล้วผู้รับข่ายแล้วแต่กรณี

2.3.1.2 บรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่รับข่ายมา จากสถานศึกษาอื่น ในเขตพื้นที่การศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษาอื่นสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

2.3.1.3 รายงานการบรรจุแต่งตั้งและข้อมูลประวัติส่วนตัวไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติต่อไป

2.3.2 การโอนหรือการเปลี่ยนสถานะของข้าราชการหรือพนักงานท้องถิ่น

แนวทางการปฏิบัติ

2.3.2.1 เสนอคำร้องขอโอนของข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่นไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินการต่อไป

2.4 การบรรจุเข้ารับราชการ

การบรรจุเข้ารับราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารถมีออกจากราชการ มาตรา 64 ออกจากราชการตามติดตามรัฐมนตรี มาตรา 65 ออกจากราชการเพื่อรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร มาตรา 66 และการลาออกจากพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่นที่ไม่ใช่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

กรณีออกจากราชการ มาตรา 64 เสนอคำขอของผู้กลับเข้ารับราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ส.เขตพื้นที่การศึกษาสำหรับตำแหน่ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

กรณีออกจากราชการตามติดตามรัฐมนตรี มาตรา 65 ให้ยื่นเรื่องของกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติแต่ไม่เกิน 4 ปี ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งบรรจุแต่งตั้ง

กรณีออกจากราชการเพื่อรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร มาตรา 66 ให้ยื่นเรื่องของกลับเข้ารับราชการภายในกำหนด 180 วัน นับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งบรรจุแต่งตั้ง

กรณีลาออกจากพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่นที่ไม่ใช่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 67 สมัครเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่

การศึกษา ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 ที่ต้องการจะเข้ารับราชการเสนอเรื่องไปให้ ก.ค.ศ.ผู้ที่ ก.ค.ศ.มอบหมายพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งบรรจุเด่นดัง

2.5 การรักษาการแทนและรักษาในตำแหน่ง

แนวทางการปฏิบัติ

กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองผู้อำนวยการสถานศึกษารักษาราชการแทน ถ้ามีรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหลายคน ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่งตั้งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาคนใดคนหนึ่งรักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้สถานศึกษาเสนอข้าราชการที่เหมาะสม ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งข้าราชการในสถานศึกษา คนใดคนหนึ่งรักษาราชการแทน ตามมาตรา 54 แห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาธิการ

กรณีตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งได้ว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเด่นดังตามมาตรา 68 แห่งระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การสรรหาเป็นกระบวนการแสวงหาและจูงใจให้กลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะและคุณสมบัติต่างๆ เหมาะสมกับตำแหน่งงาน เข้ามาสมัครงานกับองค์การ เพื่อองค์กรจะได้คนดีมีคุณภาพมาทำงาน สร้างความเจริญให้แก่องค์กรสืบไป ดังนั้นการดำเนินการสรรหาจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการที่เป็นขั้นตอนและเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การทบทวน แผนทรัพยากรมนุษย์ขององค์การ โดยพิจารณาร่วมกับคำขอ้งานพนักงานของผู้จัดการฝ่ายต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมากำหนดตำแหน่งงานที่จะเปิดรับสมัครและกำหนดคุณลักษณะของพนักงานที่ต้องบรรจุ สำหรับในการดำเนินการสรรหานี้ จะต้องกำหนดแหล่งการสรรหาและวิธีการที่จะใช้และเมื่อผู้มาสมัครแล้ว ที่ต้องมีการประเมินผลเพื่อทบทวนดูว่ามีผู้สมัครครบตามเป้าหมายหรือไม่

ในการสรรหานี้จะพบว่ามีปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน ซึ่งปัจจัยแรกเป็นปัจจัยภายในตัวผู้สมัคร ได้แก่ ความรู้ ทักษะและความพึงพอใจที่มีต่องานและองค์กรล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจว่าจะสมัครงานหรือไม่ ส่วนปัจจัยที่สองนั้นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในองค์กร อันประกอบด้วยนโยบายด้านต่าง ๆ เช่น การเลื่อนตำแหน่งจากบุคลากรภายใน การจ่ายค่าตอบแทน และการจ้างงาน นอกจากนี้ยังมีแผนทรัพยากรมนุษย์ ข้อกำหนดคุณลักษณะของพนักงาน งบประมาณ สิ่งจูงใจ ภาพพจน์ขององค์กรและแนวปฏิบัติในการสรรหา สำหรับปัจจัยสุดท้ายจะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งองค์การควบคุมไม่ได้ เช่น สภาพตลาดแรงงาน สภาพทาง

เศรษฐกิจ กำลังแรงงานและสถานที่ตั้งของหน่วยงาน ทั้ง 3 ปัจจัยล้วนส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อการสร้างห้องค์การ ส่วนการแต่งตั้ง คือ การที่ผู้บริหารมีคำสั่งให้บุคลากรที่ทำงานอยู่แล้วได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งงานที่สูงขึ้น เป็นการเพิ่มภารกิจหน้าที่ มีขอบข่ายงานกว้างขวางขึ้น มีความรับผิดชอบงานเพิ่มมากขึ้น นับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนตำแหน่งจากเดิมให้มีระดับสูงขึ้น จึงเป็นการเลื่อนตำแหน่งงานและระดับงานในแนวตั้งของสายการบริหารงาน หรือสายการบังคับบัญชา การแต่งตั้งบุคลากรให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น มีผลทำให้บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งนั้น จะได้รับผลตอบแทนเพิ่มมากขึ้น เป็นเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และโบนัส การแต่งตั้งบุคลากร เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรที่คือขององค์การให้ได้รับผลดีเป็นสิ่งตอบแทน ตามหลักการที่ว่าบุคคลที่ดียอมได้รับการส่งเสริมให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และได้รับผลตอบแทนในรูปผลประโยชน์ของเงิน ค่าตอบแทน และสวัสดิการที่สูงขึ้น เพื่อเป็นการรักษาบุคลากรที่ดี ให้สามารถอยู่ทำงานกับองค์การด้วยความรักและเสียสละ ให่องค์การจนกระทั่งครบกำหนดเกษียณอายุการทำงาน โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของการสร้างและ การบรรจุแต่งตั้งไว้ว่า หมายถึง การบริหารงานบุคคลในเรื่องการดำเนินการสร้างเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กรณีได้รับมอบอำนาจจาก อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว การแต่งตั้ง ย้าย โอน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การบรรจุกลับเข้ารับราชการ การรักษาราชการในตำแหน่ง

3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

3.1 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.1.1 การพัฒนา ก่อนมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่

แนวทางการปฏิบัติ

3.1.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการปฐมนิเทศแก่ผู้ที่ได้รับการสร้างและบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

3.1.1.2 แจ้งภาระงานตามมาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ เกณฑ์การประเมินผลงาน ฯลฯ แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาก่อนมีการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงาน

3.1.1.3 ดำเนินการติดตาม ประเมินและจัดให้มีการพัฒนาตามความเหมาะสมและต่อเนื่อง

3.1.2 การพัฒนาระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ มาตรา 79

แนวทางการปฏิบัติ

3.1.2.1 ศึกษา วิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนของ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา

3.1.2.2 กำหนดหลักสูตรการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น
ในการพัฒนาตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา

3.1.2.3 ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร

3.1.2.4 ติดตาม ประเมินการพัฒนา

3.1.2.5 รายงานผลการดำเนินงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.1.3 การพัฒนา ก่อนการเลื่อนตำแหน่ง มาตรา 80

แนวทางการปฏิบัติ

3.1.3.1 ศึกษา วิเคราะห์คุณลักษณะเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ลักษณะงาน
ตามตำแหน่งที่ได้ปรับปรุงกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถาน
ศึกษา

3.1.3.2 การดำเนินการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี
คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม

3.1.3.3 ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด

3.1.3.4 รายงานผลการดำเนินงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.2 การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.2.1. การเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีปกติและกรณีพิเศษ

แนวทางการปฏิบัติ

3.2.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความคือ
ความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

3.2.1.2 คณะกรรมการพิจารณาความคือความชอบพิจารณาตามกฎ ก.ค.ศ.ว่า
ด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.2.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กรณีสั่ง ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน ให้แก่ข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาต้องซึ่งแจ้งเหตุให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ดังกล่าวทราบ

กรณีเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาที่ถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้รายงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเพื่อดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด

3.2.1.4 รายงานการสั่งเลื่อนและไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่เพื่อจัดเก็บข้อมูลลงทะเบียนประวัติต่อไป

3.2.2 การเลื่อนขึ้นเงินเดือนกรณีถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

แนวทางการปฏิบัติ

3.2.2.1 แจ้งชื่อผู้ตายและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติราชการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการขอความเห็นชอบไปยังคณะกรรมการ

3.2.2.2 สั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้แก่ผู้ตายเป็นกรณีพิเศษ เพื่อประโยชน์ใน

การคำนวณบำนาญ

3.2.2.3 รายงานผลการดำเนินการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป

3.2.3 การเลื่อนขึ้นเงินเดือนกรณีไปศึกษาต่อ ฝึกอบรม คุณงานหรือปฏิบัติงานวิจัย

แนวทางการปฏิบัติ

3.2.3.1 ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อมูลของผู้ไปศึกษาต่อ ฝึกอบรม คุณงานหรือปฏิบัติงานวิจัย จากสถานศึกษาหรือสถานฝึกอบรม

3.2.3.2 ดำเนินการพิจารณาตามระเบียบที่ ก.ค.ศ.กำหนด

3.2.3.3 สั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนของผู้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3.2.3.4 รายงานผลการดำเนินการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.3 การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว

แนวทางการปฏิบัติ

กรณีการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว โดยใช้เงินงบประมาณให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังหรือหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรณีการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว กรณียังนอกเหนือจากสถานศึกษาสามารถดำเนินการข้างลูกจ้างชั่วคราวของสถานศึกษาได้ โดยใช้เงินรายได้ของสถานศึกษาภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด

3.4 การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีถือจ่ายเงินเดือน

แนวทางการปฏิบัติ ดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.5 เนินวิทยฐานะและค่าตอบแทนอื่น

แนวทางการปฏิบัติ ดำเนินการตามกระบวนการคัดเลือกกำหนด

3.6 งานทะเบียนประวัติ

3.6.1 การจัดทำและเก็บรักษาทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้าง

แนวทางการปฏิบัติ

3.6.1.1 สถานศึกษาจัดทำทะเบียนประวัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 2 ฉบับ

3.6.1.2 สถานศึกษาเก็บไว้ 1 ฉบับ ส่งไปเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 1 ฉบับ

3.6.1.3 เปลี่ยนแปลงบันทึกข้อมูล ลงในทะเบียนประวัติ

3.6.2 การแก้ไข วัน เดือน ปีเกิด ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง

แนวทางการปฏิบัติ

3.6.2.1 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้าง ประสงค์ ขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ยื่นคำขอตามแบบที่กำหนดโดยแนบเอกสารต่อผู้บังคับบัญชาขึ้นต้น ประกอบด้วย สติบัตร ทะเบียนรายภูร์ หลักฐานทางการศึกษา.

3.6.2.2 การตรวจสอบความถูกต้อง

3.6.2.3 นำเสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออนุมัติการแก้ไขต่อ อ.ก.ค.ศ.

3.6.2.4 ดำเนินการแก้ไขทะเบียนประวัติ

3.6.2.5 แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.7 งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

แนวทางการปฏิบัติ

3.7.1 ตรวจสอบผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน สมควร ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องอิสริยาภรณ์

3.7.2 ดำเนินการในการเสนอขอพระราชทานเครื่องอิสริยาภรณ์และเรียบเรียงข้อมูล แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

3.7.3 จัดทำทะเบียนผู้ที่ได้รับเครื่องอิสตริยากรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา
เครื่องอิสตริยากรณ์คิเรกคุณาภรณ์และผู้คืนเครื่องอิสตริยากรณ์

3.8 การขอเมบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

แนวทางการปฏิบัติ

3.8.1 ผู้ขอเมบัตรกรอกรายละเอียดข้อมูลส่วนบุคคลต่างๆ โดยมีเอกสาร
หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

3.8.2 ตรวจสอบเอกสารความถูกต้อง

3.8.3 นำเสนอผู้มีอำนาจลงนามในบัตรประจำตัว โดยผ่านผู้บังคับบัญชาตาม
ลำดับโดยคุณทะเบียนประวัติไว้

3.8.4 ส่งคืนบัตรประจำตัวถึงสถานศึกษา

3.9 งานขอหนังสือรับรอง งานขออนุญาตให้ข้าราชการไปต่างประเทศ งานขอ
อนุญาตลาอุปสมบท งานขอพระราชทานเพลิงศพ การลาศึกษา ยกย่องเชิดชูเกียรติและให้ได้รับเงิน
วิทยพัฒนาและการจัดสวัสดิการ ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียน หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง
โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติ

ราชการ ไว้ว่า หมายถึง การบริหารงานบุคคลในเรื่อง การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำ
และลูกจ้างชั่วคราว การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีถือจ่ายเงินเดือนเงินวิทยฐานะและค่าตอบแทนอื่น
งานทะเบียนประวัติ งานเครื่องอิสตริยากรณ์ การขอเมบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ และงานขอ
หนังสือรับรอง งานขออนุญาตให้ข้าราชการไปต่างประเทศ งานขออนุญาตลาอุปสมบท งานขอ
พระราชทานเพลิงศพ การลาศึกษา ยกย่องเชิดชูเกียรติและให้ได้รับเงินวิทยพัฒนาและการจัด
สวัสดิการ ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียน หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

4. วินัยและการรักษาวินัย

4.1 กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

แนวทางการปฏิบัติ

4.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการสอบสวน
ให้ได้ความจริงและความยุติธรรม โดยไม่ซักซ้าย เมื่อกรณีข้อกล่าวหาที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาระท่ามติวินัยร้ายแรง

4.1.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งยุติในเรื่องกรณีที่คณะกรรมการสอบสวน
แล้วพบว่าไม่ได้กระทำการท่ามติวินัย หรือสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตามที่
คณะกรรมการสอบสวนพบว่ามีความผิดร้ายแรง

4.1.3 รายงานการดำเนินงานทางวินัยไม่ร้ายแรงไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.2 กรณีความผิดร้ายแรง

แนวทางการปฏิบัติ

4.2.1 ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งตามมาตรา 53 แห่งกฎระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอันมีมูลว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทำผิดวินัยร้ายแรง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

4.2.2 ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งตามมาตรา 53 แห่งกฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เสนอผลการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาลงโทษ

4.2.3 ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งตามมาตรา 53 แห่งกฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สั่งลงโทษปลดออกตามผลการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา

4.2.4 รายงานการดำเนินงานทางวินัยไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.3 การอุทธรณ์

การอุทธรณ์กรณีความผิดวินัย

แนวทางการปฏิบัติ

กรณีการอุทธรณ์ความผิดวินัยที่ไม่ร้ายแรง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขึ้นเรื่องขออุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด

กรณีการอุทธรณ์ความผิดวินัยร้ายแรง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขึ้นเรื่องอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด

4.4 การร้องทุกข์

แนวทางการปฏิบัติ

กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถูกสั่งให้ออกจากราชการให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความขัดข้องใจ เนื่องมาจากกระทำการของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ.แล้วแต่กรณี

4.5 การเสริมสร้างและการป้องกันการทำผิดวินัย

แนวทางการปฏิบัติ

4.5.1 ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ได้บังคับบัญชา

4.5.2 ดำเนินการให้ความรู้ ฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การชูงใจใน อันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเขตคดิจิตสำนักและพฤติกรรมของผู้ได้บังคับบัญชา

4.5.3 หนึ่นสังเกตตรวจสอบคุณภาพอย่างใส่ ป้องกันและจัดเหตุเพื่อมิให้ผู้ได้ บังคับบัญชากระทำการทำผิดวินัยตามควรแก่กรณี

โดยในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ให้ความหมายของ วินัยและการรักษาวินัยไว้ว่า หมายถึง การบริหารงานบุคคลในเรื่อง กรณีความผิดไม่ร้ายแรง กรณีความผิดร้ายแรง การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ และการเสริมสร้างและการป้องกันการกระทำการทำผิดวินัย

5. การออกแบบการ

5.1 การถอดอกจากราชการ

แนวทางการปฏิบัติ

5.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาอนุญาตการถอดอกจากราชการของครู ผู้ช่วยครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.1.2 รายงานการอนุญาตการถอดอกไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.2 การให้ออกจากราชการ กรณีไม่พ้นทดลองการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด

แนวทางการปฏิบัติ

5.2.1 ดำเนินการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทดลองปฏิบัติ หน้าที่ราชการ หรือเข้ารับการพัฒนาอย่างเข้มตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดใน กฎ ก.ค.ศ. กำหนด

5.2.2 ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

5.2.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ผู้ที่ไม่ผ่านการประเมินการทดลองปฏิบัติ ราชการ หรือเตรียมความพร้อมอย่างเข้มออกจากราชการ

5.2.4 รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

5.3 การออกแบบการ กรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป

แนวทางการปฏิบัติ

5.3.1 สถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติครุผู้ช่วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่น

5.3.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกจากราชการหากภายในห้องประภากฎว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา 30 แห่งกฎหมายว่าด้วย ระเบียนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.4 การให้ออกจากราชการไว้ก่อน

แนวทางการปฏิบัติ

5.4.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งพักราชการหรือสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ครุ่นซ่าวาย ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดทางอาญา (เว้นแต่ได้กระทำผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ)

5.4.2 รายงานสั่งพักราชการหรือการให้ออกจากราชการไว้ก่อนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.5 การให้ออกจากราชการเพราเหตุรับราชการนานหรือเหตุทดแทนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนดและรายงานการออกจากราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากดำเนินการตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.แล้วยังสามารถดำเนินการได้ดังต่อไปนี้ คือ

5.5.1 กรณีเจ็บป่วยโดยไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยสมำเสมอ แนวทางการปฏิบัติ

5.5.1.1 ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการอันเนื่องจากการเจ็บป่วย

5.5.1.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ออกจากราชการเมื่อเห็นว่าไม่สามารถปฏิบัติราชการได้

5.5.1.3 รายงานการสั่งให้ออกจากราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.5.2 กรณีไปปฏิบัติงานตามความประสงค์ของราชการ

แนวทางการปฏิบัติ

5.5.2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สมควรใจจะไปปฏิบัติราชการตามความประสงค์ของทางราชการออกจากราชการเอง

5.5.2.2 รายงานการสั่งให้ออกจากราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.5.3 กรณีสั่งให้ออกจากราชการเพราขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา 30 แห่ง กฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรณีเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทย มาตรา 30(1) กรณีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามมาตรา 30(4) กรณีเป็นคนไร้ความสามารถ หรือจิตพิการไม่สมประกอบหรือเป็นโรคที่กำหนดในกฎ ก.ต.ศ. มาตรา 30(5) กรณีเป็นผู้บกพร่องศีลธรรมอันดี มาตรา 30(5)(7) กรณีเป็นกรรมการบริหาร พระคริริยาเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ในพระคริริยาเมือง มาตรา 30(8) หรือกรณีเป็นบุคคลล้มละลาย มาตรา 30 (9)

แนวทางการปฏิบัติ

5.5.3.1 สถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติครูผู้ช่วย ครูและบุคลากร ทางการศึกษาอื่น ตามคุณสมบัติในมาตรา 30 (1) (4) (5) (7) (8) หรือ (9) แห่ง กฎหมายระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.5.3.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ขาดคุณสมบัติ ตามข้อ 1 ออกจาก ราชการ

5.5.3.3 รายงานการสั่งให้ออกจากราชการ ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

5.5.4 กรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป กรณีมีเหตุสังสัยว่าเป็นผู้ไม่เลื่อนใช้ในงาน ปักธงประจำชาติปั้นไทย อันมีพระมหาภัยตระยึดเป็นประมุข มาตรา 30 (3)

แนวทางการปฏิบัติ

5.5.4.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเมื่อมีเหตุ อันควรสังสัยว่า ครูผู้ช่วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นได้ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไป มาตรา 30 (3)

5.5.4.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาเสนอผลการสอบสวนด้วย อ.ก.ค.ศ. เขต พื้นที่การศึกษา

5.5.4.3 เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษามีมติเห็นว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ทั่วไปมาตรา 30(3) ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ออกจากราชการ

5.5.5 กรณีเหตุอันควรสังสัยว่าหย่อนความสามารถ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติดีไม่เหมาะสม

แนวทางการปฏิบัติ

5.5.5.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเมื่อ ครูผู้ช่วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันสงสัยว่าหย่อนความ สามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติดีไม่เหมาะสม

5.5.5.2 ถ้าคณะกรรมการสอบสวนและผู้อำนวยการสถานศึกษาเห็นว่า ครุผู้ช่วยครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ไม่เป็นผู้หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติดามไม่เหมาะสม ให้ส่งยุติเรื่อง แต่ถ้าคณะกรรมการสอบสวนและผู้อำนวยการสถานศึกษาเห็นว่าเป็นผู้หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติดามไม่เหมาะสมให้ส่งเรื่องไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

5.5.5.3 เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษามีมติให้ผู้นี้ออกจากราชการให้ ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดสอบ

5.6 กรณีมีลักษณะดัง

แนวทางการปฏิบัติ

5.6.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงกรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าครุผู้ช่วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ได้มีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความอย่างแน่ชัด พอที่จะส่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าให้รับราชการต่อไปจะทำให้เสียหายต่อราชการอย่างร้ายแรง

5.6.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาเสนอผลการสอบสวนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

5.6.3 เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษามีมติให้ผู้นี้ออกจากราชการเพรำนี นลทินหรือมัวหมองกรณีถูกสอบสวนขึ้นด้วย ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดสอบ

5.7 กรณีได้รับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลหรือรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

แนวทางการปฏิบัติ

5.7.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดสอบเมื่อปรากฏว่าครุผู้ช่วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ได้รับโทษจำคุกด้วยคำสั่งของศาลหรือรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

5.7.2 รายงานผลการสั่งการให้ออกจากราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ให้ความหมายของการออกจากราชการ ไว้ว่า หมายถึง การบริหารงานบุคคลในเรื่อง งานออกจากราชการ การให้ออกจากราชการกรณีไม่พ้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือไม่ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้าค่ากว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.

กำหนด การออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป การให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้ออกจากราชการเพราะเหตุรับราชการนานหรือเหตุทดแทน กรณีลพินมัวหม่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด เป็นการนำเสนอรายละเอียด ตลอดจนแนวคิดที่เกี่ยวข้อง กับขอบข่ายและการกิจของสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนตามขอบข่ายการคิจงาน 5 ประการ ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการถ้าออกจากราชการ ซึ่งเป็นดัวแปรตามที่ผู้ศึกษาใช้ในการศึกษาระบบนี้

2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศเขตพื้นที่การศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ประกอบด้วยพื้นที่ 5 อำเภอ อำเภอรัตนบุรี อ้ำเงอห่าตุม อ้ำเงอชุมพลบุรี อ้ำเงอสนม และ อ้ำเงอโนนนารายณ์ ครอบคลุม 43 ตำบล โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งอยู่ที่อำเภอรัตนบุรี มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,881.73 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 348,987 คน ประกอบด้วย โรงเรียน จำนวน 246 โรงเรียน นักเรียน 58,662 คน ข้าราชการครูในสังกัด จำนวน 2,896 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2555)

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวน ร.ร. (ทั้งหมด)	จำนวน นักเรียน (คน)	จำนวนครู (คน)
1.	รัตนบุรี	353.82	61	16,875	815
2.	ท่าตูม	643.256	73	16,928	821
3.	ชุมพลบุรี	520.256	53	12,323	587
4.	สนม	203.000	33	7,583	387
5.	อำเภอโนนนารายณ์	161.40	26	6,197	292
รวม		1,881.73	246	59,906	2,896

สภาพสังคมและวัฒนธรรม ขนาดบรรณเนียม ประเพณีของประชาชน ประกอบด้วย หลาຍชาติพันธุ์ กີ່ອ ລາວປະມາລັບອີລະ 77 ກວຍຫຼືອຄູຍປະນາລັບອີລະ 3 ເພນປະມາລັບອີລະ 15 ຂາດີພັນຫຼຸ້ນ ຈຳ ປະມາລັບອີລະ 5 ພະນະບົດຮັບອີນປະມາລັບປະເພີ ວັດນະບົດຮັບອີນຈຶ່ງມີຄວາມຫາກຫາຍ ດາມແຕ່ລະຂາດີພັນຫຼຸ້ນແຕ່ສາມາດອາສີຍ່ອງຢູ່ຮັບອີນຂອງຍໍາກລົມກລືນລັກຍະຈຸປັນສີຍ່າໂຈຂອງປະຊາກຈຶ່ງ ເປັນຄົນເອື້ອາຫຼາຍ ເສີຍສະຫະບັນ ຜົ່ອສັຕິ ຮັກທົ່ວອັນນັ້ນເກີດ ມີວິທີສິວົດກາຣຳດຳຮັບອີນກັບກົດໜີ້ຈຶ່ງ ກັນແລະກັນ ໂດຍລັກຍະກາຣຳດຳຮັບອີນຮູ້ອີນຂອງປະຊາກໃນເບຕົ້ນທີ່ ຈະດັ່ງຮັບອີນຢູ່ເປັນກຸ່ມຸນ ຈຳ ມີ ປະເພີວັດນະບົດຮັບອີນທີ່ດີຈານສືບຫອດກັນນາ ມີຄວາມຮັກເຄາຮັບໃນຮະບນອາວຸໂສຕາມຈາກຮັບປະເພີຈຶ່ງເຄີມ

สภาพເສຽໝງກິຈ ແລະສາພຄວາມເປັນອູ່ອີນປະຊາກ ໃນເບຕົ້ນທີ່ກາຣຳສິກຍາປະຄົມ ສິກຍາສຸຣິນທົ່ຽນ ເບຕ 2 ປະຊາກສ່ວນໃຫ້ຢູ່ປະກອບອາຊີເພເກຍດຣກຣມ ໄດ້ແກ່ ກາຣຳທຳ ກາຣຳທ່າໄວ່ ເລີ່ມສັຕິ ແລະອາຊີພວັບຈຳງ່າງ ສ່ວນຄຸນກາພຂອງປະຊາກຍັງມີທັກຍະກາຣຳດີ ວິເຄຣະໜີ່ໄມ່ເພີ່ມພອ ຂາດ ທັກຍະກາຣຳຈັກກາຣຳທີ່ ຍັງໄມ້ຮັກກາຣຳອ່ານ ແລະກາຣຳເຮັນຮູ້ເທົ່າທີ່ກວຣ ມີນິສີຢ່າພະຍັດ ເກີບອອນໄນ່ ເພີ່ມພອ ຮວມທັ້ງຄວາມສາມາດດ້ານກາຣຳສື່ອສາຮ ກາຍາຕ່າງປະເທດ ແລະຄວາມສາມາດ ດ້ານກາຣຳໃໝ່ ຄອມພິວເຕອຮູ້ຢູ່ໃນຮະຄັບຕໍ່າ

ສາພຂອງໂຮງເຮັນ ແລະນັກເຮັນ ໂດຍກາພຮັມໂຮງເຮັນຍັງຂາດແຄລນສ້ອງໂດຍເນັ້ນສ້ອງທີ່ເປັນ ເກໂນໂລຢີເພື່ອກາຣຳເຮັນຮູ້ ໂຮງເຮັນແລະຫຼຸນຫນສ່ວນມາກອຍາກພັດນາງານມູ່ງຊ່ວງຄຸນກາພດາມທີ່ກາທາງຂອງ ສັງຄົມ ແຕ່ມີຂໍ້ມູນສາຮສະນເທດເພີ່ມພອ ຮວມທັ້ງທີ່ປົກຍາແລະຂ່ວຍແດ້ວ່າເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມມິ່ນໃຈໂດຍ ກາພຮັມຂອງກາຮັມປະເມີນກາຍໃນ ແລະກາຮັມກັນຄຸນກາພກາຍນອກ ໂຮງເຮັນດ້ານປັບປຸງມາຕຣຽນ ດ້ານກາຣຳຈັກກາຣຳເຮັນຮູ້ທີ່ເນັ້ນຜູ້ເຮັນເປັນສຳຄັນ ດ້ານສື່ອແລະແຫລ່ງກາຣຳເຮັນຮູ້ທີ່ເໝາະສົມ ກາຣຳວັດພຸດ ປະເມີນພຸດ ແລະນຳພຸດໄປພັດນາຜູ້ເຮັນ ດ້ານປັບປຸງມາຕຣຽນດ້ານຜູ້ເຮັນໃນສ່ວນຂອງຄວາມຮູ້ແລະ ທັກຍະທີ່ຈໍາເປັນຕາມຫລັກສູດ ພັດນາທັກຍະໃນກາຣຳແສວງຫາຄວາມຮູ້ດ້ວຍຄຸນເອງຮັກກາຣຳເຮັນຮູ້ ພັດນາ ຕົນເອງຢ່າງດ້ອນເນື່ອກາຣຳພັດນາຄວາມສາມາດໃນກາຣຳວິເຄຣະໜີ່ ອົດສັງເກຣະໜີ່ ມີວິຈາຮັນຢູ່າມ ກາຣຳມີຄວາມຄົດສ້າງສຽງສຽງ ຄົດ ໄດ້ຮ່ວມອອງ ແລະກາຣຳວິສີຫັກນີ້ ຮວມທັ້ງກາຣຳພັດນາທັກຍະໃນກາຣຳທຳ ແລະຄວາມສາມາດທຳກັນກົດໜີ້ຈຶ່ງ

ດ້ານກາຣຳທຳກາຣຳນີ້ ໂຮງເຮັນດ້ານພັດນາຮະບບ໌ຂໍ້ມູນສາຮສະນເທດໃຫ້ກົບດ້ວນ ອຸກດ້ອງ ດຽງກັນຄວາມດ້ອງກາຣຳ ແລະທັນຕ້ອງກາຣຳໃໝ່ ມີທີ່ກາທາງການນີ້ເທິງ ຕົດຕາມ ປະເມີນພຸດ ມີເປົ້າໝາຍ ແລະມີກາຣຳ ເປັນເຖິງຢ່າງດ້ອນເນື່ອງ ມີກາຣຳບັນທຶກແລະກາຣຳຮາຍງານພຸດກາຣຳປະເມີນທີ່ເປັນຮູ່ປະປະນົມ ແລະຮາຍງານພຸດກາຣຳ ປະເມີນທີ່ຈະນຳໄປໄປໃໝ່ໃນກາຣຳດົກສິນໃຈແລະປັບປຸງໄດ້ ສ່ວນຂອງກາຣຳຮັມສະຫຼັບກຳລັງແລະຄວາມຮ່ວມມືອ ຮ່ວມໃຈເພື່ອກາຣຳຈັກກາຣຳສິກຍາຮ່ວມກັນນີ້ ໂຮງເຮັນມີກາຣຳປະຊາສັນພັນໜີ້ ເພື່ອກາຣຳສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃໝ່ ນຸ້າລາກໃນສຕານສິກຍາ ແລະຫຼຸນຫນ ໄກສ່ວນສຳຄັນໃນກາຣຳຈັກກາຣຳສິກຍາຮ່ວມກັນອ່າງມີຄຸນກາພໄດ້

นโยบายด้านการจัดการศึกษา

วิสัยทัศน์ (VISION)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เป็นองค์กรส่งเสริม สนับสนุน ให้ สถานศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามมาตรฐาน เน้นคุณธรรมนำความรู้ ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ (MISSION)

1. ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการประกัน โอกาสทางการศึกษา
2. ส่งเสริมสนับสนุน ให้สถานศึกษา บริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
3. ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีคุณภาพตามมาตรฐาน
4. พัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณธรรม จริยธรรม นำความรู้
5. ส่งเสริม ให้สถานศึกษาริหารจัดการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์ (GOALS)

1. ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับ โอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานตามสิทธิอย่างเท่าเทียม และทั่วถึง
2. ผู้เรียนทุกคน มีคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักศาสนาและวัฒนธรรม
3. ผู้เรียนทุกคน ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
4. สถานศึกษาทุกแห่ง มีความเข้มแข็ง บริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
5. ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทางการศึกษา และนักเรียนทุกคน ดำเนินชีวิต โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปผล การดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ครุภาระพัฒนาให้มีวุฒิ ความรู้ ความสามารถรองรับงานที่รับผิดชอบ และมีคุณเพียงพอ และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้บริหารควร พัฒนาภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ และสถานศึกษาควรพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรพัฒนาด้านหลักสูตร และกระบวนการจัดการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีความหลากหลาย (รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2, 2554, หน้า 18)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ สรุปและนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. งานวิจัยภายในประเทศไทย

ประสารค์ เอี่ยมเวียง (2548, หน้า 159) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตามขอบข่ายการกิจงาน 5 ประการ ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการอุทธรณ์ การโดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง 333 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ รองลงมา ได้แก่ วินัยและการรักษาวินัย และการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการอุทธรณ์ การทำงานแต่กัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสูงกว่าข้าราชการครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

บรรจุ ภูสังข์ (2549 , หน้า 115) ทำการวิจัย สภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูจำนวน 347 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีสภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีสภาพการดำเนินการ

บริหารงานบุคคลในโรงเรียน “ไม่แตกต่างกัน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอยู่ในโรงเรียนที่ขาดต่างกันมีสภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน แตกต่างกัน

ฤกษ์ชัย ใจคำปัน (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลการอำเภอของเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลมีการวางแผนการใช้บุคลากรให้ได้ประโยชน์สูงสุด มีการใช้แผนปฏิบัติงานควบคู่กับการทำงานมีการแต่งตั้งบุคลากรเข้าปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน โดยการทำเป็นคำสั่งมีการประชุมชี้แจงแก่บุคลากร ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างมีอิสระมีการพิจารณาความดี ความชอบอย่างยุติธรรมเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประพฤติการปฏิบัติงานของตนเอง รวมทั้งบุคลากรอื่นอย่างยุติธรรม ส่วนปัญหาที่พบ คือ บุคลากรไม่เพียงพอจัดบุคลากรเข้าทำงาน ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ ไม่ได้วางแผนพัฒนาบุคลากรไว้ล่วงหน้า การจัดสวัสดิการมีน้อย ไม่ทั่วถึงและขาดการวางแผนการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

นฤบดินทร์ ประทุมชัย (2551, หน้า 115) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานบริหารงานบุคคลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารและครุยวิจัยจำนวน 346 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และ 2 อยู่ในระดับปานกลาง 2) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีสภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีสภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน 4) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน แตกต่างกัน

มนตรี พงษ์จันง (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลในสถานการศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารและครุภัณฑ์สอน จำนวน 26 คน พบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายค้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โครงสร้างการปฏิบัติ 3 อันดับแรกเรียงตามอันดับได้แก่ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการออกจากราชการ 2) การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการรวมผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหา อยู่ใน

ระดับมีเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว แสดงว่าปัญหา 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับได้แก่ การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานราชการ ด้านวินัยและด้านการรักษาวินัยและด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการออกจากราชการ ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลโครงการรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเพราะข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

แมรี (Mary, 1989, p. 201 A) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรครู ระหว่างบุคลากรในการจัดการศึกษาเฉพาะอย่างและภาวะผู้นำของบุคลากรครูในผลกระทบของ ศทรรษฐอเมริกาผลการวิจัยพบว่า บุคลากรครูมีความต้องในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถพิเศษที่เหมาะสมกับงานในหน้าที่อย่างน้อยหนึ่งอย่างหรือมากกว่าหนึ่งอย่างและให้มีการได้มาของบุคลากรครู

คลาร์ (Clark, 2000, p. 2767 A) ได้วิจัยเรื่องประเมินผลการคัดเลือกวิธีจัดอบรมส่งเสริมครุประชำการ ผลการวิจัยพบว่า วิธีการจัดอบรมส่งเสริมครุประชำการที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์และกระบวนการที่เหมาะสม โดยเสนอว่าการวางแผนปรับปรุงคุณภาพครุประชำการควรเริ่มต้นจากปัญหาความต้องการครุประชำการต่างๆที่จัดส่งเสริมให้ครุประชำการได้มีกำหนดเป้าหมายเฉพาะอย่างและจำเป็นต้องการวางแผนในการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

Zhou Honhyu (Zhou Honhyu, 2004, Abstract) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรของครู-อาจารย์ ในมหาวิทยาลัยชู ไห่ ประเทศไทย โดยสอบถามครู-อาจารย์ จำนวน 317 คน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาบุคลากรของครูอาจารย์ในมหาวิทยาลัยโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง ครูอาจารย์ ที่มีระดับตำแหน่งต่างกัน มีความต้องพัฒนาบุคลากรแตกต่างกันที่ระดับ .01 ทั้งโดยภาพรวมและองค์ประกอบ โดยค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนาบุคลากรของครู อาจารย์ ที่ระดับตำแหน่งที่มีระดับ 3-5 สูงกว่าค่าเฉลี่ย ความต้องการการพัฒนาบุคลากรของครูอาจารย์ ที่ระดับตำแหน่ง 3-5 สูงกว่าค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนาบุคลากรของครูอาจารย์ที่มีระดับตำแหน่ง 6-8 ครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความต้องการพัฒนาบุคลากรโดยรวมแตกต่างกันที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนาบุคลากรของครู อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 1-15 ปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยการพัฒนาบุคลากรของครู – อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานกว่า 15 ปี

มิเชล (Michael, 2005, Abstract) ได้ทำการศึกษา เรื่อง มุมมองของผู้บริหารงานบุคคลของโรงเรียนเกี่ยวกับการคัดเลือกอาจารย์ระดับประธานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการคัดเลือกบุคลากรผู้บริหารจะต้องคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตรงตามสายงานที่รับผิดชอบและมี

วิสัยทัศน์ในการทำงาน และผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ด้านการบริหารบุคคลและการบริหารงานทั่วไป

เจเน็ท เชง ไล ชิว (Jenet Cheng lian chew, 2006, Abstract) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามวิธีการพัฒนาบุคลากรในมหาวิทยาลัยของประเทศไทยอสเตรเลีย ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารในมหาลัยโดยส่วนรวมและจำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัยมีการปฏิบัติตามวิธีการพัฒนาบุคลากรในมหาวิทยาลัยโดยภายนอกรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาทีมงานด้านการพัฒนาปฏิบัติงาน และการประเมินผลวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และอีก 2 ด้านที่เหลือ คือ ด้านการอบรม และด้านการศึกษาค่าตอบแทนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นผู้บริหารมหาวิทยาลัยขนาดกลางมีการปฏิบัติตามประเมินผลและวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายและการกิจของงานบุคคลในสถานศึกษาตามกรอบแนวการศึกษาตามขอบข่ายและการกิจของงาน 5 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 24) ดังนี้

ตัวแปรต้น

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. สถานภาพ
  - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.2 ครูผู้สอน
2. ประสบการณ์ในการทำงาน
  - 2.1 ต่ำกว่า 10 ปี
  - 2.2 11 – 20 ปี
  - 2.3 21 ปี ขึ้นไป

ตัวแปรตาม

บุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ด้านวางแผนยั่งยืนและกำหนด ตัวแหน่ง
2. ด้านการสร้างและบรรจุเด็กตั้ง
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย
5. ด้านการออกจากราชการ

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 340 คน จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

1. สถานภาพ ประกอบด้วย	
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 246 คน
1.2 ครูผู้สอน	จำนวน 2,706 คน
2 ประสบการณ์ในการทำงาน ประกอบด้วย	
2.1 ต่ำกว่า 10 ปี	จำนวน 780 คน
2.2 10-20 ปี	จำนวน 1,199 คน
2.3 20 ปีขึ้นไป	จำนวน 973 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 488 คน จำแนกตาม สถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

1. สถานภาพ ประกอบด้วย	
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 151 คน
1.2 ครูผู้สอน	จำนวน 337 คน
รวม	488 คน

2.2 ประสบการณ์ในการทำงาน ประกอบด้วย

2.1 ต่ำกว่า 10 ปี	จำนวน 144 คน
2.2 10 – 20 ปี	จำนวน 206 คน
2.3 20 ปี ปัจจุบัน	จำนวน 138 คน
	รวม 488 คน

กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครชี้และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และได้มามโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน (บุญชน ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43 - 46) โดยมีวิธีการ ดังนี้

1. จำแนกประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตามประสบการณ์ในการทำงาน
2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชี้และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 488 คน
3. เทียบสัดส่วนระหว่างประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดในสถานศึกษาแต่ละกลุ่มประสบการณ์ในการทำงาน
4. ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับฉลาก ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การทำงาน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
ต่ำกว่า 10 ปี	113	1,086	1,199	70	136	206
10 – 20 ปี	94	686	780	58	86	144
21 ปีปัจจุบัน	39	934	973	23	115	138
รวม	246	2,706	2952	151	337	488

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ก่อ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิโคร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิโคร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end)

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิโคร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open end) ของ บุญชุม ศรีสะอด (2545, หน้า 72)

3. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามของ มนตรี พงษ์เจริญ (2552, หน้า 107-119) มาปรับปรุงและหาคุณภาพของเครื่องมือใหม่ เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของคำถามแต่ละข้อโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of consistency) ได้ค่า IC ระหว่าง 0.80 – 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเสนอแนะอีกรอบหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 15 คน ครูผู้สอน จำนวน 15 คน

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดย การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - total correlation)

9. นำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ตามที่กำหนดมาวิเคราะห์หาค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha coefficient) ตาม วิธีของครอนบาก (Cronbach)

10. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษาต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสาน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อ ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 พร้อมกับ แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากการส่งแบบสอบถามไป จำนวน 488 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 488 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายค้านและรายชื่อ โดย หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ แปล ความหมาย ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2553 : 100)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายค้านและรายชื่อ โดย หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ แปล ความหมาย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent samples)

5. วิเคราะห์การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent samples)

6. วิเคราะห์การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดย วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

7. วิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of consistency)

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาก (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ ในการทำงาน โดยการทดสอบค่าที (t – test แบบ Independent samples)

3.2 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ ในการทำงาน โดยการทดสอบค่าที (t – test แบบ Independent samples)

3.3 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามี

ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

3.4 เปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพและปัญหา การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมั่นยำสำคัญ
F	แทน	ค่าที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบความมั่นยำสำคัญ
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean of square)
df	แทน	ชั้นของความอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน	ความมั่นยำสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมั่นยำสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ(Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายชื่อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายชื่อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. วิเคราะห์การเปรียบเทียบความสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโดยการทดสอบค่าที (t – test แบบ Independent samples)

5. วิเคราะห์การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโดยการทดสอบค่าที (t – test แบบ Independent samples)

6. วิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

7. วิเคราะห์การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

8. วิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	151	30.90
ครูผู้สอน	337	69.10
รวม	488	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
10 ปีลงมา	145	29.70
11 – 20 ปี	206	42.20
21 ปีขึ้นไป	137	28.10
รวม	488	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบร่วมกัน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90 ครูผู้สอนจำนวน 337 คน คิดเป็นร้อยละ 69.10 และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 20 ปี จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 42.20 และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไปจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฎิบัติสภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวม

ข้อที่	สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา	ระดับปฎิบัติ				
		ขั้นพื้นฐาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	ค้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	3.94	0.80	มาก	3	
2.	ค้านการสร้างและกระบวนการบรรจุแต่งตั้ง	3.56	1.20	มาก	4	
3.	ค้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	4.08	0.79	มาก	1	
4.	ค้านวินัยและการรักษาวินัย	3.99	0.79	มาก	2	
5.	ค้านการออกจากราชการ	3.48	1.17	ปานกลาง	5	
รวม		3.81	0.72	มาก		

จากตารางที่ 4.2 พนว่า สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$, S.D.= 0.72) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ค้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ($\bar{X}=4.08$, S.D.= 0.79) รองลงมาคือ ค้านวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X}=3.99$, S.D.= 0.79) ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ค้านการออกจากราชการ ($\bar{X}=3.48$, S.D.= 1.17)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญญาภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

ข้อที่ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	ระดับปัญญา			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. การจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางศึกษาในโรงเรียน	4.17	0.65	มาก	3
2. การวิเคราะห์ภารกิจงานสำหรับข้าราชการ	3.89	0.72	มาก	6
3. การประเมินความต้องการกำลังคนกับภารกิจของโรงเรียน	3.91	0.78	มาก	5
4. การจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	3.82	0.89	มาก	8
5. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานี้ส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังของโรงเรียน	3.82	0.98	มาก	8
6. การจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน	3.84	0.84	มาก	7
7. การนำแผนอัตรากำลังสู่การปฏิบัติ ในการจัดครุเข้าสอนและการเรียนการสอนของโรงเรียน	4.01	0.79	มาก	3
8. การประเมินเพื่อขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด	4.05	0.82	มาก	2
9. การรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เพื่อวางแผนกำลังคนของสถานศึกษา	3.93	0.77	มาก	4
รวม	3.94	0.80	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบร่วมกับ ภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนด

ตำแหน่ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94, S.D. = 0.80$) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นราย ข้อมีการปฏิบัติมาก โดยข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.65$) รองลงมาคือ การประเมินเพื่อขอ ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.82$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุดคือ การจัดทำแผนอัตรากำลังของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน โดยเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.82, S.D. = 0.89$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญญาพัฒนาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการสร้างและการบรรจุแต่งตั้ง

ข้อที่	ด้านการสร้างและการบรรจุแต่งตั้ง	ระดับปัญญา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	การดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา	3.24	1.67	ปานกลาง	7
2.	การเสนอเหตุผลและความจำเป็นต่อการเรียน การสอนของสถานศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบในการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรในสถานศึกษา	3.62	1.06	มาก	4
3.	การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวโดยใช้เงินงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด	3.45	1.32	กลาง	5
4.	การรักษาภาระการแทนและรักษาการในตำแหน่ง กรณีที่ไม่มีผู้ดูแลรักษาตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้	3.66	1.15	มาก	3
5.	การขอส่วนอัตรากำลังข้าราชการครูในสาขา วิชาที่ขาดแคลนและมีความต้องการบรรจุแต่งตั้งเพื่อการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา	3.40	1.19	ปานกลาง	6
6.	การสรรหาบุคคลในรูปคณะกรรมการที่มาจากทุกฝ่ายในชุมชน	3.67	1.02	มาก	2
7.	การกำหนดหลักเกณฑ์การสรรหาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เป็นไปด้วยความโปร่งใสและยุติธรรม	3.85	1.01	มาก	1
รวม		3.56	1.20	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการสร้างและการบรรจุเด่นตั้ง ในการรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$, S.D.= 1.20) เมื่อพิจารณาจากข้อเฉลี่ยเป็นรายข้อแล้ว พบว่ามีการปฏิบัติระดับมาก 5 ข้อ และมีการปฏิบัติระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การกำหนดคหลักเกณฑ์การสรรหานบุคคลการให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความโปร่งใสและยุติธรรม ($\bar{X}=3.85$, S.D.= 1.01) รองลงมาคือ การสรรหานบุคคลในรูปคณะกรรมการที่มาจากทุกฝ่ายในชุมชน ($\bar{X}=3.67$, S.D.= 1.02) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุด คือ การดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคคลทางการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.24$, S.D.= 1.67)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญบัติสภาพการบริหารงานบุคคล
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 2 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

ที่	ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติราชการ	ระดับปัญบัติ			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	การแจ้งภาระงานและมาตรฐานวิชาชีพแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนมีการปฏิบัติงาน	4.17	0.72	มาก	4
2.	การประเมินผลการปฏิบัติงานของราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน	4.13	0.68	มาก	7
3.	การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวโดยใช้เงินงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด	4.16	0.82	มาก	5
4.	การดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา	4.14	0.75	มาก	6
5.	การดำเนินการเกี่ยวกับการขอเม็ดตราประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา	4.24	0.76	มาก	1
6.	การส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน หรือปฏิบัติงานวิจัยตามความต้องการของสถานศึกษา	4.23	0.70	มาก	3
7.	การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเกณฑ์พิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปี ในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษา	4.06	0.83	มาก	9
8.	รายงานพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนแต่ละครั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับทราบและเสนอแนะประกอบการพิจารณา	3.83	0.97	มาก	14
9.	การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี แก่บุคลากร โดยยึดผลการปฏิบัติงานโดยใช้หลักคุณธรรม	4.09	0.87	มาก	8
10.	การสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาผลงานในการเลื่อนวิทยฐานะอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.76	มาก	1

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ที่	ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติราชการ	ระดับปฏิบัติ			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
11.	การจัดให้มีสวัสดิการและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกความสะดวก แก่บุคลากรในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมทั่วถึง	3.85	0.83	มาก	13
12.	การสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ไปศึกษาดู งานเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานกับ บุคลากรในสถานศึกษาอื่น ตามความเหมาะสม	4.04	0.77	มาก	10
13.	การพัฒนาบุคลากรด้วยการจัดปฐมนิเทศ การนิเทศ ภายใน การจัดทำหรือจัดทำเอกสารแนะนำการปฏิบัติ งาน ส่งบุคลากรไปอบรม ประชุมสัมมนา ไปศึกษาดู งาน ไปศึกษาเพิ่มเติม เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้วย ประชุม จัดอบรมหรือสัมมนาในโรงเรียนหรือจัด กิจกรรมพัฒนาบุคคลในลักษณะอื่นๆ	4.01	0.75	มาก	11
14.	การนำร่องขั้นตอนและกำลังใจบุคลากร ด้วยการจัดกิจกรรม ต่างๆ เช่นการแบ่งขั้นกีฬา การจัดงานสังสรรค์หัตถศิลป์ ศึกษา การจัดเลือกบุคลากรคิดเห็น การประกาศเกียรติคุณ ยกย่องคุณความดีของครุภารต์ของโรงเรียน หรือเครื่องหมาย ตอบแทน การให้สวัสดิการ หรือการจัดกิจกรรมนำร่อง ขั้นตอนและกำลังใจในลักษณะอื่นๆ	3.95	0.82	มาก	12
รวม		4.08	0.79	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบร่วมกับ สถาบันวิจัยและประเมินผลการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ดำเนินการในภาคใต้ 2 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$, S.D.= 0.79) และเมื่อพิจารณาจากข้อเฉลี่ยเป็นรายข้อ มีการปฏิบัติต่ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการปฏิบัติมากสุด คือ การสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาผลงานในการเรียนวิทยฐานะอย่างต่อเนื่องและการดำเนินการเกี่ยวกับการขอรับอนุมัติประจำตัวเข้าหน้าที่รัฐของข้าราชการครุภารต์และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ($\bar{X}=4.24$, S.D.= 0.76) รองลงมาคือ การส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม การศึกษาดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัย

ตามความต้องการของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.23$, S.D.= 0.72) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติอย่างสุดคือ รายงานผลการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนแต่ละครั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบ และเสนอแนะประกอบการพิจารณา ($\bar{X}=3.83$, S.D.= 0.97)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฏิบัติสภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านวินัยและการรักษาวินัย

ที่	ด้านวินัยและการรักษาวินัย	ระดับปฏิบัติ			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในทุกกรณีเกี่ยวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	3.06	1.21	ปานกลาง	9
2.	การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย กรณีความผิดวินัยร้ายแรงและกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง	3.62	1.19	มาก	8
3.	การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเขตคดีจิตสำนึกระดับบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานะในสถานศึกษา	3.98	0.78	มาก	5
4.	การสังเกต ตรวจสอบ คุ้มครอง เอาใจใส่ ป้องกัน ขัดเหตุ เพื่อมิให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาระท่าผิดวินัย	4.09	0.76	มาก	4
5.	การกำหนดมาตรการและการดำเนินการป้องกันการกระทำและประพฤติผิดวินัยของข้าราชการครูในสถานศึกษา	4.14	0.70	มาก	3
6.	การส่งเสริม สนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติตามให้ถูกต้อง ชอบด้วยระเบียบและแนวปฏิบัติด้านวินัยและการรักษาวินัย	4.29	0.71	มาก	1

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ที่	ด้านวินัยและการรักษาวินัย	ระดับการปฏิบัติ			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
7.	การกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ กรณีมีการร้องเรียน ขอความเป็นธรรมของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษา	3.88	0.93	มาก	6
8.	การให้ความรู้และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการ	4.17	0.82	มาก	2
9.	ดำเนินการแก้ไขบุคลากรที่มีปัญหาหรือไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบวินัยในรูปของคณะกรรมการ	3.77	1.05	มาก	7
รวม		3.99	0.91	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบร่วมกัน สถาบันวิจัยและประเมินผลการศึกษาฯ ได้สรุปผลการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒ ด้านวินัยและการรักษาวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, S.D.= 0.91) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการปฏิบัติมากสุดคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติตามให้ถูกต้อง ชอบด้วยระเบียบและแนวปฏิบัติด้านวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X}=4.29$, S.D.= 0.71) รองลงมาคือ การให้ความรู้และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการ ($\bar{X}=4.17$, S.D.= 0.82) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุดคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในทุกรายการเกี่ยวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.06$, S.D.= 1.21)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปฎิบัติสภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการออกจากราชการ

ที่	ด้านการออกจากราชการ	ระดับการปฏิบัติ			
		X	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	การดำเนินการเกี่ยวกับการลาออกจากราชการของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.29	1.27	ปานกลาง	4
2.	การตรวจสอบคุณสมบัติของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง	3.75	1.05	มาก	2
3.	การให้ข้าราชการครูออกจากการบริการ กรณีพบว่าขาด คุณสมบัติทั่วไป พร้อมรายงานเขตพื้นที่การศึกษาด้าน สังกัดให้ทราบ	3.13	1.40	ปานกลาง	5
4.	การแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินการตรวจสอบ คุณสมบัติและสอบสวน กรณีเหตุอันควรสงสัยตาม ระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้อง	3.32	1.29	ปานกลาง	3
5.	การประเมินผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานการ กำหนดตำแหน่ง	3.91	0.85	มาก	1
รวม		3.48	1.17	ปานกลาง	

จากการที่ 4.7 พบว่า สภาพบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านการออกจากราชการ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$, $S.D.=1.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติมากสุดคือ การประเมินผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X}=3.91$, $S.D.=0.85$) รองลงมาคือการตรวจสอบคุณสมบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X}=3.75$, $S.D.=1.05$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุดคือ การให้ข้าราชการครูออกจากการบริการ กรณีพบว่าขาดคุณสมบัติทั่วไป พร้อมรายงานเขตพื้นที่การศึกษาด้านสังกัดให้ทราบ ($\bar{X}=3.13$, $S.D.=1.40$) ปัญหาการบริหารงานบุคคล

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตาราง 4.8-4.13 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวม

ข้อที่	สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา	ระดับปัญหา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	2.40	1.22	น้อย	1
2.	ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	2.39	1.18	น้อย	2
3.	ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	2.30	1.18	น้อย	3
4.	ด้านวินัยและการรักษาวินัย	2.09	1.17	น้อย	4
5.	ด้านการออกจากราชการ	2.01	1.17	น้อย	5
รวม		2.24	1.18	น้อย	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.24$, S.D.= 1.18) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหามากสุดคือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X}=2.40$, S.D.= 1.22) รองลงมาคือ ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ($\bar{X}=2.39$, S.D.= 1.18) ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยสุดคือ ด้านการออกจากราชการ ($\bar{X}=2.01$, S.D.= 1.17)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

ข้อที่ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	ระดับปัญหา			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. การจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางศึกษาในโรงเรียน	2.46	1.38	น้อย	3
2. การวิเคราะห์ภารกิจงานสำหรับข้าราชการ	2.23	1.29	น้อย	8
3. การประเมินความต้องการกำลังคนกับภารกิจของโรงเรียน	2.40	1.22	น้อย	4
4. การจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	2.30	1.27	น้อย	7
5. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังของโรงเรียน	2.15	1.16	น้อย	9
6. การจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน	2.75	1.38	น้อย	1
7. การนำแผนอัตรากำลังสู่การปฏิบัติ ในการจัดครรภ์เข้าสอนและจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน	2.36	1.13	น้อย	5
8. การประเมินเพื่อขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด	2.54	1.19	ปานกลาง	2
9. การรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เพื่อวางแผนกำลังคนของสถานศึกษา	2.35	0.98	น้อย	6
รวม	2.40	1.22	น้อย	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนด ตำแหน่ง โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40, S.D. = 1.22$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็น รายข้อแล้ว พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และมีปัญหาในระดับน้อย 8 ข้อ โดยข้อที่มี มากสุดคือ การจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.75, S.D. = 1.38$) รองลงมาคือ การประเมินเพื่อขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งของ ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ($\bar{X} = 2.54, S.D. = 0.97.19$) ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยสุด คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน อัตรากำลังของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.25, S.D. = 1.16$)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 2 ด้านการสร้างและการบรรจุแต่งตั้ง

ข้อที่	ด้านการสร้างและการบรรจุแต่งตั้ง	ระดับปัญหา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	การดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา	2.63	1.02	ปานกลาง	1
2.	การเสนอเหตุผลและความจำเป็นต่อการเรียน การสอนของสถานศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบในการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรในสถานศึกษา	2.54	1.30	ปานกลาง	2
3.	การจ้างสูกจ้างประจำและสูกจ้างชั่วคราวโดยใช้เงินงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด	2.36	1.20	น้อย	5
4.	การรักษาภาระการแทนและรักษาการในตำแหน่ง กรณีที่ไม่มีผู้ดูแลรักษาตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้	2.03	1.11	น้อย	7
5.	การขอสงวนอัตรากำลังข้าราชการครูในสาขา วิชาที่ขาดแคลนและมีความต้องการบรรจุแต่งตั้งเพื่อการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา	2.43	1.12	น้อย	3
6.	การสร้างบุคคลในรูปแบบกรรมการที่มาจากทุกฝ่ายในชุมชน	2.41	1.12	น้อย	4
7.	การกำหนดหลักเกณฑ์การสรรหานักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เป็นไปด้วยความโปร่งใสและยุติธรรม	2.35	1.26	น้อย	6
รวม		3.56	1.20	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.39$, S.D.= 1.18) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นราย ข้อแล้ว พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ นอกนั้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดย ข้อที่มีการปฏิบัติมากสุดคือ การดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X}=2.63$, S.D.= 1.02) รองลงมาคือ การเสนอเหตุผล และความจำเป็นต่อการเรียนการสอนของสถานศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอ ความเห็นชอบในการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X}=2.54$, S.D.= 1.30) ส่วนข้อที่มีการ ปฏิบัติน้อยสุด คือ การรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่งกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ($\bar{X}=2.03$, S.D.= 1.11)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

ที่	ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติราชการ	ระดับปัญหา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	การแจ้งภาระงานและมาตรฐานวิชาชีพแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนมีการปฏิบัติงาน	2.42	1.27	น้อย	4
2.	การประเมินผลการปฏิบัติงานของราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน	1.96	1.31	น้อย	14
3.	การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวโดยใช้เงินงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด	2.58	1.02	น้อย	1
4.	การดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา	2.30	1.14	น้อย	7
5.	การดำเนินการเกี่ยวกับการขอນิบทรัประจำตัวเข้าหน้าที่รัฐของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา	2.35	1.16	น้อย	6
6.	การส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม การศึกษาดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัยตามความต้องการของสถานศึกษา	2.47	1.05	น้อย	2
7.	การเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเกณฑ์พิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปี ในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษา	2.26	1.23	น้อย	8
8.	รายงานพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนแต่ละครั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับทราบและเสนอแนะประกอบการพิจารณา	2.17	1.13	น้อย	12
9.	การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี แก่บุคลากรโดยยึดผลการปฏิบัติงานโดยใช้หลักคุณธรรม	2.43	1.06	น้อย	3
10.	การสนับสนุนให้บุคลกรได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาผลงานในการเลื่อนวิทยฐานะอย่างต่อเนื่อง	2.15	1.16	น้อย	13

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ที่	ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติราชการ	ระดับปัญหา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
11.	การจัดให้มีสวัสดิการและจัดส่งอำนวยความสะดวก แก่บุคลากรในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมทั่วถึง	2.23	1.31	น้อย	11
12.	การสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ไปศึกษาดู งานเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานกับ บุคลากรในสถานศึกษาอื่น ตามความเหมาะสม	2.23	1.26	น้อย	10
13.	การพัฒนาบุคลากรด้วยการจัดปฐมนิเทศ การนิเทศ ภายใน การจัดทำหรือจัดทำเอกสารแนะนำการปฏิบัติ งาน สำนักงานบุคลากร ไปอบรม ประชุมสัมมนา ไปศึกษาดู งาน ไปศึกษาเพิ่มเติม เซ้งวิทยากรมาให้ความรู้จัด ประชุม จัดอบรมหรือสัมมนาในโรงเรียนหรือจัด กิจกรรมพัฒนาบุคคลในลักษณะอื่นๆ	2.38	1.15	น้อย	5
14.	การบำรุงรักษาและกำลังใจบุคลากร ด้วยการจัดกิจกรรม ต่างๆ เช่นการแข่งขันกีฬา การจัดงานสังสรรค์ทัศน ศึกษา การคัดเลือกบุคลากรคัดเลือก การประกาศเกียรติคุณ ยกย่องคุณความดีของครุการນอบรางวัลหรือเครื่องหมาย ตอบแทน การให้สวัสดิการ หรือการจัดกิจกรรมบำรุง รักษาและกำลังใจในลักษณะอื่นๆ	2.24	1.20	น้อย	9
รวม		2.30	1.18	น้อย	

จากตารางที่ 4.11 พนบฯ ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สรุกด้วย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ
ปฏิบัติราชการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.30$, S.D.= 1.18) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย
เป็นรายข้อมูลอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีมากสุดคือ การเดือนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาตามนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด ($\bar{X}=2.58$,
S.D.= 1.02) รองลงมาคือ การส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม การศึกษาดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัย
ตามความต้องการของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.47$, S.D.= 1.05) ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยสุดคือ การ
ประเมินผลการปฏิบัติงานของราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน
($\bar{X}=1.96$, S.D.= 1.31)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 2 ค้านวั尼ยและการรักษาวินัย

ที่	ค้านวั尼ยและการรักษาวินัย	ระดับปัญหา			
		X	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในทุก กรณีเกี่ยวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	2.03	1.10	น้อย	9
2.	การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย กรณีความผิดวินัยร้ายแรงและกรณี ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง	2.20	1.16	น้อย	2
3.	การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติจิต สำนึกรักและพุทธิกรรมของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษา	2.21	1.20	น้อย	1
4.	การสังเกต ตรวจสอบ คุ้ยแล เอาใจใส่ ป้องกัน ขัดเหตุ เพื่อมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน สถานศึกษาระทำพิวันัย	2.04	1.14	น้อย	8
5.	การกำหนดมาตรการและการดำเนินการป้องกันการ กระทำและประพฤติผิดวินัยของข้าราชการครูใน สถานศึกษา	2.11	1.20	น้อย	4
6.	การส่งเสริม สนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติคนให้ถูกต้อง ชอบด้วย ระเบียบและแนวปฏิบัติค้านวันัยและการรักษาวินัย	2.15	1.28	น้อย	3
7.	การกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ กรณีมีการร้องเรียน ขอความเป็นธรรมของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษา	2.08	1.15	น้อย	6
8.	การให้ความรู้และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการ	2.05	1.06	น้อย	7

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ที่	ด้านวินัยและการรักษาวินัย	ระดับปัญหา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
9.	ดำเนินการแก้ไขบุคลากรที่มีปัญหาหรือไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบวินัยในรูปของคณะกรรมการ	2.10	1.20	น้อย	5
	รวม	2.09	1.17	น้อย	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ปัญหาระบบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านวินัยและการรักษาวินัยในภาพรวมอยู่ ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.09$, S.D.= 1.17) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย โดยข้อที่มีปัญหามากสุดคือ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึกและ พฤติกรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X}=2.21$, S.D.= 1.20) รองลงมาคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย กรณีความผิด วินัยร้ายแรงและกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ($\bar{X}=2.20$, S.D.= 1.16) ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยสุดคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการการสอบสวนข้อเท็จจริงในทุกกรณีที่เกี่ยวกับข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ($\bar{X}=2.03$, S.D.= 1.10)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารงานบุคคลใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 2 ด้านการออกจากราชการ

ที่	ด้านการออกจากราชการ	ระดับปัญหา			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	การดำเนินการเกี่ยวกับการลาออกจากราชการของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	2.20	1.08	น้อย	1
2.	การตรวจสอบคุณสมบัติของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง	2.00	1.15	น้อย	3
3.	การให้ข้าราชการครูออกจากราชการ กรณีพบว่าขาด คุณสมบัติทั่วไป พร้อมรายงานเขตพื้นที่การศึกษาด้าน สังกัดให้ทราบ	1.90	1.25	น้อย	4
4.	การแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินการตรวจสอบ คุณสมบัติและสอบสวน กรณีเหตุข้อความสงสัยตาม ระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้อง	1.86	1.21	น้อย	5
5.	การประเมินผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานการ กำหนดตำแหน่ง	2.02	1.12	น้อย	2
รวม		2.01	1.17	น้อย	

จากตารางที่ 4.13 พนวจ ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการออกจากราชการ ใน
ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.01$, S.D.= 1.17) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านมีปัญหา
อยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีปัญหามากสุดคือ การดำเนินการเกี่ยวกับการลาออกจากราชการของ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X}=2.20$, S.D.= 1.08) รองลงมาคือ การประเมินผลการ
ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง
($\bar{X}=2.02$, S.D.= 1.12) ตัวนข้อที่มีปัญหาน้อยสุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบ
คุณสมบัติและสอบสวน กรณีเหตุข้อความสงสัยตามระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้อง ($\bar{X}=1.86$, S.D.= 1.21)

ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงาน แสดงได้ดังตารางที่ 4.14- 4.17

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยรวม

ที่	สภาพการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร สถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	p - value
		Χ	S.D.	Χ	S.D.		
1.	ค้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	4.23	0.42	3.80	0.58	9.08**	.000
2.	ค้านการสร้างและการบรรจุแต่งตั้ง	4.20	0.44	3.76	0.64	8.66**	.000
3.	ค้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	4.19	0.39	3.74	0.69	9.19**	.000
4.	ค้านวินัยและการรักษาวินัย	4.09	0.46	3.63	0.71	8.53**	.000
5.	ค้านการออกจากราชการ	4.00	0.44	3.60	0.72	7.53**	.000
รวม		4.14	0.35	3.72	0.60	9.60**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยรวมและรายค้านมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยรวม

ที่	สภาพการบริหารงานบุคคล	ผู้บริหาร สถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	p - value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	1.76	0.43	2.07	0.54	-6.83**	.000
2.	ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	1.84	0.49	1.98	0.56	-2.55*	.011
3.	ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	1.79	0.44	2.10	0.61	-6.26**	.000
4.	ด้านวินัยและการรักษาวินัย	1.78	0.46	2.12	0.62	-6.60**	.000
5.	ด้านการออกจากราชการ	1.98	0.45	2.08	0.59	-1.91	.056
รวม		1.82	0.39	2.05	0.51	-5.26**	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.15 พบร่วมกับผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่า ด้านการออกจากราชการ ไม่แตกต่างกันด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวนับด้านอื่นๆและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ที่	สภาพการบริหารงานบุคคล	ประสบการณ์ในการทำงาน					
		ต่ำกว่า 10 ปี		11 – 20 ปี		21 ปีขึ้นไป	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	4.17	0.29	4.20	0.29	4.16	0.34
2.	ด้านการสรรหาและการบรรจุ แต่งตั้ง	4.45	0.37	4.40	0.50	4.39	0.43
3.	ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ	4.50	0.22	4.44	0.37	4.36	0.36
4.	ด้านวินัยและการรักษาวินัย	4.48	0.40	4.38	0.45	4.32	.046
5.	ด้านการออกจากราชการ	4.37	0.36	4.28	0.44	4.25	0.40
	รวม	3.71	4.39	0.25	4.34	0.34	4.29

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการมากสุด คือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.22) รองลงมาคือ ด้านวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.40) และน้อยสุดคือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.29)

บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 20 ปี โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากสุด คือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ ($\bar{X} = 4.44$, S.D.= 0.37) รองลงมาคือ ด้านการสรรหาและการบรรจุ แต่งตั้ง ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.50) และน้อยสุดคือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.29)

บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากสุด คือ ด้านการสรรหาและการบรรจุ แต่งตั้ง

($\bar{x} = 4.39$, S.D.= 0.43) รองลงมาคือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ ($\bar{x} = 4.36$, S.D.= 0.36) และอ้อยสุดคือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ($\bar{x} = 4.16$, S.D.= 0.34)

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

สภาพการบริหาร งานบุคคล	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
1. ด้านการวางแผนอัตรา กำลังและ กำหนดตำแหน่ง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	0.26 43.98	2 369	1.30 0.12	1.08	.338
	รวม	44.24	371			
2. ด้านการสรรหาและการ บรรจุ แต่งตั้ง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	0.17 72.51	2 369	0.84 0.19	0.42	.065
	รวม	72.68	371			
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติ ราชการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.09 45.40 46.49	2 369 371	0.54 0.12 0.54	4.43*	.013
4. ด้านวินัยและการรักษา วินัย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.32 75.14 76.47	2 369 371	0.66 0.20 0.66	3.24*	.040
5. ด้านการออกจากราชการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.68 62.79 63.47	2 369 371	0.34 0.17 0.34	2.01	.135
	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.55 39.81 40.36	2 369 371	0.27 0.10 0.27	2.56	.078

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากการที่ 4.17 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัตรราชการ และ ด้านวินัยและการรักษาวินัย ส่วนด้านอื่นๆ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

เมื่อพับความแตกต่าง ผู้วิจัยจึงแสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายดูของ การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยวิธีของ Scheffé ปรากฏดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ

ประสบการณ์ในการทำงาน $\bar{x}$	ต่ำกว่า 10 ปี	11 – 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
	4.48	4.38	4.32
ต่ำกว่า 10 ปี	4.48	—	0.10
11 – 20 ปี	4.38	—	0.06
21 ปีขึ้นไป	4.32	—	—

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ ระหว่างบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี และ บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 7 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ดังตารางที่ 19 – 20

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ต่ำกว่า 10 ปี		11 – 20 ปี		21 ปีขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	1.85	0.47	1.68	0.33	1.82	0.53
2. ด้านการสรรหาและการบรรจุ แต่งตั้ง	1.81	0.37	1.64	0.28	1.75	0.51
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ	1.66	0.39	1.58	0.30	1.67	0.49
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	1.67	0.34	1.62	0.34	1.73	0.55
5. ด้านการออกจากราชการ	1.65	0.44	1.58	0.29	1.70	0.57
รวม	1.73	0.35	1.62	0.20	1.74	0.47

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี โดยรวม ($\bar{X} = 1.73$, S.D.= 0.35) และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีการปัญหามากสุด คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X} = 1.85$, S.D.= 0.47) รองลงมาคือ ด้านการสรรหาและการบรรจุ แต่งตั้ง ($\bar{X} = 1.81$, S.D.= 0.37) และน้อยสุดคือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ($\bar{X} = 1.65$, S.D.= 0.44)

บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี โดยรวม ($\bar{X} = 1.62$, S.D.= 0.34) และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยโดยด้านที่มีปัญหามากสุด คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X} = 1.68$, S.D.= 0.33) รองลงมาคือ ด้านการสรรหาและการบรรจุ แต่งตั้ง

($\bar{x} = 1.64$, S.D.= 0.28) และต่ำสุดคือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ ($\bar{x} = 1.58$, S.D.= 1.30)

บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป โดยรวม($\bar{x} = 1.74$, S.D.= 0.47) และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหามากสุด คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง($\bar{x} = 1.82$, S.D.= 0.53) รองลงมาคือ ด้านการสรรหาและการบรรจุ แต่งตั้ง ($\bar{x} = 1.75$, S.D.= 0.51) และต่ำสุดคือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ ($\bar{x} = 1.67$, S.D.= 0.49)

ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

บุคคลในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	ANOVA			P – value
		SS	df	MS	
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.56	2	0.78	
	ภายในกลุ่ม	86.20	369	0.23	3.35* .036
	รวม	87.77	371		
2. ด้านการสรรหาและการบรรจุ แต่งตั้ง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.29	2	0.64	
	ภายในกลุ่ม	72.97	369	0.18	3.26* .039
	รวม	74.26	371		
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิ- ภาพในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	0.63	2	0.31	
	ภายในกลุ่ม	68.67	369	0.18	1.69 .185
	รวม	69.31	371		
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.23	2	0.61	
	ภายในกลุ่ม	83.97	369	0.22	2.72 .067
	รวม	85.21	371		
5. ด้านการออกจากราชการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.07	2	0.53	
	ภายในกลุ่ม	77.04	369	0.20	2.57 .078
	รวม	78.11	371		
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.00	2	0.50	
	ภายในกลุ่ม	58.91	369	0.16	3.14* .044
	รวม	59.91	371		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 พนว่า ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานพบว่า โดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายค้านพบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ค้าน คือค้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งและค้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ส่วนค้านอื่นๆ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบรความแตกต่าง ผู้วิจัยจึงแสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการเปรียบเทียบปัญหารบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยวิธีของ Scheffé ปรากฏดังตารางที่ 4.21 – 4.23

ตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการเปรียบเทียบปัญหารบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{x}$	ต่ำกว่า 10 ปี	11 – 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		1.73	1.62	1.74
ต่ำกว่า 10 ปี	1.73	—	0.11	0.01
11 – 20 ปี	1.62	—	—	0.12*
21 ปีขึ้นไป	1.74	—	—	—

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ปัญหารบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวม พบว่า ระหว่างบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 และบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคล
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10 ปี	11 – 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		1.85	1.68	1.82
ต่ำกว่า 10 ปี	1.85	-	0.17*	0.03
11 – 20 ปี	1.68		-	0.13*
21 ปีขึ้นไป	1.82			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 พนวจ ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน
ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งพบว่า ระหว่างบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการ
ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี และบุคลากรที่มี
ประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไปมี
ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการ
ทำงานต่ำกว่า 10 ปี กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี มีปัญหานี้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการเปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารงานบุคคล
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 2 ด้านการสร้างและการบรรจุแต่งตั้ง

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{x}$	ต่ำกว่า 10 ปี	11 – 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		1.81	1.64	1.75
ต่ำกว่า 10 ปี	1.81	—	0.16*	0.05
11 – 20 ปี	1.64	—	—	0.11
21 ปีขึ้นไป	1.75	—	—	—

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 พ布ว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน
ด้านการสร้างและการบรรจุแต่งตั้งพบว่า ระหว่างบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10
ปี กับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี กับบุคลากรที่มี
ประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป และบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี กับ
บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไปมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 8 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครุผู้สอนดังตาราง 24 – 28

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	การวิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษาเพื่อกำหนดอัตรากำลังของสถานศึกษา ควรให้บุคลากรรายฝ่ายมีส่วนร่วม	417
2.	ความมีดำเนินการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	254
3.	ความมีคู่สนับสนุนการสอนครบถ้วนกลุ่มสาระในสถานศึกษา	286
4.	การจัดสรรอัตรากำลังให้ครบตามจำนวนที่ต้องการของสถานศึกษา	390

จากตารางที่ 4.24 พนวณ ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง โดยเรียงลำดับจากจำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะมากไปทางน้อยไปทาง การจัดสรรอัตรากำลังให้ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา (ร้อยละ 35.68) ความมีคู่สนับสนุนการสอนครบถ้วนกลุ่มสาระในสถานศึกษา (ร้อยละ 26.23) การวิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษาเพื่อกำหนดอัตรากำลังของสถานศึกษาควรให้บุคลากรรายฝ่ายมีส่วนร่วม (ร้อยละ 23.66) ความมีดำเนินการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง (ร้อยละ 14.41)

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคล
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 2 ด้านการสร้างและบรรจุแต่งตั้ง

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการคัดเลือกบุคลากรที่ต้องการหรือขาดแคลน ได้เอง	413
2.	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีบทบาทในการกำหนดคุณวิชี / วิชาเอกของครูร่วมกับสถานศึกษา	215
3.	การสรรหาบรรจุแต่งตั้งต้องดำเนินการให้เป็นไปอย่างโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติ- ธรรมและเสมอภาค	154
4.	บุคลากรในท้องถิ่นควรได้รับการพิจารณาเข้ารับการบรรจุแต่งตั้งในอัตราที่ ขาดแคลน	417

จากตารางที่ 4.25 พบร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาครุภู่สอน เสนอแนะต่อการบริหารงานบุคคล
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการสร
หารและบรรจุแต่งตั้ง โดยเรียงลำดับจากจำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลากรใน
ท้องถิ่นควรได้รับการพิจารณาเข้ารับการบรรจุแต่งตั้งในอัตราที่ขาดแคลน (ร้อยละ 30.86) ให้
สถานศึกษาสามารถดำเนินการคัดเลือกบุคลากรที่ต้องการหรือขาดแคลน ได้เอง (ร้อยละ 30.53)
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีบทบาทในการกำหนดคุณวิชี / วิชาเอกของครูร่วมกับ
สถานศึกษา (ร้อยละ 20.71) การสรรหาบรรจุแต่งตั้งต้องดำเนินการให้เป็นไปอย่างโปร่งใส บริสุทธิ์
ยุติธรรมและเสมอภาค (ร้อยละ 17.79)

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดโครงการอบรมสัมมนา / ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	345
2.	ส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาต่อ หรือหา ประสบการณ์จากหน่วยงานอื่น	405
3.	ดำเนินการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เทคนิคที่ดี คุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสมสมก่อนเลื่อนวิทยฐานะ	418
4.	มีการแก้ไขปัญหานี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่าง จริงจัง	395
5.	พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีโดยยึดผลของการปฏิบัติงานที่แท้จริง	382

จากตารางที่ 4.26 พนวจ ข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน โดยเรียงลำดับจากจำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะมากไปหาน้อย ได้แก่ พิจารณาเลื่อนขั้น เงินเดือนประจำปีโดยยึดผลของการปฏิบัติงานที่แท้จริง (ร้อยละ 25.96) มีการแก้ไขปัญหานี้สินของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างจริงจัง (ร้อยละ 23.87) สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ควรจัดโครงการอบรมสัมมนา / ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ (ร้อยละ 22.54) ดำเนินการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เทคนิคที่ดี คุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสมสมก่อนเลื่อนวิทยฐานะ (ร้อยละ 13.61) ส่งเสริมให้ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาต่อ หรือหาประสบการณ์จากหน่วยงานอื่น (ร้อยละ 13.49)

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านวินัยและการรักษาวินัย

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	มีมาตรการควบคุมความประพฤติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในระดับสถานศึกษา	395
2.	อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาควรมีการพิจารณาคำร้องขอข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามสภาพจริงทุกเดือน	418
3.	มีคณะกรรมการติดตาม กำกับตรวจสอบพฤติกรรม ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาทุกระดับ	412
4.	ส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการครูบำเพ็ญคุณให้เป็นตัวอย่างอันดีต่อสังคม	382

จากตารางที่ 4.27 พบร่วมกับ ข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านวินัยและการรักษาวินัย โดยเรียงลำดับจากจำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะมากไปหน้าอย่างไร้กังวล ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนให้ ข้าราชการครูบำเพ็ญคุณให้เป็นตัวอย่างอันดีต่อสังคม (ร้อยละ 29.63) มีคณะกรรมการติดตาม กำกับ ตรวจสอบพฤติกรรม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ (ร้อยละ 25.51) มีมาตรการ ควบคุมความประพฤติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับสถานศึกษา (ร้อยละ 23.38) อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาควรมีการพิจารณาคำร้องขอข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามสภาพจริงทุกเดือน (ร้อยละ 21.48)

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการออกจากราชการ

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	จัดให้มีโครงการเกี้ยวนโยบายราชการก่อนกำหนดทุกปี	415
2.	ปรับหลักเกณฑ์อายุราชการในการรับบำนาญ จาก 25 ปี มาเป็น 20 ปี	418
3.	ให้มีการเกี้ยวนโยบายราชการจาก 60 ปีมาเป็น 55 ปี	215
4.	ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความบริสุทธิ์ชัดแจ้ง	410

จากตารางที่ 4.28 พบร่วมกับ ข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการออกจากราชการ โดยเรียงลำดับจากจำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะมากไปหาน้อย ได้แก่ ปรับหลักเกณฑ์อายุราชการในการรับบำนาญ จาก 25 ปี มาเป็น 20 ปี (ร้อยละ 28.66) จัดให้มีโครงการเกี้ยวนโยบายราชการก่อนกำหนดทุกปี (ร้อยละ 28.46) ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความบริสุทธิ์ชัดแจ้ง (ร้อยละ 28.12) ให้มีการเกี้ยวนโยบายราชการจาก 60 ปีมาเป็น 55 ปี (ร้อยละ 14.74)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 สรุปผล
- 5.2 อภิปรายผล
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติ 3 อันดับแรกเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัย และการรักษาวินัย และด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ด้านการออกจากราชการ

ปัญหาการบริหารงานบุคคลของในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหา 3 อันดับแรกเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการออกจากราชการ

การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายค้านแล้ว พบว่า มีปัญหา 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับได้แก่ การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวินัยและการรักษาวินัย ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งและด้านการออกจากราชการไม่แตกต่าง

การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลจำแนกตามสถานภาพผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งและด้านการออกจากราชการ

แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและด้านวินัยและการรักษาวินัยไม่แตกต่าง

ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีการปฏิบัติหน้าที่บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 – 20 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 21 ปี จึงนไป ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 – 20 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 21 ปี จึงนไป ตามลำดับ

แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนพบว่า ได้เสนอแนะ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งโดยเรียงลำดับจากจำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะมากไปหนึ่งอย่างได้แก่ การจัดสรรอัตรากำลังให้ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ความมีครุสันนับสนับสนุนการสอนครบถ้วนในสถานศึกษา การวิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษาเพื่อกำหนดอัตรากำลังของสถานศึกษาควรให้บุคลากรหลายฝ่ายมีส่วนร่วม ความมีคำแนะนำนักการการโรงเรียนครุภัณฑ์ในสถานศึกษาทุกแห่ง

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัย การบริหารงานบุคคลภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติมากสุดคือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการการสนับสนุนให้บุคลากร ได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาผลงานในการเลื่อนวิทยฐานะอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ กระบวนการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดไว้ว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระ ภายใต้กฎหมาย เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหาร

โรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในการกิจกรรม คือ การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ แต่งงานบริหารบุคคลเป็นงานที่ยุ่งยากและซับซ้อน เพราะต้องทำงานเกี่ยวกับคน ซึ่งมีความรู้ความสามารถต้องดูแลมีความสำนึกรักใคร่ต่างกัน และที่สำคัญเป็นสิ่งมีชีวิต จิตใจ มีอารมณ์ ผู้บริหารจึงต้องประสบกับปัญหาต่างๆ ใน การบริหารบุคคล ซึ่งปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการวางแผนการบริหารบุคคล การ ปัญหาการสรรหาและการแต่งตั้งบุคคล การ ปัญหาการพัฒนาบุคคล การ ปัญหาการประเมินการปฏิบัติงาน ปัญหาการให้บุคคล การ พ้นจากงาน และปัญหาการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศบุคคล (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2546, หน้า 51 – 52) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ เอี่ยมเวียง (2548, หน้า 159) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากสุด คือ การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ รองลงมา ได้แก่ วินัยและการรักษาวินัย และการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การออกจากราชการ

2. สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ด้านการออกจากราชการ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการการประเมินผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง ซึ่งสอดคล้องกับ กระบวนการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดไว้ว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษามีความสามารถ ค่าเนินการบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยผู้บริหาร โรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องดำเนินการในการกิจกรรม คือ การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ แต่งงานบริหารบุคคลเป็นงานที่ยุ่งยากและซับซ้อน ผู้บริหารจึงต้องประสบกับปัญหาต่างๆ ใน การบริหารบุคคล (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2546, หน้า 51 – 52) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ เอี่ยมเวียง (2548, หน้า 159) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากสุด คือ การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ รองลงมา ได้แก่ วินัยและการรักษาวินัย และการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การออกจากราชการ

3. ปัญหาการบริหารงานบุคคลของ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหามากสุดคือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขาดการจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยผู้บริหาร โรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในการกิจกรรมคือ การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ แต่งงานบริหารบุคคลเป็นงานที่ยุ่งยากและซับซ้อน ผู้บริหารจึงต้องประสานปัญหาต่างๆ ในการบริหารบุคคล (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2546, หน้า 51 – 52) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำอางค์รัตนเจริญ (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันเฉียงเหนือ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าบุคลากร โดยรวม คือผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติงานเห็นว่า สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาในระดับน้อยทุกด้าน โดยด้านที่มีปัญหามากสุดคือ ด้านการค้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งและการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยสุดคือ ด้านการออกจากราชการ

4. ปัญหาการบริหารงานบุคคลของ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหาน้อยน้อยสุด คือ ด้านการออกจากราชการ อาจเป็น เพราะว่า สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึกและพฤติกรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ กระบวนการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดไว้ว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงาน ดำเนินการบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ

มีวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานต้องดำเนินการในการกิจหลัก คือ การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ แต่งงานบริหารบุคคลเป็นงานที่ยุ่งยากและซับซ้อน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2546, หน้า 51 –52) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสำอางค์ รัตนเจริญ (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันเฉียงเหนือ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าบุคลากรโดยรวม คือ ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติงานเห็นว่า สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาในระดับน้อยทุกด้าน โดยด้านที่มีปัญหามากสุดคือ ด้านการด้านการวางแผน อัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งและการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยสุดคือ ด้านการออกจากราชการ

5. สภาพการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารมีการปฏิบัติมากกว่าครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเป็นมีหน้าที่ดูแลการวางแผนอัตรากำลังกำหนดตำแหน่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พะยอม วงศ์สารศรี (2537, หน้า 5) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกระทำ การกิจคือ การวางแผนนโยบายและการออกแบบข้อบังคับเกี่ยวกับบุคคลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน การวางแผนจัดทำกำลังครุ การกำหนดคุณสมบัติ การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้กับครุในตำแหน่งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การพิจารณาเลื่อนขึ้นตำแหน่ง การทำความตีความของ การลงโทษทางวินัยด้วยความเป็นธรรม การจัดทำโครงการของงานต่าง การสำรวจหาครุเข้ามาทำงาน โดยการสอบถามคัดเลือกและจัดการเกี่ยวกับปฐมนิเทศและทดลองปฏิบัติราชการ รวมรวมที่เป็นประวัติ การเลื่อนขึ้นเงินเดือน และการโอนตำแหน่งของครุในโรงเรียน รวมทั้ง การเข้าชัย การโอนเข้าชัย การให้มีการฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติงาน การให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ การบำรุงรักษาสุขภาพ ความปลอดภัยของครุและบุคลากรอื่น ในโรงเรียน เชื้อความยุติธรรมเป็นหลักในการปกครองบังคับบัญชา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพ ยิ่งยืน (2547, หน้า 83–85) ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารบุคคลของการบริหารงานบุคคลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี พบร่วมกับการบริหารบุคคลของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกตามตำแหน่งมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามเพศประสบการณ์ทำงานและจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

6. ปัญหาการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 อาจเป็น เพราะว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง โดยเฉพาะเรื่อง การจัดสรรอัตรากำลังให้ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำอางค์ รัตนเจริญ (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันเฉียงเหนือ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าบุคลากร โดยรวม คือผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติงานเห็นว่า สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีการปฏิบัติอย่างบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 – 20 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 21 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 อาจเป็น เพราะว่า สถานศึกษามีการการสนับสนุนให้บุคลากร ได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาผลงานในการเลื่อนวิทยฐานะอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม การศึกษาดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัยตามความต้องการของสถานศึกษา แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญจันทร์ ประทุมชัย (2549, หน้า 115) ทำการวิจัย สภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอนบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอนบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 อยู่ในระดับปานกลางข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีสภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

8. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 – 20 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 21 ปี ขึ้นไป ตามลำดับอาจเป็น เพราะว่า สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 อาจเป็น เพราะว่า สถานศึกษามีการการสนับสนุนให้บุคลากร ได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาผลงานในการเลื่อนวิทยฐานะอย่างต่อเนื่อง และ

ส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม การศึกษาดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัยตามความต้องการของสถานศึกษา แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญจันทร์ ประทุมชัย (2549, หน้า 115) ทำการวิจัยสภาพและปัญหาการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีปัญหาการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีสภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การดำเนินงานการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวม ด้านการออกจากราชการ ระดับการปฏิบัติโดยที่สุดสถานศึกษาควรประเมินผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง

1.2 การดำเนินงานการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการวางแผนอัตรากำลัง สถานศึกษาควรจัดแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา

1.3 การดำเนินงานการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการสร้างและบรรจุแต่งตั้งสถานศึกษาควรดำเนินการสร้างเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4 การดำเนินงานการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ สถานศึกษาควรดำเนินการเกี่ยวกับการขอใบอนุญาตประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาการสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาผลงานในการเดือนวิทยฐานะอย่างต่อเนื่องและการต่อส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรมการศึกษาดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัยตามความต้องการของสถานศึกษา

1.5 การดำเนินงานการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านวินัยและการรักษาวินัย สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติตามให้ถูกต้อง ซึ่งจะช่วยเบี่ยงແนวนปฏิบัติด้านวินัยและการรักษาวินัย

1.6 การดำเนินงานการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการอحكامราชการ สถานศึกษาควรประเมินผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง การตรวจสอบคุณสมบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะศึกษาเรื่องดังต่อไปนี้

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกและได้รายละเอียดเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารงานบุคคลตามทัศนของครูผู้สอน

2.3 ศึกษาความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2.4 ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานในสถานศึกษา

2.5 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

- เกรียงศักดิ์ เอี่ยวยิ่ง. (2543). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา.
- จงจิต ชมพุฒ. (2541). การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำลอง เจริญเกษ. (2542). กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีรบุษ พึงเทียรและสุรพล สุยะพรหม. (2543). การบริหารงานบุคคลและวิชาความคิดเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สูตรไฟศาลา.
- ธงชัย สันติวงศ์. (2535). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2539). องค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นิชาภา ประสบอาจารย์. (2548). การศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาเลข เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- บุญจันทร์ ประทุมชัย. (2551). สภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- บรรยงค์ โโคจินดา. (2543). การบริหารงานบุคคล (การจัดการทรัพยากรมนุษย์). กรุงเทพฯ : ออมรการพิมพ์.
- นุยช์ ศรีตระօด. (2545). การวิจัยเบื้องต้นแก้ไขเพิ่มเติม. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวิริยาสาสน์.
- บุญเลิศ ไพรินทร์. (2538). พฤติกรรมการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักข้าราชการพลเรือน.
- พนัส หันนาคินทร์. (2546). การบริหารบุคคลในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : พิมเนค.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2537). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- _____. (2538). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- เพ็ญศรี วาฒนาวนิท. (2533). การจัดการทรัพยากรคน. กรุงเทพฯ : ปืนเกล้าการพิมพ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น จำกัด.

พิสิฐ ทวีกาญจน์. (2542). สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ประดิษฐ์ศึกษา สังกัดสำนักงานการประดิษฐ์ศึกษาจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิเชษฐ์ สุทธิรัตน์. (2540). ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ตามทัศนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประดิษฐ์ศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. ปริญนานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภิญโญ สาร. (2536). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

วรรณ พจน์พัฒนพล. (2542). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประดิษฐ์ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประดิษฐ์ศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12. ปริญนานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัยบูรพา.

วิจิตร บัวใหญ่. (2546). ความพร้อมในการบริหารและจัดการศึกษาในรูปแบบสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี. สิงห์บุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี.

วิจารย์ แบร์รัมย์. (2538). ประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. ปริญนานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เลขานิการครุสภา, สำนักงาน. (2545). การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2538). นโยบายธุรกิจและการบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ดาวกมลสมัย.

ศิริอร ขันดหัตถ์. (2545). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์.

ศิวाफร มัณฑุกานนท์, บรรณาธิการ. นิยมศิลป์ และนภาพร ขันธนภา. (2530). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กิ่งจันทร์การพิมพ์.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สุนันทา เลาหనันท์. (2546). การบริหารทรัพยากรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ฉีธีระ ทานตนนิช.(2545). การบริหารงานโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : สตรีenedi ศึกษา, 2545

สมเดช สีแสลง. (2549). คู่มือบริหารโรงเรียน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ. นครสวรรค์ : ริมปิงการพิมพ์.

เสนาะ ติยาเว. (2539). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เสนาะ ติยาเว. (2539). การบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุเมธ ขามรัตน์. (2538). การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. ปริญญาโทพนธศึกษา มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ มหาสารคาม.

สมภูมิ ริวิวรรณ. (2543). การศึกษาการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุรัตน์ สรรพสาร. (2543). การปฏิบัติงานของผู้บริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการบริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา พ.ศ. 2541 ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2543

สมโภชน์ นิลประภา. (2543). สภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานบุคคลกรของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เชียงราย 12. ปริญญา นิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุชาดา สุนทรเนตร. (2547). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของรัฐสภา 2540 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยณิวัฒนา.

อุทัย หรรษ์โถ. (2532). หลักการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : พีระพัชนา.

2. ภาษาอังกฤษ

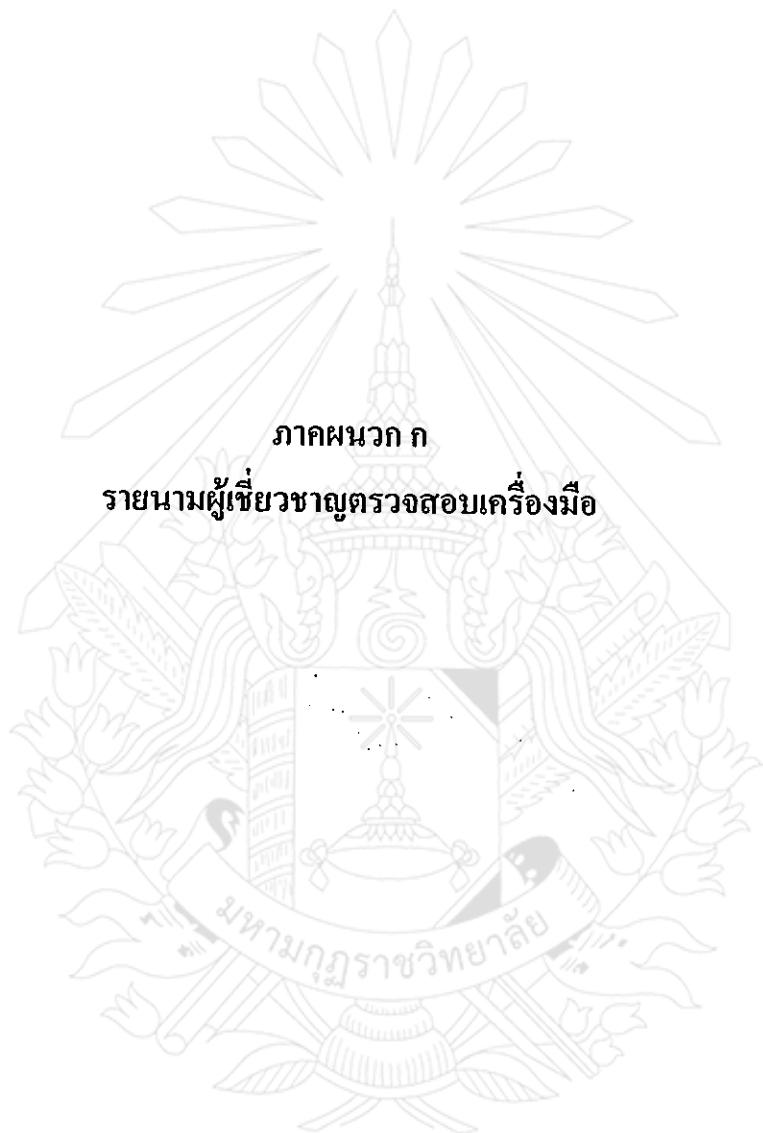
Henry, D. (1979). A profile on personnel administration of public school system in the state of Missouri. Dissertation Abstracts international, 41(9),1776-A.

Mayton, H. M. (1980). A study of the elementary school principalship in the state of Alabama. Dissertation. 41(8),4565-A.

- Nigro, F.A. (1973). *Public personnel administration*. New York : Herper & Row.
- Pi gors, P., & chales. (1961). *A.Mpersonnel administration*. New York : McGraw-Hill.
- Scott, W.M., (1972). *Terrance. R.M. Organizational theore* Homewood. Llinois : Richard D.Irwin.
- Travis, D.R. (1979). Study of the Personnel function of the texas elementary school principle.Dissertation Abstracts internati.

ภาควิชานักวิชาการ
รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายวินัย พรมสุรินทร์

วุฒิการศึกษา	การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกบริหารการศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนสารอุดงสำราญวิทยา
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2. นายยรรยง ผิวอ่อน

วุฒิการศึกษา	การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกวิจัยทางการศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน	ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
	เขต 2

3. ดร.ประพิศ โบราณมูล

วุฒิการศึกษา	บช.บ., กศ.ม. (สังคมศึกษา) ปร.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์)
ตำแหน่ง	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปและบริการวิชาการ/อาจารย์ประจำบัณฑิต
	วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหากรุราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

4. นายอภิรักษ์ ยันรัมย์

วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนบ้านชาด อําเภอชุมพลบุรี
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

5. นางสาวธัญพร วาเสนัง

วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาสอนภาษาไทย
ตำแหน่งปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพยัคฆภูมิวิทยาคาร
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา arasaram เขต 2

ภาคผนวก ๖

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๒๘๒

มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี่ยงเมือง
ตำบลคงล้าน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร.ประพิศ โบราณมูล

ด้วย นายนุญศรี สวนเกตุ นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างสรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศย.ม.)

ดังนี้ มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชนิพัฒน์ โบราณมูล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทรศัพท์. ๐-๔๓๕๑-๘๗๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๙

[Http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๒๘๒

มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเดี่ยวเมือง
ตำบลคงถาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๔๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ข้อความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายอภิรักษ์ ยันรัมย์

ด้วย นายนุญศรี สวนเกตุ นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำการนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เทศ ๒” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศย.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชนพิริยัติวิมล)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๗๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๙

[Http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๒๘๒

มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี่ยงเมือง
ตำบลคงлан อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวชัญพร วาสันต์

ด้วย นายบุญศรี สวนเกตุ นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชนิพัฒน์)
รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๗๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๙

[Http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๒๘๒

มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี่ยงเมือง
ตำบลคงถาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายวินัย พรมสุรินทร์

ด้วย นายบุญศรี สวนเกตุ นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒” เพื่อเสนอต่อปัจจิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ดังนี้ มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยค ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชนครินทร์)
(พระราชนครินทร์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหากรุณาธิราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร.๐-๔๓๕๑-๘๗๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๙

[Http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๒๘๒

มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเตียงเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายยรรยง ผิวอ่อน

ด้วย นายบุญศรี สวนเกตุ นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างก้าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒” เพื่อเสนอต่อบันฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศย.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระราชนรรค)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

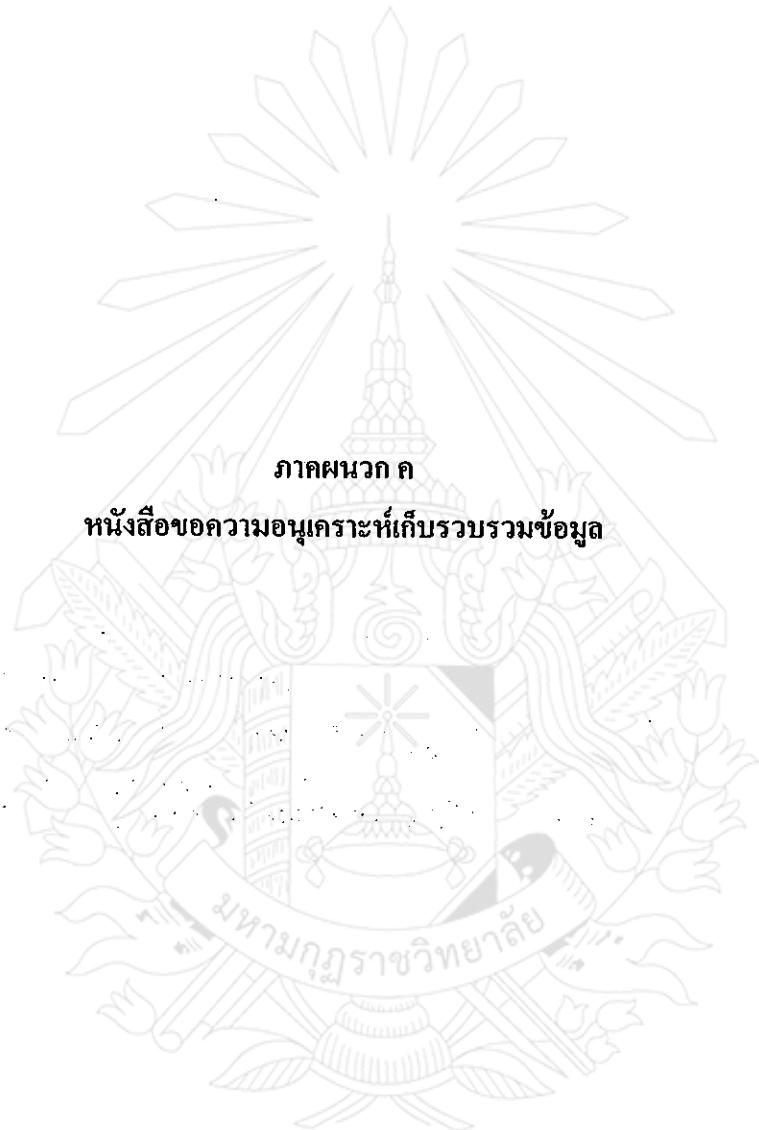
บันฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๗๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๙

[Http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ภาควิชา

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๒๘๙

มหาวิทยาลัยมหากรุราชาชวิทยาลัย
วิทยาเขตอุบลราชธานี ถนนเสียงเมือง
ตำบลคงาน อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี ๔๔๐๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒

ด้วย นายบุญศรี สวนเกตุ นักศึกษาสาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหากรุราชาชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างสรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒” เพื่อเสนอต่อบัญชีติวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศย.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหากรุราชาชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวัน เวลานั้น นักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตอุบลราชธานี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

A handwritten signature in black ink.

(พระราชนิพัทธิวนิจ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหากรุราชาชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัญชีติวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอุบลราชธานี

โทร. ๐-๓๒๕๑-๘๑๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

[Http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

แบบสอบถาม

เรื่อง

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับเป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้วิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติในการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นข้อมูลและข้อเสนอแนะสำหรับผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไป ในการพิจารณากำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาต่อไป

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ตอนที่ 3 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

3. ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครุภู่สอน

4. ข้อมูลที่ได้จะเปรียบเทียบกันในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลรายฉบับเป็นความลับ และใช้ประโยชน์เฉพาะการศึกษานี้เท่านั้น ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่ประการใด

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณท่านที่ให้ความเอื้อเพื่อในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายบุญศรี สวนเกตุ

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหากุฏราชวิทยาลัย

**ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดเบียนเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน**

1. สถานภาพ

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ครูผู้สอน

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ต่ำกว่า 10 ปี
- 10 - 20 ปี
- 21 ปีขึ้นไป

**ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2**

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ขอความกรุณาท่านพิจารณาแล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างระดับความคิดเห็นที่มีในการปฏิบัติงานบริหารบุคคลที่มีจริงที่สุดตามที่ระบุของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ	มาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ	น้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ	น้อยที่สุด

ข้อที่	รายการดำเนินการ	ระดับปฏิบัติการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง						
1.	ได้จัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา					
2.	มีการวิเคราะห์ภารกิจงานสำหรับข้าราชการ					
3.	มีการประเมินความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา					
4.	ได้จัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา					
5.	จัดให้มีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังในสถานศึกษา ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
6.	ได้นำเสนอแผนอัตรากำลังกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา					
7.	ได้นำเสนอแผนอัตรากำลังสู่การปฏิบัติ ในการจัดครุเข้าสอนและจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา					

ข้อที่	รายการดำเนินการ	ระดับปฏิบัติการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
8.	มีการประเมินเพื่อขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ส.กำหนด					
9.	มีการรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการเพื่อวางแผนกำลังคนของสถานศึกษา					
	2. ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง					
10.	มีการดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา					
11.	ได้เสนอเหตุผลและความจำเป็นต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ เพื่อขอความเห็นชอบในการบรรจุแต่งตั้งบุคลากร ในสถานศึกษา					
12.	ได้จ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวโดยใช้เงินงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด					
13.	มีการรักษาการแทนและรักษาการในตำแหน่งกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้					
14.	มีการขอส่วนอัตรากำลังข้าราชการครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและมีความต้องการบรรจุแต่งตั้งเพื่อการจัดการเรียนการสอน ได้ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา					
15.	ได้สร้างบุคคลในรูปแบบกรรมการที่มาจากทุกฝ่าย					
16.	มีการกำหนดหลักเกณฑ์การสรรหานักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา					
	3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน					
17.	มีการแข็งภาระงานและมาตรฐานวิชาชีพแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนมีการมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงาน					
18.	ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน					

ข้อที่	รายการดำเนินการ	ระดับปฏิบัติการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
19.	มีการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด					
20.	มีการดำเนินเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการครูและบุคลากร					
21.	ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการขอเม็บตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา					
22.	มีการส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม การศึกษาดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัยตามความต้องการของสถานศึกษา					
23.	ได้เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเกณฑ์พิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี ในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษา					
24.	มีการรายงานการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนแต่ละครั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบและเสนอแนะประกอบการพิจารณา					
25.	มีการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี แก่บุคลากร โดยยึดผลการปฏิบัติงาน					
26.	ได้สนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาผลงานในการเลื่อนวิทยฐานะอย่างต่อเนื่อง					
27.	มีการจัดให้มีสวัสดิการและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษา					
28.	ได้สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ไปศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานกับบุคลากรในสถานศึกษาอื่น					
29.	ได้พัฒนานักศึกษาด้วยการปฐมนิเทศ การนิเทศภายใน การจัดหา หรือจัดทำเอกสารแนะนำการปฏิบัติงาน ส่งบุคลากรไปอบรม ประชุมสัมมนา ไปศึกษาดูงาน ไปศึกษาเพิ่มเติม เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ จัดประชุม จัดอบรมหรือสัมมนาในสถานศึกษา					

ข้อที่	รายการดำเนินการ	ระดับปฏิบัติการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
30.	มีการบำรุงรักษาและให้กำลังใจบุคลากร ด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การจัดงานสังสรรค์ ทัศนศึกษา การคัดเลือกบุคลากรดีเด่น การประกาศเกียรติคุณยกย่องคุณความดีของครู การมอบรางวัลหรือเครื่องหมายตอบแทน การให้สวัสดิการ					
	4. วินัยและการรักษาวินัย					
31.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในทุกกรณีเกี่ยวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา					
32.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคำนึงการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย กรณีความผิดวินัยร้ายแรงและกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง					
33.	มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา					
34.	มีการสังเกต ตรวจสอบ คุ้ยและเอาระบุไปใส่ป้องกัน ขัดเหตุเพื่อมิให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กระทำผิดวินัย					
35.	ได้กำหนดมาตรการและการดำเนินการป้องกันการกระทำและประพฤติผิดวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
36.	มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติตามให้ถูกต้อง ชอบด้วยระเบียบและแนวปฏิบัติด้านวินัยและการรักษาวินัย					
37.	ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติ กรณีการร้องเรียนขอความเป็นธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา					
38.	มีการให้ความรู้และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับวินัย					
39.	ได้ดำเนินการแก้ไขบุคลากรที่มีปัญหาหรือไม่มีปฏิบัติตาม ระเบียบวินัยในรูปของคณะกรรมการ					

ข้อที่	รายการดำเนินการ	ระดับปฏิบัติการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	5.การออกจากราชการ					
40.	การดำเนินการเกี่ยวกับการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
41.	มีการตรวจสอบคุณสมบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐาน					
42.	ได้ให้ข้าราชการครูออกจากราชการ กรณีพบร่วงจากคุณสมบัติ ทั่วไป พร้อมรายงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดให้ทราบ					
43.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติและคณะกรรมการสอบสวน					
44.	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนด					

ตอนที่ 3 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 3 นี้เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัญหา การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ขอความกรุณาท่านพิจารณา แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างระดับความคิดเห็นที่นี่
ในการปฏิบัติงานบริหารบุคคลากรที่เป็นจริงที่สุดตามที่ระดับความคิดเห็นที่นี่

5	หมายถึง	มีปัญหาในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาในระดับ	มาก
3	หมายถึง	มีปัญหาในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาในระดับ	น้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาในระดับ	น้อยที่สุด

ข้อที่	รายการดำเนินการ	ระดับของปัญหา				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. ด้านวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง						
1.	ไม่ได้จัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา					
2.	ไม่มีการวิเคราะห์ภารกิจงานสำหรับข้าราชการ					
3.	ไม่มีการประเมินความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา					
4.	ไม่ได้จัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา					
5.	ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังในสถานศึกษาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
6.	ไม่ได้นำเสนอแผนอัตรากำลังกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา					
7.	ไม่ได้นำแผนอัตรากำลังสู่การปฏิบัติ ในการจัดครุเข้าสอน และจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา					

ข้อที่	รายการดำเนินการ	ระดับปฎิบัติการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
8.	ขาดการประเมินเพื่อขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด					
9.	ไม่มีการรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการเพื่อวางแผนกำลังคนของสถานศึกษา					
	2. ด้านการสร้างและสนับสนุนตัวตั้ง					
10.	ไม่มีการดำเนินการสร้างและสนับสนุนบุคลากรเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา					
11.	ขาดการเสนอเหตุผลและความจำเป็นต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ เพื่อขอความเห็นชอบในการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรในสถานศึกษา					
12.	ไม่มีการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวโดยใช้เงินงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด					
13.	ไม่มีการรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่งกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้					
14.	ไม่มีการขอส่วนอัตรากำลังข้าราชการครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและมีความต้องการบรรจุแต่งตั้งเพื่อการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา					
15.	ไม่ได้สร้างบุคลากรในรูปคณะกรรมการที่มาจากการแต่งตั้ง					
16.	ขาดการกำหนดหลักเกณฑ์การสรรหาบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา					
	3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน					
17.	ขาดการแจ้งภาระงานและมาตรฐานวิชาชีพแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนมีการมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงาน					
18.	ไม่ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน					

ข้อที่	รายการดำเนินการ	ระดับปฏิบัติการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
19.	ไม่มีการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด					
20.	ขาดการดำเนินเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการครูและบุคลากร					
21.	ไม่ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการขอเม็ดตราประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา					
22.	ขาดการส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม การศึกษาดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัยตามความต้องการของสถานศึกษา					
23.	ไม่เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเกณฑ์พิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี ในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษา					
24.	ไม่มีการรายงานการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนแต่ละครั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบและเสนอแนะประกอบการพิจารณา					
25.	ไม่มีการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี แก่บุคลากรโดยบังคับการปฏิบัติงาน					
26.	ขาดสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาผลงานในการเลื่อนวิทยฐานะอย่างต่อเนื่อง					
27.	ไม่มีการจัดให้มีสวัสดิการและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษา					
28.	ไม่ได้สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ไปศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานกับบุคลากรในสถานศึกษาอื่น					
29.	ขาดการพัฒนาบุคลากรด้วยการปั้นนิเทศ การนิเทศภายในการจัดทำหรือจัดทำเอกสารแนะนำการปฏิบัติงานส่งบุคลากรไปอบรมประชุมสัมมนาไปศึกษาดูงานไปศึกษาเพิ่มเติม เยี่ยมวิทยากรมาให้ความรู้ จัดประชุมจัดอบรมหรือสัมมนาในสถานศึกษา					

ข้อที่	รายการดำเนินการ	ระดับปฏิบัติการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
30.	ขาดการบำรุงรักษาและให้กำลังใจบุคลากร ด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การจัดงานสังสรรค์ ทัศนศึกษา การคัดเลือกบุคลากรดีเด่น การประกาศเกียรติคุณยกย่องคุณความดีของครู มอบรางวัลหรือเครื่องหมายตอบแทน การให้สวัสดิการ					
	4. วินัยและการรักษาวินัย					
31.	ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในทุกกรณีเกี่ยวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา					
32.	ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย กรณีความผิดวินัยร้ายแรงและกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง					
33.	ไม่มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา					
34.	ขาดการสังเกต ตรวจสอบ คุ้ยแล เอาใจใส่ ป้องกัน ขัดเหตุเพื่อ มิให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กระทำผิดวินัย					
35.	ไม่ได้กำหนดมาตรการและการดำเนินการป้องกันการกระทำ และประพฤติผิดวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
36.	ไม่มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติดีด้วยต้อง ขอบคุณและเป็นแบบอย่าง แนวทางปฏิบัติด้านวินัยและการรักษาวินัย					
37.	ขาดการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ กรณีการร้องเรียนขอ ความเป็นธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา					
38.	ไม่มีการให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับวินัย					

ข้อที่	รายการดำเนินการ	ระดับปฏิบัติการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
39.	ไม่ได้ดำเนินการแก้ไขบุคลากรที่มีปัญหาหรือไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบวินัยในรูปของคณะกรรมการ					
	5. การออกจากราชการ					
40.	ไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการลาออกจากราชการของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
41.	ขาดการตรวจสอบคุณสมบัติของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาตามมาตรฐาน					
42.	ไม่ได้ให้ข้าราชการครูออกจากราชการ กรณีพบว่าขาดคุณ สมบัติทั่วไป พร้อมรายงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินสังกัดให้ ทราบ					
43.	ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติและ คณะกรรมการสอบสวน					
44.	ไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบตามที่กำหนด					

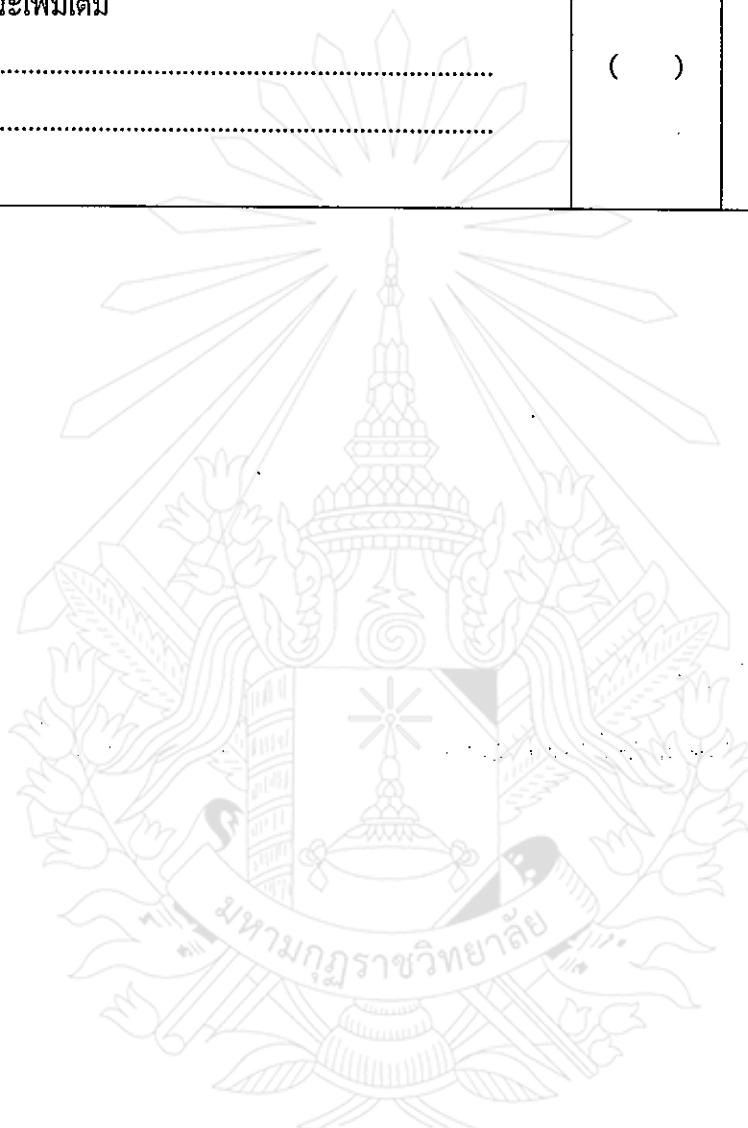
ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 คำชี้แจง โปรดคาดคะเนร่องรอย / ลงในช่องความคิดเห็นที่ท่านเห็นว่าเป็นวิธีการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านดังนี้

ตอนที่ 1 วิธีการพัฒนาสภาพการดำเนินงาน การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

วิธีการพัฒนา	ความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง		
1. การวิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษาเพื่อกำหนดอัตรากำลังของสถานศึกษาควรให้บุคลากรหลายฝ่ายมีส่วนร่วม	( )	( )
2. ความมีตำแหน่งนำการภารโรง, ช่างครุภัณฑ์ ในสถานศึกษาทุกแห่ง	( )	( )
3. ความมีครุสนับสนุนการสอนครบถ้วนลุ่มสาระในทุกสถานศึกษา	( )	( )
4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	( )	( )
2. ด้านการสรรหาระบบประเมินผล		
5. ให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการคัดเลือกบุคลากรที่ต้องการหรือขาดแคลนได้เอง	( )	( )
6. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีบทบาทในการกำหนดคุณวิชา/วิชาเอกของครูร่วมกับสถานศึกษา	( )	( )
7. การสรรหาบรรจุแต่งตั้งต้องดำเนินการให้เป็นไปอย่างโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรมและเสมอภาค	( )	( )
8. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	( )	( )

วิธีการพัฒนา	ความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน		
9. สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดโครงการอบรมสัมมนา / ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	( )	( )
10. ส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษา ค่อ หรือหาประสบการณ์จากหน่วยงานอื่น	( )	( )
11. ดำเนินการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เทคนิคที่ดี คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสมก่อน เลื่อนวิทยฐานะ	( )	( )
12. มีการแก้ไขปัญหาหนึ่งสินของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาอย่างจริงจัง ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	( )	( )
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย		
13. มีมาตรการควบคุมความประพฤติของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาในระดับสถานศึกษา	( )	( )
14. อ.ก.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาร่วมมือการพิจารณาคำร้องขอ้าย หรือเกลี้ยอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามสภาพจริงทุกเดือน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	( )	( )
5. ด้านการออกจากราชการ		
15. จัดให้มีโครงการเกษียณก่อนกำหนดทุกปี	( )	( )
16. ปรับหลักเกณฑ์อายุราชการในการรับบำนาญ จาก 25 ปี มาเป็น 20 ปี	( )	( )

วิธีการพัฒนา	ความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
5. ต้านการอุกอาจราษฎร		
17. ให้มีการเกย์ย้อนอายุราชการจาก 60 ปีมาเป็น 55 ปี	( )	( )
18. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	( )	( )

ภาคผนวก จ

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถานกับวัตถุประสงค์ (IOC)

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)
สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประณมศึกษาสุรินทร์เขต 2

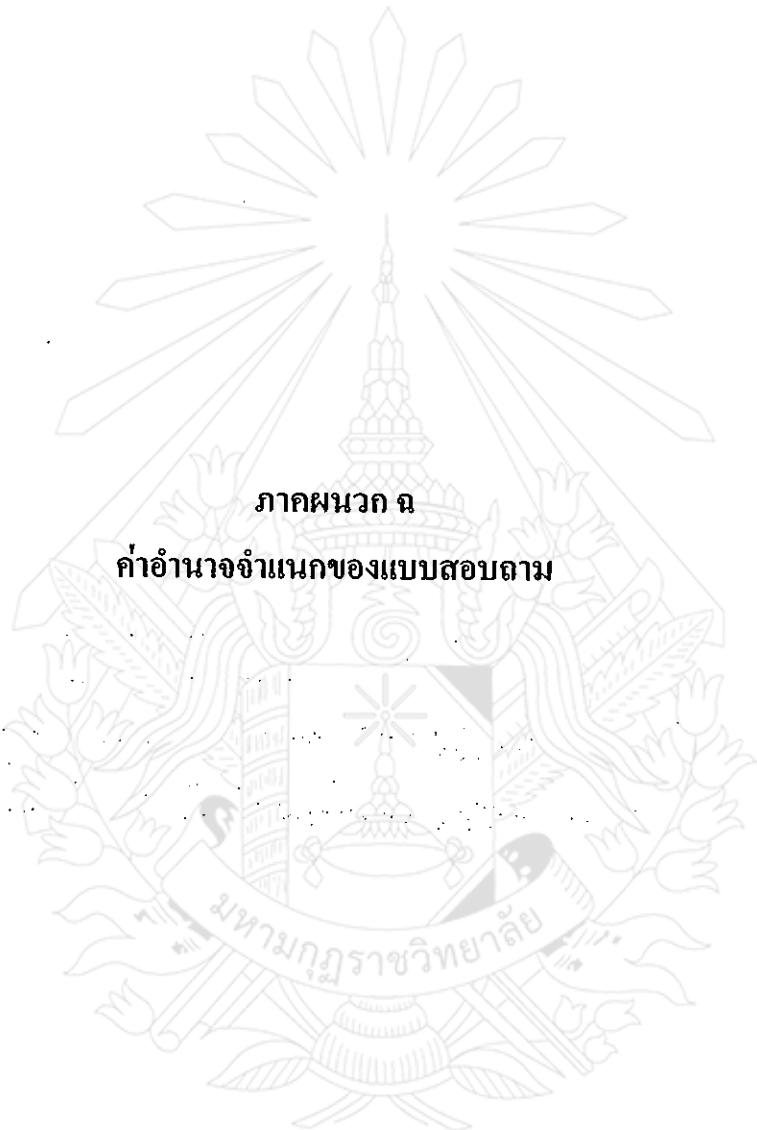
ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
5.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
7.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช่ได้
8.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
10.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
13.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
15.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
17.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
18.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
19.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช่ได้
20.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
21.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
22.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
23.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้

ข้อที่	ผู้เขี่ยวยา					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
24.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
25.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
26.	+1	+1	0	+1	+1	4	1.00	ใช่ได้
27.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
28.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
29.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
30.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
31.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
32.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
33.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
34.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
35.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
36.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
37.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
38.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
39.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
40.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
41.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
42.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
43.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
44.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้

ปัญหาการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประชุมศึกษาสู่รินทร์เขต 2

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
5.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
7.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช่ได้
8.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
10.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
13.	+1	0	+1	+1	+1	5	0.80	ใช่ได้
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
15.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
17.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
18.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
19.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช่ได้
20.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
21.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
22.	+1	+1	0	+1	+1	5	0.80	ใช่ได้
23.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
24.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
	ผู้เชี่ยวชาญ							

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
25.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
26.	+1	+1	0	+1	+1	4	1.00	ใช่ได้
27.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
28.	+1	0	+1	+1	+1	5	0.80	ใช่ได้
29.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
30.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
31.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
32.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
33.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
34.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
35.	+1	0	+1	+1	+1	5	0.80	ใช่ได้
36.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
37.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
38.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
39.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
40.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
41.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
42.	+1	+1	+1	+1	0	5	0.80	ใช่ได้
43.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้
44.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช่ได้

ภาคผนวก ๔
ค่าดำเนินการจำแนกของแบบสอบถาม

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (α) = .982

2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (α) = .974

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายนุญชรี สวนเกตุ
วัน/เดือน/ปีเกิด	30 สิงหาคม 2511
สถานที่เกิด	17 หมู่ที่ 1 ตำบลเชียงดา อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุตรธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	54 หมู่ 3 ตำบลสะขุด อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ตำแหน่งและประวัติการทำงาน

ปัจจุบัน	ตำแหน่งครู อันดับ ศศ. 3 (วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ) โรงเรียนสารະบุดดงสำราญวิทยา ตำบลสารະบุดดง อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
----------	--

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2523	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านเชียงดา ตำบลเชียงดา อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุตรธานี
พ.ศ. 2531	ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนบาลีสาธิศศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
พ.ศ. 2536	ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาชาลังกรณราชวิทยาลัย (คณะครุศาสตร์ วิชาเอกการสอนสังคมศึกษา)